



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6639

1872

059

4-83

ԱՐԱՄԵԱՆ

ՄԵՐ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1872

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ



ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրամանաւ Տեառն

Տեառն Մկրտիչ Վարդապետի

ԽՐԻՄԵԱՆ

Արքեպիսկոպոսի Տառնոյ

Եւ Ս. Պատրիարքի

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ԱՐԱՄԵԱՆ

Տ Ա Ր Ե Յ Ո Յ Յ

1872

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

Հ Ա Յ Ո Յ

ՌՅԻԱ. — 1321

Ի Հայրապետութեան Տ. Տ. Գեորգալ Դ.

Ս. Կաթողիկոսի լաւանայն Հայոց

Ի Պատրիարքութեան Տ. Եսայայ

Ի Ս. Երուսաղէմ

Ի Պատրիարքութեան

Տ. Մկրտիչ Խրիմեան Ի Կ. Պօլիս

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ա.	Ազարիայի:
Առ. Բռ.	Ստաֆին Բառորդ Լուսնի:
Ը	Սրեզան:
Բ.	Բնական ամիս
Դ.	Գաարմ:
Ե. Տ.	Երկայնութիւն Տուրնզեան:
Լ.	Լատինացոց:
Լր. Ը	Լրումն Լուսնի:
Խ.	Խըտրէլէզ:
Ծ. Ա.	Ծագումն Արեւ:
Ծն. Ը	Ծնունդ Լուսնի:
Կ. Գ.	Կէս Գիշեր եւ Կէս Օր:
Պ. Հյ.	Պապական Հայոց:
Հր.	Հրէից:
Յ.	Յունաց:
Յառ.	Ըստ Յայտմաւորաց:
Վ. Բռ. Ը	Վերջին Բառորդ Լուսնի:
Տ. Տն.	Տաճկաց, կամ Տաճկերէն:
Տօմ.	Ըստ տօմարիս մերոյ:
Օ.	Օր ամսոյն:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ

Լայն. աշխարհ. Հիւս. $41^{\circ} 00' . 16''$.
 Երկայն. Արեւ. ի Փարիզէ $26^{\circ} . 58' . 50''$.
 Ժամքն հաշուին ի 24. սկսեալ յետ
 մտիցն արեւ:

ՆԱՀԱՆՉ

ԹԻՒՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ 1872

ԵՒ ՀԱՅՈՑ ՌՅԻԱ

Գիր տարւոյն է	29
Եօթներեակն	2. է.
Վերադիրն	1.
Իննեւտասներեակն	9
Տանուտէրն	Կարինն
Բուն ձայնքն աճ, քճ, գճ, դճ,	
աշակողմեան դասուն են սկսեալ:	
ի Բուն բարեկենդանէ:	

ԸՍՏ ԼԱՏԻՆԱՑԻՈՑ

Վերադիրն է	20
Կիրակագիրն	է 2
Ոսկեթիւն	11
Հատիկ նոցա չորս շաբաթաւ յառաջ	
է քան զմերն:	

ՏԱՐԵՄՈՒՏՔ

Թուին Հայոց	ՌՅԻԲ յՕգոստոսի	16.
Ազարիայի	ՄԾԵ ի Մարտի	21.
Տաճկաց	ԻՄԱԳ ի Մարտի	10.
Հրէից	5633 ի Սեպտեմբ.	4.

ԽԱՆԱՐՄՈՒՆՔ

Լուսնի.	ի 11 Մայիս.
»	ի 3 Նոյեմբեր.

Օր ՄԼՆԻՆԱՆ	Եշ.	Յռնվ.	6.
Միջոց ուտիք աւուրք			32.
Առաջաւորաց բարեկենդան. Փետրվ.			6.
Սուրբ Սարգիս		»	12.
Օր Տեառնընդառաջի Բշ.		»	14.
Բուն Բարեկենդան		»	27.
Արեգ կամ Ամանոր Հայոց Եշ. Մարտ	9.		
Օր Աւետման Ուր.	Ապրիլ		7.
ՉԱՏԻԿ		»	16.
Երեւման Խաչ	Մայիս		14.
Համբարձումն		»	25.
Հոգեգալուստ	Յունիս		4.
Բարեկենդան Լուսաւորչ.		»	25.
Սուրբ Գրիգոր. Լուսաւ.	Յուլիս		1.
Բարեկենդան Վարդավ.		»	16.
ՎԱՐԴԱՎԱՌ		»	23.
Միջոց շաբաթը պահօր. Երեւ.			
Բարեկենդ. Աստուածածնի Օգոստ.			6.
ՍԱՏՈՒԱԾԱԾԻՆ		»	13.
Միջոց շաբաթը պահօր. Հինգ.			
Բարեկենդ Սուրբ Խաչին Սեպտ.			10.
ԽԱՉՎԵՐԱՑ		»	17.
Վարագայ Խաչ	Հոկտեմ.		1.
Միջոց շաբաթը պահօր. Եօրն.			
Գիւտ Խաչ		»	29.
Հրեշտակապետաց	Նոյեմ.		11.

Յիսնակաց բարեկենդ. Նոյեմբ.		19.
Սուրբ Յակոբայ բարե. Դեկտ.		10.
Սուրբ Յակոբ	»	16.
Օր բարեկենդանի Ծնն. Եշ.		28.

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԱՌՈՒՐՔ ՏԱՃԿԱՑ

Ախրըր Էրպային. Յնվ.	17:	Հիւլ.	19
Էվվէլի Խամսիյն.	» 18:	»	20.
Ճէմրէի Էվվէլ. Փետր.	7:	Հիւլ.	10.
Գուրպան պայ.	» 7:	»	10.
Ճէմրէի սանի.	» 14:	»	17.
Ճէմրէի սալիս.	» 21:	»	23.
Պէրաիւլ ածիւզ.	» 25:	»	24.
Ախրըր Խամսիյն. Մարտ	8:	Մոռն.	11.
Նէվրուզ.	» 9:	»	12.
Խըտրէլէզ	Մայր.	25:	Սեփեր
Մէվլուտ.	Մայիս	8:	Բպ. Էվ
Ամառնամուտ. Յուն.	9:	Բպ. Ախ.	10.
Էվվ. Էյա. պանուր Յուն.	17:	Ճեւ. Էվ.	22.
Ախր. Էյա. պահուր	» 24:	Ճեւ. Ախ.	1.
Իւչ ալլար.	Օգոստ.	23:	Բեհեւ
Կիւզ ալլար.	Սեպտ.	12:	»
Միրան կէճէսի.	» 18:	»	27.
Պէրաթ կէճէսի.	Հոկտ.	6:	Շապան
Գանըմ	» 26:	Բաւ.	0.
Գատըր կէճէսի.	Նոյ.	15:	»
Պայրամ.	» 20:	Շեվ.	1.
Չէմէրիբ	Դեկ.	10:	»

ԱՐՄԱՄՈՒՏԻ ՏԱՀԱՅ

Զիւնիճճէ	Յունկար.	29
Սուհարբէմ	Փետրկար.	27
Սէֆէր	Մարտ.	28
Րէպիւլ էվիէլ	Ապրիլ.	27
Րէպիւլ ախլըր	Մայիս.	26
Ճէմազիւլ էվիէլ	Յունիս	25
Ճէմազիւլ ախլըր	Յուլիս	24
Րէճէպ	Օգոստոս	25
Շապան	Սեպտեմբեր.	22
Րամազան	Հոկտեմբեր	22
Շէվվալ	Նոյեմբեր.	20
Զիւլաստէ	Դեկտեմբեր.	20

Տօնախմբութիւնք Եկեղեցեաց Հայոց

Ի Լ. Պօլիս

Փետր. 24. Ս. Վարդան. Ֆէրրի գիւղ
 Ապրիլ 16. Ս. Յարութիւն ի Բէրա, և
 Գումգաբու:
 » 23. Ս. Ստեփաննոս. ի Մասգիւղ
 Մյու. 25. Երեւ Սաչ. ի Գուրու Զէշմէ.
 » 25. Ս. Փրկչի. յԵտրիգուլէ.
 Յնւ. 4. Ս. Երրորդութիւն. ի Բէրա.
 » 11. Սուրբ Եղիա. յԵյիպ.

Յնւ. 12. Ս. Հովհաննէ ի Պէյլիւքտէրէ.
 » 15. Յովհ. Կարապետ յԻստէնիա.
 » 18. Լուսաւորիչ. ի Գուգլունճուք.
 Յլւ. 4. Գիւտ նշխարց. Ս. Լուսաւորչի
 ի Ղալամիւ, և ի Գընալը կղզին.
 » 4 Ս. Երից Մանկանց յԵմիրկէն.
 » 9 Գ. Տի. Ս. Աստուած. յԵնիգեղ.
 » 15-16 Ս. Առաքելացն ի Գանտիլլի.
 » 23 Ս. Կարապետ, յԻւսկիւտար.
 » 29 Սուրբ Սանդուխտ ի Հիսար.
 Օգ. 13-14. Վերափոխ. Աստուածամանի
 ի Գուճգաբու, յԱզատլը, ի Գատըգիւղ.
 » 20. Ը. օր Վերափ. յՕրթագիւղ.
 » 27. Գիւտ գօտւոյ, ի Պէշիկճաշ.
 Սեպ. 8. Ծն. Ս. Ածամնի, ի Մախրգիւղ.
 » 17. Սաչ յԻւսկիւտար. Գարձալ.
 Հոկ. 1. Սուրբ Գէորգ, ի Սամսաիւ.
 » 21-22. Ս. Յովհ. աւետարանիչ ի
 Նաուլըգափու, և ի Վէտիկ փաշա.
 Նոյ. 2-5. Ոսկերքեր. ի Գարա կէօմրիւկ
 » 11-12 Ս. Հրէշտակապետ Պալատ.
 » 25-26 Ս. Նիկողայոս, ի ԹօփԳափու.
 Դեկ. 2-3. Ս. Թաղ և Բարդ. յԵնիգաբու
 » 16-17 Սուրբ Յակոբ, ի Գասըմ-
 փաշա, և յԵւտի գուլէ.
 » 24-25. Ս. Ստեփ. յԱյ Ստեֆանօ.
 » 28. Ս. Յակոբ, յԱլթը մէռմէն.



ԳԱՐՈՒՆ

Յե՛ս դառնաւո՛ւն, ցո՛ւրս ձմեռան,
Գան յաջորդեն անուրբ Գարնան
Բայց Հայրենեացս իմ ոչ դառնան,
Փառաւոյ օրերն, ազատութեան :

Մաղկին ապա դաւե՛սեր հովիտ,
Եւ բոյր ի բոյր բուրեն ծաղիկ .
Վարդն ու մեխակ բանան քերքեր,
Աւաղ՝ չէլան դեռ իմ յոյսեր :

Յազատութեան երգ սոխակ,
Լեռներ ձորեր քան արձագանգ .
Ցայտ յուսինն արժարածիր,
Աւաղ՝ յոյսերս ե՛ն ի պահիր :

Քաղցրահաճիկայ հոսեն անուախի,
Եւ վէ՛ս ի վէ՛ս զնան գետիկ .
Բնութիւն համայն է արքեցե՛ր,
Աւաղ՝ յոյսերս իմ ե՛ն ննջեր :

Ննջեն եւ ես հե՛ս յոյսերուս,
Եւ չոսեսնե՛ն աչերքս յոյս .
Մինչեւ զան քէ քան անտէսս,
« Հայրեն », ազատ է ալ Մասիս .
Թէ Հայրենեացդ անա դարձան,
Փառաւոյ օրերն, ազատութեան : »

Զարբնում ապա եւ ես յայնժամ,
Գարուն է ինձ ձմեռն անգամ .
Եւ արագին երգեմ զանուն .
Ազատութիւն՝, ազատութիւն՝ :

ՍԻՍԱԿ



1 0

S 7



ՅՈՒՆՎԱՐ

51

ՏՃ. Բեանունի սանի.

13 1 Շք. դի. ԿԱՂԱՆԴ, Եւ
Գ. Օր պահոց Ծննդեան.
Արքոցի Բարսղի Հայրա-
պետին և եղբոր նորա Գը-
րիգորի նիսացւոյն, Սեղ-
բեստրոսի Հռովմայ Հայ-
րապետին և Աբբայ Եփրե-
յի խուրին Ստորւոյ: Պ. Հյ.
Տօն Տեօրեկութեան Տիառն
ևւս Յ. որոց ևւ Տօն Բար-
սղի Հայրապետին: Լ.
Վերոնիսայ Կոստին ևւ
Յունվ. 13: Տօն. Բաղդոցի
ժը. Յան. Բաղդոցի Ի. Գ.
Ա. Արամայ ժէ: ՏՃ. Զիլ-

7 Պ

L 0	ՅՈՒՆՎԱՐ	S Գ
	quask 3, եւ Դասրմի 68. Հր. Սեբասի 2:	
14 2	✱ Կիր աճ. Գ. օր պհց Ծնն. Լ. Անուանն Յիսուսի:	1 Գ
15 3	Բշ. ալ. Ե. օր պհց. Ծննդ.	6 Կ
16 4	Գշ. թձ. Զ. օր պհց. Ծնն.	7 Կ
17 5	Գշ. թկ. Ճրագալոյց Ծննդ- եան և Սկրտութեանն Բը- րիստոսի: Նաւախախի: Պ. Հյ. եւ Յ. ճրագալոյց Յայտնութեան: Լ. Անիս Ար Բրքային:	7 Կ
18 6	✱ Եշ. գձ. Տօւ. Ծննդեան Եւ Մարտիոսեան Տեսն: Ուսիսի Եւ զոչն օր: Պ. Հյ. եւ Յ Յայտնութեան Տեսն: Ան. Բն. Ծ Տրսաքիւր Հոգիսու Ա	8 Կ
19 7	✱ Ուր. գկ. Բ. օր Ծննդ: Յիշատակ անշեցիցոց: Պ. Հյ. Բ. օր Յայտնութեան: Յ*. Յովն. Կարապետին:	9 Կ
20 8	Եր. դձ. Գ. օր Ծննդ Յար. Արաց: Բ. Սառնի: © Ի Զրհուս: Տ. Գուրգի Տեղ:	10 Կ

L 0	ԶԻՂԱՍԷ	S Գ
21 9	✱ Կիր. ղկ. Գ. օր Ծննդ: Լ. Ագնեսի Կուսին:	11 Կ
22 10	Բշ. աճ. Ե. օր Ծննդ.	12 Կ
23 11	Գշ. ալ. Զ. օր Ծննդ.	13 Կ
24 12	Գշ. թձ. Ե. օր Ծննդ.	14 Կ
25 13	✱ Եշ. ղկ. Բ. օր Ծննդ. և Տօւ. Անուանալոյցութեան Տեսն: Լր. © Սառնաւաճի	15 Կ
26 14	Ուր. գձ. պհր: Տօւ. Արաց:	16 Կ
27 15	Եր. գկ. Յովհաննու Կարա- պետին: Լ. Յովհաննու Ոսկերեւանի: Ա. Ուրգան:	17 Կ
28 16	✱ Կիր. դձ. Ա. զկնի Ծն: Հարսանի:	18 Կ
29 17	Բշ. ղկ. Սրբոցն Պետրոսի Հայրապետին, Վլասայ Ե. պիսկոպոսին և Արիստոզ- մայ սարկաւազին: Յ. Ան- տօնի անապատականին: Լ. Յովհաննիսի Սարկ- ագոյն: Տ. Ախրը Կր- պային. Վերջ Բաւաւուն առաջ առաջնոյ մասին մտերան:	19 Կ
30 18	Գշ. աճ. Սրբոցն Անտօնի, Ե.	20 Կ

L	O	S	Գ
	Տրիփոնի, Պարսամայ և Ունոփրիոսի ճգնաւորացն: Յ*. Աթանասի եւ Կիւրդի հայրապետացն Աղեփսանդրիոյ, Տ. Էփփէի խաւսին: Սկիզբն յիսուսն աւուրց երկրորդի մասին ձմեռան:		
31	19 Դ2. ալ. Պահք:	Դ1	Ա7
1	20 Ե2. թձ. Սրբոցն Թէոդոսի Թագաւորին և Մանկանցն Եփեսոսի:	Դ5	ԱԿ
	Յ.* Եւրիմիոսի ճգնաւորին: Լ. Փետրվար:		
	Վ. Բռ. Ը		
	Մարտիոս օր		
2	21 Ուր. թկ. Պահք.	ԴԴ	ԱԱ
	Լ. Տեառնընդառաջ:		
3	22 Եր. զձ. Սրբոց Հայրապետացն Աթանասի և Կիւրդի	ԴԷ	ԱԳ
4	23 ✠ Կիր. զկ. Բ. զկնի Ծնն. Հարս. Բ. Զմուսմէջ:	ԴԸ	ԱԳ
5	24 Բ2. զձ. Սրբոցն Կիրակոսի և Վորն Յուդիտայ: և Գորդիոսի, Պողիքոսի և Գրիգորիսի: Լ. Ագաթայ կուս.	ԴԹ	ԱԳ

L	O	S	Գ
	ԶԻԼՀԻՃՃԻ		
6	25 Դ2. զի. Սրբոց Վահանայ Կողմնացոյն, Եւզինեայ կուսին, և Վորն Փիլիպպոսի և Վորն Կողեայ, և Երկուց երարցն Սերգեայ և Ապիստոնի և Երկուց ներքինեացն: Յ*.	ԴԿ	ԱԳ
	Դրիգորի աստուածաբանին. Լ. Տորոքեայ կուսին:		
7	26 Դ2. աձ. Պահք.	ԴԼ	ԱԳ
8	27 Ե2. ալ. Սրբոց Եւզինեոսի, Մակարիոսի, Վաղերիոսի Կանդիտոնի և Ակիլագոսայ:	ԴԳ	ԱԷ
	Յ*. Դարձ նշխարացն Յովհաննէս Ոսկեքերանին:		
9	28 Ուր. թձ. Պահք:	ԴԸ	ԱԸ
10	29 Եր. թկ. Սրբոցն Դրիգորի աստուածաբանին: Տձ. Զիւհիճճէ: Հր. Ադար: Ծն. ☉	ԴԹ	ԱԹ
	Աճառեալին հողմուսն		
11	30 ✠ Կիր. զձ. Գ. զկնի Ծնն. Հարսանիք: Յ. Հայրապետացն Բարսղի, Դրիգորի եւ Յովն. Ոսկեքերանին. Լ. Բռն Բարեկեղան:	ԴԿ	ԱԿ
12	31 Բ2. զի. Սրբոց Մակարա-	ԴԼ	ԱԼ

Լ	Օ	ՓԵՏՐՎԱՐ	Տ	Գ
		յեցւոցն՝ Եղիազարու քահանային, նմաւոնեայ, և եօթն որդւոց նորին:		
				
		ՓԵՏՐՎԱՐ		
		29		
		Տձ. Շուպար.		
13	1	Դշ. դձ. Սրբոց երկոտասան Մարգարէիցն Ոխեայ, Ամուխայ, Միբխայ, Յովելեայ, Աբղիու, Նաւումայ, Սմբակումայ, Յովնանու, Սոփոնիայ, Անգեայ, Զարարիայ և Մաղաբեայ:	է	99
14	2	Դշ. ղի. Պահր : Պ. Հյ. եւ Յ. Տառնընդառաջ . Լ. օր մոխրոց :	օ	100
15	3	Եշ. ւձ. Սրբոց Սոփիայ և երից դասերացն Պիստոսի, Ելպիսի և Ագապի:	7	101

Լ	Օ	ՁԻՆԻՃԵ	Տ	Գ
16	4	Ուր. ւի. Պահր :	7	102
17	5	Շր. ղձ. Սրբոց Որդւոց և Յոռանց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ Արիա-տակեսի, Վրժանեսի, Յուսկան, Գրիգորիսի և Դանիէլի: Առ. Բռ Ս	8	103
		Փոպախուրքի ու օղոց		
18	6	Ճ. Կիր. ղի. Դ. զկնի Օնն. Բարեկենդան Առաջաւորաց պահոց :	9	104
19	7	Էշ. ղձ. Ա. օր պհց Առաջ : Տ. Գոռայան Պայրաւ և օր:	10	105
20	8	Դշ. ղի. Բ. օր պհց. Առաջ Յ. Երկուց Թեոդորոսաց. Յաւ. Մենեկան. Թ. Մարկի :	11	106
		Շի Զուկն. Տ. Հոռ. եւ ձկնրէի եղիկի:		
21	9	Դշ. դձ. Դ. օր պհց. Առաջ.	12	107
22	10	Եշ. ղի. Դ. օր պհց Առաջ. Յ. Դարալանպոսի քահանային:	13	108
23	11	Ուր. ւձ. Ե. օր պհց. Առաջ. Յիշատկ Յովնանու Մարգարէին.	14	109
24	12	Շր. ւի. Սրբոյն Սարգսի.	15	110

L	0	ՓԵՏՐՎԱՐ	S	Գ
		գօրավարին, և որդւոյնորա Մարտիրոսին և չորեքսա- նան զինուորացն Հայոց: Լ. Մասարիայ առաքել: 25 13 ✠ Կիր. թձ. Ե. զկնի Օն. Հրս. Տօւ. Մեհեկամ: Լր. Ծ Մերկաբե Հողմուճ	11	111
26	14	✠ Բշ. թկ. Տեառնընդա- նաց: Ա. Նիրհան: Տ. ձեւ- րեի սանի	11	112
27	15	Դշ. գձ. Սրբոց Առովանց գօրավարաց և Սիւքիա- սանց վկայիցն Հայոց:	11	113
28	16	Դշ. զկ. Պահք:	11	114
29	17	Եշ. դձ. Սրբոց Ոսկեանց քահանայից:	11	115
1	18	Ուր. ղկ. Պահք. Լ. Մարտ 17 ⁰ Տաւեղարձ գահաւկա- լութեան Ալեքսանդրի Բ. Կայսեր Ռուսիոյ:	11	116
2	19	Ծր. ան. Սրբոց Իսահակայ Պարթեւի Հայրապետին Հայոց: Բ. Թիշաստիկ եկեղեցի:	11	117
3	20	✠ Կիր. ան. Զ. զկնի Օն. Հարսանիք: Վ. Բ. Գ. Գ. Փոքրկալից օրք	11	118

L	0	ԶԻԼԻՆՅԷ	S	Գ
4	21	Բշ. թձ. Սրբոց Մարկո- սի Եպիսկոպոսին, Պիոնի քահանային, Կիւրդի և Ե- նիամինի սարկաւազացն և Սրբոց վկայիցն՝ Աբղըլ: Մեհեհի, Ռաբղանայ և Սն- յենի: Տ. ձեւրեի Սադիս: 5 22 Դշ. թկ. Սրբոց Լեւոնդեանց քահանայիցն Հայոց:	11	119
6	23	Դշ. գձ. Պահք: Լ. Թովմայիկեղեցւոց	11	121
				
7	24	✠ Եշ. զկ. Սոփոս զԱՅԻՆԱՆՆԸ Զօրավարացն և 1036 վկայիցն Հայոց՝ որք ընդ- դէմ Պարսից ի նահապառ	11	122

L 0	ՓԵՏՐՎԱՐ	S Գ
	մարտիանական կատարե- ցան. Յիշատակ ենք եղևոց ևւ Պ. Հյ. Թ*: Գիւն գլխոյ Յովհաննոս Կարապետին.	
8 25	Ուր. դձ. Գահր: Գահր Տ. Պերսիւ Աճիւզ, Պառա- ւանց ցուր, 8 օր:	ԴԱ 127
9 26	Եր. դի. Կատանդնուպոլ- սոյ սուրբ Ժողովոյն, 150 Հայրապետաց: Եւն. Թ	ԴԳ 128
	Խառնակ եւ Խոնու օդ	
		
	8 ⁰ Տարեկարձ գահակա- լութեան Լուի-Օրոն Բ. թագաւորին Պալիերայի:	
10 27	Ք. Կիր. դի. Բուխարեկեն- դան. եււ Պ. Հյ. եւ Յ. Տ. Մոնսուրեմ եւ տարե-	ԴԵ 129

L 0	ՄՈՒՀԱՐԲԵՄ	S Գ
	մուս. 1289 թուականին:	
11 28	Բշ. սձ. Ա. օր մեծ պահոց: Հր. Վիսարա:	ԴԶ 129
12 29	Դշ. ալ. Բ. օր մեծ պահոց:	ԴԷ 130
		
	ՄԱՐՏ	
	51	
	Տձ. Մարտ	
13 1	Դշ. ղձ. Գ. օր մեծ պահոց.	ԴԸ 131
14 2	Եշ. ղի. Դ. օր մեծ պահոց. 52 ⁰ Տար. Եւն. Վիքթոր Էմ- մանուէլ Թագաւ. Խալիոյ.	ԴԹ 132
15 3	Ուր. ղձ. Ե. օր մեծ պահոց.	ԴԿ 133
16 4	Եր. ղի. Զ. օր մեծ պահոց. Սրբոյն Թէոդորոսի զօրա- վարին. եււ Պ. Հյ. եւ Յ.	ԴԼ 134
17 5	Ք. Կիր. դձ. Բ. Բաղասնոր- կաց պահոց: 23 ⁰ Տարեկ. գահակ. Կիյով Գ. Թագաւորին Հօլանտիոյ.	ԴՆ 135

ԳԱՐՈՒՆ
ՄԱՐՏ . ԱՊՐԻԼ . ՄԱՅԻՍ



Դարունն է իսկ մանկութեան,
Առաւօտ կենաց :

Լ 0

ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ

S Գ

Հ. ծով վսն մահ. Մովսէսի:
Առ. Բռ. Տ
Փոփոխական օր
11⁰ Տար. գահ. Վիքոր էմ-
մանունել Թագ. Իսալիոյ:



- | | | | | |
|----|---|--------------------------|----|-----|
| 18 | 6 | Բշ. ղի. Բ. օր մեծ պհց. | 9 | 177 |
| 19 | 7 | Գշ. սա. Բ. օր մեծ պհց. | 10 | 178 |
| | | Լ. Յովսէփայ Հօրն: | | |
| 20 | 8 | Դշ. ղի. Ժ. օր մեծ պհց. | 11 | 179 |
| | | Տ. Ա. խրր խաւս իյն. վերջ | | |
| | | յիւնօրեայ մասի ճնշում: | | |
| 21 | 9 | Եշ. ղի. Ժ. օր մեծ պհց. | 12 | 177 |
| | | Դարնաւաւոնաւս եւ հասա- | | |
| | | րալամ, իւր եւ գիշեր | | |

L 0	ՄԱՐՏ	S Գ
	հաւատար : Ս. մանոր Հայոց եւ Պարսից : Յաւ. Արեգ . Տ. Նկիրուզ (հոր օր) : Բ. Զարբին : Թ ի Խոյն. Տ. Հաւեղ : Թ*. Բա- ռասուն Մակկանց : Լ. Ս. Բեկեղիկոս :	
22 10	Ուր. քկ. ԺԲ. օր մեծ պհց . 750 Տարեղ . ծննդ. Կիյոմի Ս. Կայսեր Հիւսիսային Գերմանիոյ :	17 137
23 11	Շք. գձ. ԺԳ. օր մեծ պահց Սրբոցն Կիւրղի Երուսա. ղէմի հայրապետին, եւ միւս Կիւրղի եպիսկոպո- սին, եւ Տօրնորա Աննայի : Հր. ծով վասն Եսթրայ :	12 138
24 12	* Կիր. գկ. Գ. Բառաս. պահց : — Անառակին — Հր. Փռիթ. Տօն յիշատակի Եսթրայ (ՇեֆրՊայրաւ) :	0 81 0 81 8 09
25 13	Բշ. դձ. ԺԵ. օր մեծ պահց : Լ. Անեստան : Լր. Թ Յրտխառն պարզութիւն	17 120
26 14	Դշ. դկ. ԺԶ. օր մեծ պահց.	17 121
27 15	Դշ. աձ. ԺԵ. օր մեծ պհց.	18 122

L 0	ՄԱՐԿԱՐԵՍ	S Գ
	Soul. Արեգ : Եշ. ախ. ԺԸ. օր մեծ պհց Հր. Ապիւզ, (Գարեանաւոր) Ուր. քձ. ԺԹ. օր մեծ պհց. Շք. քկ. Ի. օր մեծ պհց. Սրբոյն Յովհաննու Երու- սաղէմի հայրապետաին եւ Սրբոց հայրապետացն մե- րոց Յովհաննու Օձնեցոյն, Յովհաննու Որտոնեցոյն եւ Գրիգորի Տաթեւացոյն. Ս. Անշեաց :	19 123 20 124 21 125 0 126
31 19	* Կիր. գձ. Գ. Բառաս. պահց : — Տնեսին — Լ. Զատիկ : Վ. Բռ. Թ Սերք պարզ, մերք խառն Բշ. գկ. ԻԲ. օր մեծ պահց, Լ. Ապրիլ :	22 127 25 128
1 20	Բշ. գկ. ԻԲ. օր մեծ պահց, Լ. Ապրիլ :	25 128
2 21	Դշ. դձ. ԻԳ. օր մեծ պհց. Ս. Շաւս եւ Տարեւոր 257. քուակակին :	22 129 23 130
3 22	Դշ. դկ. ԻԴ. օր մեծ պահց — Միշինի — :	20 129
4 23	Եշ. աձ. ԻԵ. օր մեծ պահց.	27 130
5 24	Ուր. ախ. ԻԶ. օր մեծ պհց : Լ. Վիշնեցիոսի Փերեւեան :	27 131

Լ	Օ	ՄԱՐՏ	Տ	Գ
6	25	Շր. քձ. ԻԵ. օր մեծ պահոց. Սրբոց քառասնից ման- կանցն, որք ի Սեբաստիա կատարեցան: Յ. Աւետումն.	ԴԱ	107
7	26	✠ Կիր. քկ. Ե. Քառասնոր- դաց. — Դասաւորին —: 400 Տարեդ. զան. Փետր Բ. Կայսեր Մրազիլիոյ:	ԴԳ	107
				
8	27	Բշ. գձ. ԻԲ. օր մեծ պհոց. Բ. 54 Տար. Ծննդ. Բիւսթիան Թաւաւորին Տանքմարի: Ծն. Զաւկ. Թ. Դ. 8, 4. Անճեւալին հողմաւն	ԴԸ	107
9	28	Գշ. գկ. Լ. օր մեծ պահոց.	ԼԼ	100

Լ	Օ	ՍԷՓԵՐ	Տ	Գ
		Տ. Սեփեր: Հր. Նիսան, Ա- ռաջին ամիս ըստ Աս- որաւաշնչին:		
40	29	Դշ. դձ. ԼԱ. օր մեծ պահոց.	Դ	107
41	30	Եշ. դկ. ԼԲ. օր մեծ պհոց.	Դ	107
42	31	Աւր. աձ. ԼԵ. օր մեծ պհոց.	ԴԵ	108
				
ԱՊՐԵԼ				
30				
Տձ. Նիսան.				
13	1	Շր. ալ. ԼԴ. օր մեծ պհոց. Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին մուտն ի վիրապն:	Օ	109
14	2	✠ Կիր. քձ. Զ. Քառասնոր- դաց պհոց: — Դարսեւան —:	Դ	176
15	3	Բշ. քկ. ԼԶ. օր մեծ պահոց.	Կ	171
16	4	Գշ. գձ. ԼԷ. օր մեծ պհոց. Առ. Բռ. Ծ	Լ	172

		ԱՐՐԻԼ	Տ	Գ
1	0	Պայծառ եղանակ		
17	5	Դշ. գկ. ԼԸ. օր մեծ պհց.	9	17
18	6	Եշ. դձ. ԼԹ. օր մեծ պհց.	10	172
19	7	ՔՈւր. ղկ. Խ. օր մեծ պհց.	11	170
		Սւետունի Ս. Սատուած ած.		
20	8	Եբ. աձ. Յիշատակ յարու- նեանն Ղազարու: Յաւ. Ահեկան:	12	177
		☉ ի Յուլն. Տ. Սեվիր:		
21	9	Ք Կիր. ակ. Ծաղկազարդ. Խւ Պ. Հյ. Խ Յ. Բ. Ծաղկին	13	179
22	10	Աւազ երկուշաբթի. քձ.	14	176
23	11	Աւազ երեքշաբթի. քկ. Յիշատակ տասն կուս- նաց: Լ. Ս. Գեորգ. Հր. Պասեֆ, (Խանուշունդ Պայրանը.) ուրն օր: Աւազ Լր. ☉ Ջուարթագին աւուրֆ	15	179
24	12	Աւազ չորեքշաբթի. քձ.	16	174
25	13	Ք Աւազ հինգշաբթի. քկ. Տօն Հաղորդութեան և Յիշատակ Ռոմայուայի: Խւ Պ. Հյ: Լ. Մարկոսի աւեստանէին:	17	171

1	0	ԱԵՅԵՐ	S	Գ
26	14	Աւագ ուրբաթ. դձ. Յիշատակ չարչարանաց, խաչելութեան եւ Թաղման Տեառնակերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Տօմ. Ահեկան:	18	172
27	15	Աւագ շաբաթ. դկ. Ճրագալոյժ Սուրբ Զատիկի: Նաւակահիփ:	19	173
28	16	Ք. Ա. Կ. աճ. ԶԱՏԻԿ. ԷՆՍ Դ. Հյ. ԷՅ Յ. ՈՒՏԻՖ Է ԱՆԳ ԷՆ Դ. Հյ. ՄԻՆԵԼԷ ԳԶԱՐՔԱՐԳՈՒՄԼԻ. ԽԱԿ Յ. ՄԻՆԵԼԷ ԳՆՈՒՐ ԿԻՐԱՍԿԷ:	20	174
29	17	Ք. Ա. Բ. Զ. ՆԱԿ. Բ. ՕՐ ԶԱՏ. ԷՆՍ Դ. Հյ. ԷՅ Յ. ՅԻՅԱՏԱԿ ԱՆԵԿԵԿԵՐԳ:	21	175
30	18	540 ՏԱՐԵԿ. ՃԱՆԳ. ԱԼԷՖ սանդրի Կայսեր Ռուսիոյ Ք. Ա. Բ. Զ. ՆԱԿ. Բ. ՕՐ ԶԱՏ. Կ. ԲՆ. ՊԱՐԳՈՒՔԻԱ ՕՐԴԳ	22	176
1	19	Ա. Բ. Զ. ՆԱԿ. Բ. ՕՐ ԶԱՏԱԿԻ Լ. ՄԱՅԻՍ. ԷՅ ՏՈՆ առաքելոցն Փիլիպպոսի ԷՅ ՅԱՍԻՐԱՅ:	23	177
2	20	Ա. Բ. Զ. ՆԱԿ. Բ. ՕՐ ԶԱՏԱԿԻ: Դ	24	178

Լ	Օ	ԱՊՐԻԼ	Տ	Խ
		խաղափսիւնք եւ իգիշորոս		
		Soli վասն աշտօրեց :		
3	21	ԱՅ. Ուր. գի. 2. օր Զատ.	ԿՕ	179
		Յ* Soli Պարսիքի : Լ.		
		Գիւն խաղ :		
		430 Saurիդ. ծննդ. Ծառ		
		ձե. Թագաւորին Ծնեցի		
		եւ Նորիկիայ :		
4	22	ԱԷ. Շր. դձ. Է. օր Զատկի.	ԿՆ	185
		եւ իշտանակ գլխաւորան		
		Յովհաննէ Մկրտչի :		
5	23	Ճ. ԲԿ. Նոր Կիրակէ. դի.	ԿՎ	1
		Ը. օր Զատկի. Յ. Վ. Գեորգ :		
		Տ. Բեպիւր եկիկէ եւ խոս.		
		եկիկէ. Զր. Յով. Յեանայ :		
6	24	ԲԲ. Բշ. աձ. Թ. օր յինանց :	ԿԱ	2
		Բ. Գարեանի :		
7	25	ԲԳ. Գշ. ալ. Ժ. օր յինանց :	ԿԳ	3
		Յ. Մարկոսի Աւետարանի :		
8	26	ԲԴ. Դշ. ըձ. ԺԱ. օր յին.	ԿԲ	4
9	27	ԲԵ. Եշ. ըլ. ԺԲ. օր յին.	ԿԴ	5
		Լ. Հակոբաւորանի : Տ. Բե.		
		պիւր եկիկէ. Զր. Յան :		
		ԺԱ. Թ.		
		Պայծառ օր :		
10	28	ԲԶ. Ուր. գձ. ԺԳ. օր յին.	ԿԵ	6

Լ	Օ	ՔԵՊԻՆԵԿՎԵԼ	Տ	Խ
11	29	ԲԵ. Շր. գի. ԺԴ. օր յինանց :	ԿԶ	7
12	30	Ճ. ԳԿ. Սշխարհամատարան	ԿԷ	8
		Կիր. դձ. — Կանաչ Կիր. —		
				
ՄԱՅԻՍ				
ՅԼ				
Տձ. Մայրս.				
13	1	ԳԲ. Բշ. դի. ԺԵ. օր յինանց	Ե	9
14	2	ԳԳ. Դշ. աձ. ԺԶ. օր յին.	ԵԶ	10
		Յ. Գիւն Աշխարաց Արա.		
		նախ կայրապետի :		
15	3	ԳԴ. Դշ. ալ. ԺԸ. օր յին.	ԵԴ	11
16	4	ԳԵ. Եշ. ըձ. ԺԹ. օր յին.	ԵԵ	12
		Առ. Բռ. Ծ		
		Գարեանայի օր :		
17	5	ԳԶ. Ուր. ըլ. Ի. օր յին.	ԵԶ	13
18	6	ԳԷ. Շր. գձ. ԽԱ. օր յին.	ԵԷ	14
19	7	Ճ. ԴԿ. Չորրորդ Կիրակէ	ԵԴ	15
		գի. — Կարմիր Կիրակէ —		
		Լ. Հոգեպարտ :		

1	0	ՄԱՅԻՍ	S	Խ
20	8	ԴԲ. Բշ. դձ. ԻԴ. օր յինանց: Յաւ. Մարտի: Թ* Յոշ- հաննու Աւեսարանցին: Տ. Մեկնոս:	15	17
21	9	ԴԴ. Գշ. ղի. ԻԴ. օր յին. Բ. Մարգիմ.	17	18
		© յերկաւորն. Տ. ձեղգա:		
22	10	ԴԴ. Գշ. աձ. ԻԵ. օր յինանց: Թ*. Կիսապիկեկոսկ:	18	19
		Հր. երկրորդ խաւաւունգ:		
23	11	ԴԵ. Եշ. ալ. ԻԶ. օր յին. Լր. ©	19	20
		Բաւելաւաւունքիւն Խաւարի © ժ. 5, ր. 22		
		— 6, ր. 36.		
24	12	ԴԶ. Ուր. ղձ. ԻԵ. օր յին. 55° Տարեդ. Ծննդ. Վիքթօ րիա քաղաւաղի Սնգիդի:	20	21
25	13	ԴԷ. Եր. ղի. ԻԸ. օր յինանց.	21	22
26	14	✠ ԵԿ. Հինգերդ Կիրակէ: գձ. Տօն Երեւման Խաչին: Տօն Մարտի. Լ. Երրոր- դորիւն:	22	23
27	15	ԵԸ. Բշ. ղի. Լ. օր յինանց.	23	24
28	16	ԵԹ. Գշ. դձ. ԼԱ. օր յին.	24	25
29	17	ԵԴ. Գշ. ղի. ԼԲ. օր յին.	25	26
30	18	ԵԵ. Եշ. աձ. ԼԴ. օր յին.	26	27

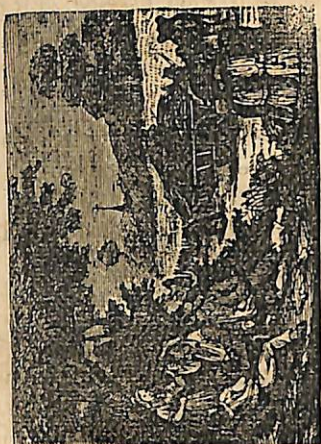
1	0	ՔԵՊԵՒԼ ԱՅԸՐ	S	Խ
		Լ. Տօն Հաղորդութեան: Վ. Քն. Ը		
		Ջուարքագիմ աւուր		
31	19	ԵԶ. Ուր. ալ. ԼԴ. օր յին.	27	28
1	20	ԵԸ. Եր. ղձ. ԼԵ. օր յինանց: Լ. Յունիս. Ա. Երաք:	28	29
2	21	✠ ԶԿ. Վեց Կիրակէ. ղի. Յ. Կոստանդիանոսի եւ Հեղինայ.	29	30
3	22	ԶԸ. Բշ. գձ. ԼԵ. օր յին:	30	31
4	23	ԶԴ. Գշ. ղի. ԼԸ. օր յինանց:	31	32
5	24	ԶԵ. Դշ. դձ. ԼԹ. օր յին. 120 Տարեդարձ Ազգ Սահ- մանադրութեան Հայոց:	32	33
6	25	✠ ԶԵ. Եշ. ղի. Հասարակութեան Քրիստոսի. Խ. օր յին եւս Պ. Հյ. եւ Յ. — Վիճակ: — 90 Տարեդ. զան. Ժորժի Ա. Թաղաւորին Հեղաղայի:	33	34
7	26	ԶԶ. Ուր. աձ. ԽԱ. օր յին: Պահք: Տ. Քալիւզ Ախր: Հր. Սիվան: Ծն. ☉ Մերք պարզ մերք աճարի:	34	35
8	27	ԶԵ. Եր. ալ. ԽԲ. օր յինանց:	35	36
9	28	✠ ԷԿ. Եոթներորդ Կիրակէ. ղձ. Երկրորդ Մաղկազարդ:	36	37

Լ 0	ՅՈՒՆԻՍ	Տ Խ
10 29	Է. Բշ. քկ. ԽԴ. օր յին.	է ԴԿ
11 30	ԷԴ. Դշ. գձ. ԽԵ. օր յին. Լ. Բառնարայ առափեղոյն:	օ ԴԸ
12 31	ԷԴ. Դշ. գկ. ԽԶ. օր յին. Պահք. Հր. Սաւոյօր, կամ Պենսե- կոստ, (Կիւղ Պայրամբ) :	Կ ԴԹ
		
Յ Ո Ւ Ն Ի Ս		
50		
ՏՃ. Հագիրան.		
13 1	ԷԵ. Եշ. դձ. ԽԷ. օր յին.	Կ է
	Երկնային վիճակ, ի յի- շատակ քնտրութեան Մա- սաթիայ առափեղոյն:	
	Լ. Անտնի Պատուարոյն:	
14 2	ԷԶ. Ուր. դկ. ԽԸ. օր յին. Պահք:	Ը է
	Առ. Բն. Ծ	
	Ջերմ եւ Հոգսու ճգ	
15 3	ԷԹ. Շք. աձ. ԽԹ. օր յին.	Թ է

Լ 0	ՐԵՊՈՒ ԱԽԸՐ	Տ Խ
16 4	✠ Կիր. աղ. ՀՈՐԵԴԱՆՈՒՍՏ, Պենսեկոստ. եւս Պ. Հյ.	Կ է
	ԼԶ: Բարկկենդ. Եղիական պահոյ :	
17 5	Բշ. քձ. Բ. օր Հոգ. Պահք.	Կ Է
18 6	Դշ. քկ. Դ. օր Հոգ. Պահք:	Կ Ը
19 7	Դշ. գձ. Դ. օր Հոգ. Պահք: Յաւ. Մարգար (30):	Կ Թ
20 8	Եշ. գկ. Ե. օր Հոգ. Պահք:	Կ Կ
	35 ⁰ Տարեդ. զահ. Վիկիդ- րիա Թագուհւոյն Անգլիոյ:	
21 9	Ուր. դձ. Զ. օր Հոգ. Պահք:	Կ Ը
	Անտնեանոս եւ Արեւա- դարձ. Տիւրք ախսին կար- ձանայ եւ գիշերք երկա- րի. Թ. Հնամար: ☉ ի Խեցցեփնին: Տ. Արեքրան:	
22 10	Շք. դկ. Ե. օր Հոգեգալտ.	Կ Թ
	Լր. ☉	
	Որոտնու ճգ	
23 11	✠ Կիր. աձ. Ա. Կիրակէ	Կ օ
	ՅարուԹեան, և յիշատակ Եղիայի մարգարէին: Ա-	
	ռաշին պրակ. Հարսանիք	

ԱՄԱՌ

ՅՈՒՆԻՍ. ՅՈՒԼԻՍ. ՕԳՈՍ.



Ամառն է ինչ երիտասարդութեան,
Միջօրէ կենաց :

L	0	ԲԷՊԻԼ ԱԽԸԲ	S	Խ
24	12	Բշ. ախ. Սրբոց Կուսանացն Հոխիսիսեանց: Լ. Ծնունդ Յովհաննու Մկրտչին:	18	01
25	13	Գշ. բժ. Սրբոց Կուսա- նացն Դայիանեանց: Տօմ. Մարգար (50):	19	02
26	14	Դշ. թխ. Պահր:	20	02
27	15	Եշ. գժ. Սրբոցն Յովհաննու Կարապետին և Աթանա զինեայ եպիսկոպոսին:	21	03
28	16	Ուր. գի. Պահր: 350 Տար. քաղաղր. Վիկդո րիա Թագունույն Անգլիոյ:	22	00

L	0	S	Խ
ՅՈՒՆԻՍ			
			
29	17 Շր. դձ. Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ էլն ի վիրապէն: Լ. * Առաքելոցն Պետրոսի եւ Պողոսի: Վ. Բռ. Ը Սպառնալիք կաւեիս	ԴԵ	ՕԴ
30	18 ✠ Կիր. ղի Բ. Տօն Կաթողիկ. Եկեղ. Ս. Էջմիածնի. Հարս:	ԴԵ	ՕԿ
1	19 Բշ. ամ. Մանկանցն Բեթլէ- նէմի և Ա. կակիտոսի վկային, Մովկիմայ քահանային, և Կողբատիոսի զինաւորին: Լ. Յուլիս: Ա. Նախայ:	ԴԵ	ՕԸ
2	20 Գշ. ախ. Ս. Կուսանացն Նու- նեայ և Մանեայ: Լ. Այցե- լորիւն Ս. Կուսին:	ԴԵ	ՕԳ
3	21 Դշ. դձ. Պահք:	ԴԵ	ՆՕ

1	0	ՔԵՄԱԶԻՆ ԷՎԱԷԼ	S	Խ
4	22	Եշ. ղի. Սրբոց Իշխանացն Սահակայ և Յովսեփայ, և Սրբոց վկայիցն Սարգ- սի և Բագոսի : 96° Տարեդ. Անկախութեան Միացեալ—Նորհանգացն:	ԴԸ	ԴԸ
				
5	23	Ուր. գձ. Պահք :	ԴԳ	ԴԴ
6	24	Շր. ղի. Սրբոյ Մեծին Ներ- սէսի Հայրապետին Հայոց, և Խաթայ եպիսկոպոսին : Պ. Հյ. եւ Յ. Ծնունդ Յովհաննէս Կարապետին:	ԴԵ	ԴԴ
7	25	✠ Կիր. դձ. Գ. Բարեկեն- դան Ս. Լուսաւորչի պհց. Տճ. ծեմազիւր կվվիւ : Հր. Թամուզ : Ծն. ☉ Փայլասակունք	ԴԵ	ԴԴ

1 0
8 26

ԴՂ. դկ. Պահք. Սրբոն' Ե-
պիփանու Կիպրացոյն,
Բաբելայ հայրապետին և
երից աշակերտաց նորին:
13, Տար. գահ. Շառլ ԺԵ.
Թագ. Շուլսի—Նորվէկիոյ:



9 27

ԴՂ. աճ. Պահք. Կոստան-
դիանոսի Թագաւորին, և
մօր նորա Հեղինեայ:

7 77

10 28

ԴՂ. աղ. Պահք:

2 77

11 29

ԵՂ. բճ. Պահք: Սրբոն
Թէոդիտոնի գաղատաց-
ոյն, և Թալիւեայ բժշկին,

0 78

1 0
12 30

և եօթն կուսանացն որք-
յԱնկիւրիա կատարեցան:
Յ.*Առ. Պետրոսի և Պօղոսի:
Ուր. ղկ Պահք:
Յ.Երկոցասան Առաքելոց:

7 79



ՅՈՒԼԻՍ

51

Տճ. Թեմնուգ.

13 1

* Եր. գճ. Գիւտ նշխա-
րաց Սրբոյ Հօրն մերոյ
Գրիգորի Լուսաւորչին:

7 79

14 2

* Կիր. ղկ. Դ. Հարսանիք:
Յ.* Դիւս Տիկոյ Ս. Կուսին.
Առ. Բռ. Ս

8 79

Պարզ եւ Զեւս օղբ

15 3

ԴՂ. դճ. Սրբոց վկայիցն
Անտօնինոսի Թէոփիլոսի,
Սնիքսոսի եւ Փոտինոսի:
Հրատարակուրիւն Ֆրանկօ

9 79

L	0	ՅՈՒԼԻՍ	S	Խ
		ԲՐՈՍԱԿԱՆԱՊԱՏԵՐԱՊԻ:		
16	4	Գշ. ղի. Սրբոյն Դանիէլի մարգարէին, և երից մանկանցն՝ Սեղորայ, Կիւսարայ և Սրէթնարովի: Լ. Տօն հանդերձից Կուսին:	Վ	ԿԻ
17	5	Դշ. ած. Պահր:	ՎՎ	ՎԷ
18	6	Եշ. ալ. Սրբոյ Բարդմանչանցն մերոց Սահակայ և Մարտայ:	ՎԵ	ՎՅ
		31 ⁰ Տար. Թաղադ. Փեղոբ. Կայսեր Պրագիլիոյ:		
19	7	Ուր. ըմ. Պահր: Յաւ.	ՎԵ	ՎԶ
		Հրոսից(30): Յ*Կիրակայ:		
20	8	Շբ. ըկ. Սրբոյն Տրդատայ Յաղաւորին մերոյ և Աշխէնտիկնոցն, և Սարովիդիտոյն: Լ. Մարգարէայ:	ՎՎ	ՎԿ
21	9	ՃԿիր. գծ. Ե. Դիւտ տիոյ Ս. Աստուածածնի: Հարս.	ՎՍ	ՎԼ
		Բ. Տօրար Լր. ☉		
		Պարզ օդ:		
22	10	Բշ. գկ. Սրբոյն Կալիստրատոսի, և բառասուն և ինն Վկայիցն, և Ղուկկիանոսի քահանային:	ՎԶ	ՎԳ

L	0	ՃԵՄԱԶԻԼ ԷՎԼԷԼ	S	Խ
		Լ. Մարիամու Մագրադեւացոյն:		
23	11	Գշ. դձ. Ս. Զարարիայ մարգարէին: Յ* Երիխէայ: Հր. Տոմ վասն առնանկն Երուսաղեմի:	ՎԿ	ՎԸ
		☉ յԱռիւծն. Տ. Էսքս.		
24	12	Դշ. ղի. Պահր:	ՎԼ	ՎԹ
25	13	Եշ. ած. Սրբոյն Եղիսէի մարգարէին: Լ. Յակովբայ առնալ: Տօն. Հրոսից:	ՎԿ	ՎԻ
26	14	Ուր. ալ. Պահր: Լ. Աննայի տօր Ս. Աստուածածնի:	ՎԸ	ՎԷ
27	15	Շբ. ըմ. Սրբոյն Երկոտան Սաքելոյն և սրբոյն Պօղոսի երեքստասներորդ առաքելոյն Գրիստոսի:	ՎԹ	ՎԶ
28	16	ՃԿիր. ըկ 2. Բարեկենդան Վարդապետի: Վ. Բռ. ☾	ՎԻ	ՎԸ
		Պարզ եւ որոտումն		
29	17	Բշ. գծ. Ա. օր պից. Վարդ. Յ. * Մարիանայ Կուսին: Լ. Մարայի փոն	ՎԷ	ՎԹ
		Հաղարու: Տ. Էլիէիէյանի պահուր. Սկիզբն առնոց		
		Շնիկ աստղն:		

ՆՈՒԼԻՍ		Տ	Խ
30	18	Գ2. զկ. Բ. օր պհց. Վարդ.	ԲԷ ԼՄ
31	19	Գ2. զդ. Գ. օր պհց. Վարդ. Ա. Համար :	ԲԸ ԼԼ
1	20	Ե2. զկ. Դ. օր պհց. Վարդ. Յ. Եղիայի մարգարէի : Լ. Օգոստոս :	ԲԹ ԼԳ
2	21	Ուր. աճ. Ե. օր պհց. Վար.	ԲՄ Գ.
3	22	Շբ. աղ. Յիշատակ Տաղա- նակին հնոյ և Տօն նորոյս Սուրբ Եկեղեցւոյ.	ԲԾ ԳԵ
3	23	Ճ Կիր. բճ. Վարդապետ.	ԲԹ ԳԶ
5	24	Ճ Ե2. զկ. Բ. օր Վարդա- Յիշատակ անցեցեալ : Բ. Ամուսնաց. Տ. Ճեմա- գիրախոր և Աւարդի յամր պահուր : Վերջ շնիկ աւ- սեղն : Հր. Ար. : Ծն. ☉	Գ ԳԴ
Տօրագին աւուրք :			
6	25	Գ2. գճ. Դ. օր Վարդ . Յ.* Աննայի մօրն : Լ.* Այրախորպոյի :	Գ ԳԷ
7	26	Գ2. զկ. Պահք : Յ. Ս. Պա- րագեալ :	Գ ԳԸ
8	27	Ե2. զդ. Սրբոյն Եսայեայ մարգարէին : Յ.* Պանդալեոնի բժշկին :	Գ ԳԹ

ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽՐ		Տ	Խ
9	28	Ուր. զկ. Պահք :	Գ ԳՄ
10	29	Շբ. աճ. Սրբոյն Թադէոսի Առաքելոյն, և Սանդիստոյ Կուսին : Լ. Լաւրենտիոսի :	Գ ԳԼ
11	30	Ճ Կիր. աղ. Բ. Վար. Հարս :	Գ ԳԳ
12	31	Ե2. բճ. Սրբոյն Կիպրիա- նոսի Եպիսկոպոսին, և 45 վկայիցն, և սրբոց կուտա- նացն Յուստիանեայ, Եւ- փիմեայ և Քրիստինեայ : Յ. Բարեկ Աստուածածնի : Ա. Բ. Տօրագին հոգեւոր և	Գ ԳԴ
			
ՕԳՈՍՏՈՍ			
31			
Տճ. Աւուստոս.			
13	1	Գ2. զկ. Սրբոյն Ամանա- գինեայ Եպիսկոպոսին, և տասն Աշակերտացն, և հինգ Վկայից : Յ. Պհք 15 օր	Գ ԳԵ

1	1	ՕԴՈՍՏՈՍ	Տ	1
		Հր. ծով. (Դարս Պայրան):		
14	2	Գշ. զձ. Պահք:	10	10
15	3	Եշ. զկ. Սրբոց նախահարցն Աղանայ, Աբելի, Սեթայ, Ենովայ, Ենովբայ, Նոյի, Մելքիսեղեկի, Արքանա- մու, Իսահակայ, Յակով- բայ, Յովսեփայ, Մովսէ- սի, Ահարոնի, Եղիազա- րու, Յեսուայ, Սամուէլի, Սամիստնի, Յելիթայեայ, Բարակայ, Գէղէօնի, Եւ- այլոց սրբոց նախահարց: Լ. Վերափոխումն:	11	10
16	4	Ուր. դձ. պահք: Լ. Ռոֆոսի:	12	10
17	5	Շր. դկ. Եփեսոսի սուրբ Ժողովովոյն երկու հարիւր Հայրապետացն:	13	10
18	6	Ճ Կիր. աձ. 2. զկնի Վար. Բարեկենդան Ս. Սատուա- ծածնի պահոց: Յամ. Աւելաց(5): Յ.* Այրա- կերպոյթիւն: 420 Տարեդ. ճն. Յռանոս Ժօզէժ Ս. Կայսեր Ս. Աստիոյ.	14	10
19	7	Իշ. ալ. ս. օր պհց Սուրբ	15	10

1	0	ՀԷՄԱԶԻԼ ԱՌԸՐ	Տ	1
		Աստուածածնի: Լր. ☹		
		Ջերմացին օդ		
20	8	Գշ. թձ. Բ. օր պհց. Սատ.	16	10
21	9	Գշ. թկ. Գ. օր պհց. Սատ.	17	10
		Բ. Մրգար:		
22	10	Եշ. զձ. Դ. օր պհց. Ս. Սատ:	18	10
		Տօմ. Աւելաց(5):		
23	11	Ուր. զկ. Ե. օր պհց. Ս. Սատ.	19	10
		Յամ. Նաւասարդ (30).		
		☉ ԻԿոյսն Տճ. Սիւնպիշի:		
24	12	Շր. դձ. Տօմ Շողակաթի Ս.	20	10
		Էջմիածնի: Նաւասարդի:		
		Լ.* Բարքուղիսեոսի առ:		
25	13	Ճ Կիր. դկ. Վերափոխումն	21	10
		Ս. Սատուածածնի. Լու Պ. Հյ.		
		270 Տար. ճն. Լուի Օրոն		
		Թագաւորին Պաիւտայի:		
26	14	Ճ Իշ. աձ. Բ. օր Վերա-	22	10
		փոխման: Յիշատակ Նըն-		
		ջեցեցոց: Վ. Բռ. Ձ		
		Տօմացին օդ:		
27	15	Գշ. ալ. Գ. օր Վերափոխ.	23	10
		Տօմ Նաւասարդ (30) Եւ		
		սարեմոս ՌՅԻԲ (1322)		
		քուականին Հայոց:		
		Յ. Վերափոխումն:		

Լ	Օ	ՕԳՈՍՏՈՍ	Տ	Խ
28	16	ԴՂ. քձ. Դ. օր Վեր. պահք: ԴԷ 117		
		Լ. Ս. Օգոստինոսի:		
29	17	ԵՂ. քկ. Ե. օր Վերափոխ: ԴԸ 118		
		Լ. Գրիգոր. Յովն. Մկրտչի:		
30	18	Ուր. գձ. Զ. օր Վեր. պահք: ԴԹ 119		
		Ա. Նադար:		
31	19	Շր. քկ. Ե. օր Վերափոխ: ԴՄ 120		
1	20	Ճ. Կիր. դձ. Ը. օր Վերա. Լ. Սեպտեմբեր: ԴԾ 121		
		Պատերազմ Սէսանի եւ անձնատուրիւն Նաբոլեօն Դ. Կայսեր Ֆրանս. (1870):		
2	21	ԲՂ. դկ. Թ. օր Վեր. ԴԿ 122		
3	22	ԴՂ. քձ. Սրբոյն Յովակիմայ եւ Աննայի ծնողաց սուրբ Աստուածածնի եւ Կանանցըն Իւղարերից: Ծն. Զ. Հողմուճ եւ անձեւ: ԴԶ 123		
4	23	ԴՂ. քկ. Պահք: Տ. Բեհայ եւ իւլ աշար: Հր. Իլուլ: Անկուսն Նաբոլեօնի Գ. եւ Կանգնումն Հանրապետութեան Ֆրանսա (1870): ԴԸ 124		
5	24	ԵՂ. քձ. Սրբոյն Երեմիայ մարգարին: ԴԹ 125		
6	25	Ուր. քկ. Պահք: ԴԾ 126		

Լ	Օ	ՐԷՃԷՊ	Տ	Խ
7	26	Շր. գձ. Սրբոյն Թովմայի առաքելոյն: 16 ⁰ Տար. Թագադր. Ալեքսանդր Բ. Կայսեր Ռուսիոյ 8 27 Ճ. Կիր. քկ. Դ. զինի Վեր. Գիւտ գօտւոյ սուրբ Աստուածածնին: Հարսանիք: Լ. Ծնունդ Աստուածածնի: ԴԸ 127		
9	28	ԲՂ. դձ. Սրբոյն Ստեփաննոսի Ունեցւոյն, եւ սրբորոց վայիցն Գոհարինեայ Ծամիղոսի, Տուրքիոսի, եւ Ռատիկոսի: ԴԿ 128		
10	29	ԴՂ. դկ. Սրբ. մարգարէիցն Եղեկիէլի, Եզրի եւ Զաքարիայ հօրն Յովհաննու Մկրտչին: Յ. Գրիգորիս: Յովհաննու Կարապետին: ԴԶ 129		
11	30	ԴՂ. քձ. Պահք: Առ. Բռ. Զ. Տարաւորիւն օդոց Տօն անուան Ալեքսանդրի Բ. Կայսեր Ռուսիոյ: ԴԸ 130		
12	31	ԵՂ. քկ. Սրբոյն Յովհաննու Կարապետին եւ Յովթայ արդարոյն: Յ. Գիւտ գօտւոյ Ս. Աստուածածնին: ԴԹ 131		



ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

50

ՏՃ. ԽՂՂ.

- | | | | | |
|----|---|---------------------------|----|-----|
| 13 | 1 | Ուր. բճ. Պատիբ : | 10 | 137 |
| | | Թ*. Սիմեոնի Սիւնակեցի. | | |
| 14 | 2 | Շք. բկ. Սրբոց առաքելոցն | 11 | 137 |
| | | Յակոբայ և Շմաւոնի : | | |
| | | Լ. Ս. Խաչ : | | |
| 15 | 3 | ✠ Կիր. գճ. Դ. զկնի Վեր. | 12 | 132 |
| | | Հարսանիք : | | |
| 16 | 4 | Բշ. գկ. Սրբոցն Անդրէի զօ- | 13 | 130 |
| | | րապարին, և բանակի նո- | | |
| | | րին, և Կալինիկոսի և Դո- | | |
| | | մեանայ վկայիցն : | | |
| 17 | 5 | Գշ. դճ. Սրբոցն Անդրիա- | 14 | 137 |
| | | նոսի, և կնոջ նորա Անա- | | |
| | | տօբայ. Թէոդորոսի և Ելեւ- | | |
| | | թիւրոսի վկայից : | | |
| 18 | 6 | Դշ. դկ. պհբ : Յ. Միսայելի | 15 | 137 |
| | | Հրեշտակապ. Ի գիւղորես | | |

ԲԵՃԷՊ

- | | | | | |
|----|----|----------------------------|----|-----|
| 19 | 7 | Տօն վասն աւսօրեից : | 16 | 138 |
| | | Եշ. աճ. Սրբոցն Սրբահա- | | |
| | | մու, Խորենայ և անարծաթ | | |
| | | բժշկացն Կողմայի և Դա- | | |
| | | միանոսի և Սատուածա- | | |
| | | տոյ վկային. Լր. ☩ | | |
| | | Փոքորկայոյց հողմունք | | |
| | | Սկիզբն պատարման Փա- | | |
| | | րիզ Բաղաւթին Ի Գերմա- | | |
| | | նացոց (1870) : | | |
| 20 | 8 | ✠ Ուր. ախ. Պատիբ : Տօն | 17 | 137 |
| | | Ծննդ. Ս. Սատուածանի | | |
| | | եւս Դ. Հյ. եւ Յ : | | |
| | | Բ. Երօն : | | |
| 21 | 9 | Շք բճ. Նիկիոյ սուրբ ժո- | 18 | 132 |
| | | ղովոյն, երեք հարիւր տա- | | |
| | | սըն և ութ հարապետացն : | | |
| | | Լ. Մասրեոսի Աւեստարանց : | | |
| 22 | 10 | ✠ Կիր. բկ. Ե. զկնի Վեր. | 19 | 131 |
| | | Բարեկենդան Ս. Խաչին : | | |
| | | Յաւ. Հոռի (30) : | | |
| 23 | 11 | Բշ. գճ. Ա. օր պահոց Խաչի : | 20 | 135 |
| | | Աշնանաւորս եւ Հասա- | | |
| | | րակած. տիւ եւ գիշեր | | |
| | | հաւատար : ՏՃ. Կիւղայր, | | |
| | | ☩ Կշիռն. ՏՃ. Միգան . | | |

ԱՇՈՒՆ

ՍԵՊՏԵՄ. ՀՈԿՏԵՄ. ՆՈՅԵՄ.



ԱՇՈՒՆԸ Է՛՛սիս ԲԱՍՏՈՒՔԵԱՆ ,
ԸՆԳԵՔԵԼ ԿԵՆԱՅ :

1	0	ԲԷՃԷՊ	S	Խ
24	12	ԴՂ. զԿ. Բ. օր պհց. Խաչի :	ԴԿ	12Դ
25	13	ԴՂ. ղձ Դ. օր պհց Խաչի.	ԴԴ	12Ե
26	14	ԵՂ. ղԿ. Դ. օր պհց Խաչի. ՏօՒ. Հոռի (50): Յ. Ս. Խաչ : Վ. ԲՈ. Ս Խառն Էղանակ	ԴԵ	12Զ
27	15	Ուր. աձ. Ե. օր պհց Խաչի:	ԴԶ	12Է
28	16	Շր. ախ. Տօն Լկեղեցւոյ:	ԴԷ	12Ը



29	17	✠ Կիր ղձ. ԽԱՉԱՐԱՅ.	ԴԸ	12Թ
		Լ. Միսայիլի Հրեշտակա- պետին: Ա. Թիրաց :		
30	18	✠ ԲՂ. ղԿ. Տօն Խաչի: Յի շատակ Ենչեցելոց . Լ. Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ եւ Հերոնիմոսի:	ԴԹ	12Գ
1	19	ԴՂ. ղձ. Տօն Եկեղեցւոյ:	ԴԳ	12Ժ
		Լ. Հոկտեմբեր :		

L 0	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	S 10
2 20	Դժ. զկ. Պահբ. Տօն Եկեղեց. Յ. Եւսսափոսի :	Դ 101
3 21	Եժ. դձ. Տօն Եկեղեցւոյ : Հր. Թշրի և զարման 5633 քուսկանի ևնցա :	Դ 102
4 32	Ուր. դի. Պահբ. Տօն Խաչ. Տ. Շապակ : Ծն. Գ Անճրեւային օր	Դ 103
5 23	Շբ. աձ. Տօն Խաչի. Յ.* Յղութիւն Յովհաննու Կարապետի :	Դ 104
6 24	✠ Կիր. աձ. Բ. զկնի Խաչի : Բարեկենդան Վարագայ Խաչի : Յ.* Գիւս Պատկերի Հր. ծով :	Դ 100
7 25	Բժ. քձ. Պհբ. Սրբոցն Մա- նասայ, Փիլիկտիմոնի, և Սիմէօնի Սիւնակեցի :	Դ 107
8 26	Գժ. քկ. Պահբ. Սրբոց Կու- սանացն՝ Փեփրոնեայ, և Մարիանեայ, և Շուշա- նայ զստեր մեծին Վար- դանայ : Յ.* Յովհան- նու Անեսարանցի :	Դ 108
9 27	Դժ. զձ. Պահբ. :	Դ 109
10 28	Եժ. զկ. Պահբ. Սրբոց Հայ-	Դ 109

L 0	ՇԱՊԱՆ	S 10
	քապետացն Բարադամու, Անթիմոսի, և Երանոսի :	
11 29	Ուր. դձ. Պհբ. Առ Բռ. Ծ Հողմու և անճրեւաբեք :	Դ 110
12 30	Շբ. դկ. Սրբոցն Գէորգայ գօրուարին, Աղոկտոսի, և Ռոմանոսի երգեցողին, Յ. Տօն Ս. Գրիգոր Լուսա- ւորչին մեռոյ : Հր. Բիւիւռն. տօն Բառն, քեան, (Չորսոյ Պայրամբ)	Դ 111
		
	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	
	31 Տձ. Թշրինի կվկել :	
13 1	✠ Կիր. աձ. Գ. զկնի Խաչի Տօն Վարագայ սուրբ Խա- չի : Ա. Կիրակի. եօրն շաբաթոց : Հարսանիք :	Դ 112
14 2	Բժ. աձ. Սրբոցն Դաւթի	Դ 113

1. 0	ՀԱՅՏԵՐԵՐ	Տ Խ
	Դիմեցաւ, և սրբոց վա- յիցն Ղամբէոսի, և Ղամ- բէուհուր:	
15 3	Դ2. թձ. Սրբոցն Եւտաբէ- ոսի, և կնոջն Թէոփիստ եայ, և երկուց որդւոցն, և սրբոց կուսանացն՝ Երմո- նեայ և Ներսատինեայ: Լ. Թերեզայ Կուսին:	12 172
16 4	Դ2. թկ. Պահր:	12 170
17 5	Ե2. զձ. Սրբոց իշխանացն Հայոց Սահակայ և Համա- զասպայ: Հր. Սաւֆօր, (Դամիշ Պայրամբ) Թ. օր:	12 177
18 6	Ուր. զկ Պահր: Տ. Պերաք կէնէսի: 430 Տաբեղարձ ծննդեան Սուրբան Ապօ-իւլ-Աղիւլ Կայսեր Թուրքիոյ:	10 177
19 7	Շր. զձ. Սրբոց Եօթանա- սուն և երկու աշակերտա- ցըն Քրիստոսի: Լր. ☩ Փոքրկայոյզ եղբայրս:	17 174
20 8	✠ Կիր. զկ. Դ. զկի Սաչի. Հարսանիք:	17 179
21 9	Բ2. աձ. Սրբոցն Փոկասու	11 177

1. 0	ՇԱՊԱՆ	Տ Խ
	հայրապետին, և Երանոսի հեանողին Առաքելոց: Բ. Թաւմօն.	
22 10	Դ2. ակ. Սրբոց Կուսանացն Թեկղի, Վառվառեայ և Պեղիգեայ: Յամ. Սահմի:	19 171
23 11	Դ2. թձ. Պահր:	20 172
24 12	Ե2. թկ. Սրբոցն Պանդալե- ոնի բժշկին, Երմողեայ քահանային, և Եւարաքս- եայ կուսին. ☩ ի Կարիճն. Տճ. Ագրեայ:	21 173
25 13	Ուր. զձ. Պահր:	22 172
26 14	Շր. զկ. Սրբ. Թարգմանչաց վարդապետացն Հայոց Մես- րոպայ, Եղիշէի Մովսէսի բերթողին, Դաւթի անյաղժ փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացւոյն, Ներսէսի Շնորհալոյն, և Ներսէսի Լամբրոնացւոյն: Տօմ. Սահմի (30): Վ. Բո. Պ Խոնաւ և Դեօթապոս.	22 170
27 15	✠ Կիր. զձ. Ե. զկին Սաչի: Հարսանիք:	22 177
28 16	Բ2. զկ. Դիւտ նշխարաց	20 177

L	O	S	P
	ՀՈԿՏԵՐԵՐ սրբոյն Գրիգորի Աղուա նից կաթողիկոսին, և սըր- բոց Հարցն Թամույ Վարո- սի, Թովմասու, Անտոնի, և Կրօնիդեայ, և եօմն խոտա- նարակացն, որք յիննակն եայ վանան կատարեցան: Լ. Սիմոնի և Յուդայ Առա:		
29	17 Գշ. աճ. Սրբոց Առաքելոցն Անանիայի, Մատթեայ, Բառնարայ, Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Շիղայի, և Սիդուանոսի: Ա. Դամայ:	Դ	178
30	18 Դշ. ակ. Պահր: Յ. * Դուկասու աւեսարանչիւն:	Դ	179
31	19 Եշ. թճ. Սրբոցն Դիոնէսի- ոսի Արիսպագացոյն, Տի- մոթէոսի և Տիտոսի:	Դ	180
	340 Տարեդ. ծննդ. Լուի Ա. Թագաւորին Փօքոսկալի:		
1	20 Ուր. թկ. Պահր: Յ. Մասրոնայ կուսիւն, Լ. Նոյեմբեր եւ տօն ա- մենայն Սրբոց:	Դ	181
2	21 Եր. զճ Սրբոց. Աւետարան- չացն Մատթէոսի, Մար-	Դ	182

L	O	S	P
	ԴԱՄԱՁԱՆ կոսի, Դուկասու և Յով- հաննու: Լ. Յիշասակ նրե- ջեցեղոց: Հր. Խեալան:		
3	22 ✠ Կիր. զկ. Զ. զկնի Խաչի. Հր: Տ. Բանազան: Ծն		183
4	23 Բշ. դճ. Սրբոցն Դուկասի- նոսի հարիւրապետին, և Յովսեփայ Աստուածահօ- րըն, և Յովսեփայ Արե- մածացոյն, և բարեկա- մին Քրիստոսի Դագարու և քերց նորա Մարիամու և Մարթայի:	Դ	184
5	24 Դշ. դկ. Սրբոցն Թէոդորոսի քահանային, և Զենոնի զի- նաւորին, և Մակարայ, Եւ- դոկսեայ, և Ռամելայ:	Դ	185
	Բ. Աւետար:		
6	25 Դշ. աճ. Պահր:	Դ	186
7	26 Եշ. ակ. Սրբ. Խարիթեանց, և Ս. վկայիցն Արտեմեայ և Քրիստափորի, կանանցն Կալինիկեայ և Ակիւլի- նեայ: Յ. * Դեմետրեայ վկայիւն: Տճ. Դասար:	Դ	187

8 27 Ուր. քձ. Պահր:
9 28 Շր. քկ. Սրբոց երկոտա-
տան վարդապետացն՝ Ռէ-
թէոսի, Կիռնեսիոսի, Սեդ-
քեստրոսի, Ամանասի,
Կիւրղի Երուսաղէմացոյն
Եփրեմի Խուրին ասորւոյ,
Բարսղի Կեսարացոյն.
Գրիգորի Նիւսացոյն, Գը-
րիգորի Աստուածաբանին,
Եպիբանու Կիպրացոյն,
Յովհաննու Ոսկեբերանին,
և Կիւրղի Սղեքսանդրա-
ցոյն: Առ. Բռ. Ծ
Խառնակ օղբ.

10 29 ✠ Կիր. գձ. Ե. զկնի Խաչի.
Գիւտ Խաչ: Հաւսանիք:
11 30 Բշ. գկ. Սրբն Անաստասայ
քահանային, Ղարոսի և
Թէոդորիտեայ և որդւոցն
որոց ընդմա կատարեցան:
12 31 Գշ. դձ. Սրբ. Հիպերիբեանց
որք ի Սամուսատ կատա-
րեցան և Ս. Սեւեռիանոսի
Սեբաստացոյն, Բարբլայ
ծերունոյն և ԶԳ աշակեր.

Տ Գ
7 2
7 2

Ա շ
Գ 0
7 7



ՆՈՅՆՄԵՐ

30

Տձ. Թեղրիկնի սանի.

13 1 Գշ. դկ. Պահր: Յ. Կոզմայի և Դսմիանոսի:



14 2 Տարեդ. Դան Լուի Ա.
Թագաւորին Փօրքուկալի:
Եշ. աձ. Սրբոյն Յովհան-
նու Ոսկեբերանին:

14 2 Եշ. աձ. Սրբոյն Յովհան-
նու Ոսկեբերանին:

Տ Գ
7 2
7 2

14 2

15 3 Ուր. ակ. Պահր:
Խաւարի Ժ 13, 56-14, 44
9⁰ Տարեդ. Գահ. Բրիսի-
ան Թագ. Տանքմարխի.



16 4 Եր. բձ. Տօն Սմեկայն Սըր-
բոց, հնոց և նորոց, յայ-
տից և անյայտից:

ԼԲ. ☉ Հողմուճ

17 5 ✠ Կիր. քի. Ը. զկնի Խաչին
Հարսանիք:

18 6 Բշ. գձ. Սրբոցն Ստեփան-
նոսի Հոովմայ հայրապե-
տին, քահանայից, սար-
կաւազաց, և ժողովրդոց:

19 7 Դշ. գկ. Սրբոցն Ակիրսիմ-
եայ եպիսկոպոսին և Յով-

սեփայ քահանային, Այի-
Թալայ սարկաւազին, և
Պզատօնի վկային:

20 8 Դշ. դձ. Պահր: Թ. Միխ-
յայի Հրեշտկայսին:

Բ. Սիգօն

21 9 Եշ. դկ. Սրբոց Հայրապե-
տացն Մեարտիանոսի,
Աղեքսանդրոսի, և Պօղո-
սի խոստովանողին, և
սրբոց նօտարացն Մար-
կիանոսի և Մարտիրոնի.
Յաւ. Տրէ (30): Լ. Ընծա-
յոռնն Ս. Աստուածածնի:

22 10 Ուր. ւձ. Պեր. Լ. Զիշիւա:
☉ յԱղեղնաւորն. Տ. Գալիս

23 11 Եր. ակ. Սրբոց Հրեշտա-
կապետացն Գարբիէլի և
Միքայէլի, և ամենայն
երկնային զօրաց:

24 12 ✠ Կիր. բձ. Թ. զկնի Խաչ.
Հարսանիք: Վ. Գն. Ը
Հողմուճ

25 13 Բշ. քի. Սրբոցն Մելիտոսի
Անտիոքայ եպիսկոպոսին,
և Մինասայ եգիպտացոյն

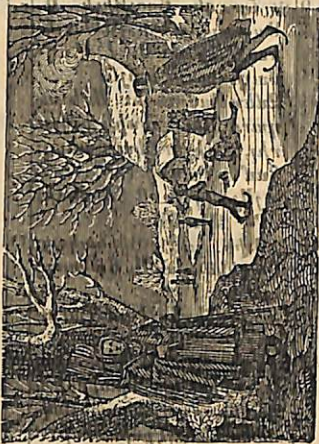
L 0	ՆՈՅՆԵՐԸ	S Գ
	և միւս Ս ելիաոսի եպիսկոպոսին, Բուրայ քահանային, և Շինու սարկաւազին: Տօմ. Տրե (30): Յ.* Յովհաննու Ոսկերւանին: Լ. Կատարիւնայ:	
26 14	Գ2. գճ. Սրբոցն Դեմետրեայ վկային, և Բասիլիսկոսի քահանային: Յ.* Փիլիպպոսի Առաքելոյն, եւ քարեկենդան Եմեղեան:	Դ2 Գ.
27 15	Գ2. վկ. Պեր: Յ. Սկիզբն Բառասնօրեայ պահոց:	Դ2 Դ1
28 16	Ե2. դճ. Սրբոցն Գուրիասայ, Սամուէլասայ և Արիբայ սարկաւազին, Ռոմանոսի միայնակեցին և մանկանն խոստովանողի, և Հիւսիքոսի զինաւորին: Ա. Համիրայ: Յ. Մասթեոսի Աշեսա. աւչիւն: Տ. Գասր կեճեաի:	Դ2 Դ2
29 17	Ուր. դկ. Պերա:	Դ2 Դ2
30 18	Շբ. աճ. Սրբոց Առաքելոցն Անդրէի և Փիլիպպոսի: Լ.* Անդրէի առաքելոյն:	Դ2 Դ2

L 0	ՇԵՆԱՍ	S Գ
1 19	Ք. Կիր. աւ. ծ. զկնի Խաչի: Բարեկենդան Յիսուսի պահոց: Լ. Դեկտեմբեր.	Դ2 Դ2
2 20	Բ2. դճ. Ա. օր պեց. Յիսու. Տ. Շեմիայ. Գայրաւ 3 օր Եմ:	Դ2 Դ2
	Փիւմպեր առեւր. 	
230	Տար. ցահ. Պապն Գրեգորիոս Ժ. Կայսեր Աւստրիայ:	
3 21	Ք. Գ2. դկ. Բ. օր. պեց. Յիս. Ընծայումն Սուրբ Աստուածածնի ի տաճարն եւս Դ. Էյ. եւ Յ:	Դ2 Դ2

L	O	S	T
	ՀՈՅԵՄԱՐԵՐ		
4	22 Դ2. գձ. Գ. օր պհց. Յիսնակ.	1	ԿԱ
5	23 Ե2. գձ. Դ. օր պհց. Յիսն.	2	ԿԳ
6	24 Ուր. դձ. Ե. օր պհց. Յիսն.	3	ԿԵ
	Լ. Ս. Միկոդայոսի :		
7	25 Շբ. դի. Սրբոցն Գրիգորիի	4	ԿԶ
	սրանչեյագործին, Նիկոդայոսի հայրապետին և միւս Նիկոդայոսի հայրապետին և Սիւրբոյ եպիսկոպոսին : 3* Նեֆսառնիկայ Լ. Արոսիտի :		
8	26 * Կիր. աձ. Ս. Յիսնակաց	5	ԿԷ
	Հարսանիք : Լ. Յղուքիւն Աստուածածնի :		
	Առ. Գռ. Ծ		
	ՅՐԵՄԻԱՍ օղոց		
9	27 Բ2. աի. Սրբոց Կուսանացն	6	ԿԸ
	Յուլիանեայ և Վասիլուհ.		
10	28 Դ2. քձ. Սրբոյն Դուսկիանոսի քահանային, Տարագրոսի, Պրորոսի, Անդրոնիկոսի, Ուեսիմեայ և այլոց աշակերտացն Պողոսի :	7	ԿԹ
	6 ⁰ Տարեղ. գահ. Լեփոյս Բ. Թագաւ. Պելիխացոց :		

L	O	S	T
	ՀԵՎԱՍՏ		
44	29 Դ2. քի. Պահք :	10	ԿՐ
12	30 Ե2. գձ. Ս. Կղեմայ հայրապետին, Բագարատայ Տոռոմենայ եպիսկոպոսին : Յ. Անդրեի առաքելոցն :	11	ԿՐ
	ԴԵՎՏԵՄԲԵՐ		
	51		
	Տձ. Քեանուհի կվգի.		
13	1 Ուր գձ. Պահք : Լ. Լուչիա :	12	ԿՐ
14	2 Շբ. դձ. Սրբոց. առաքելոցն	13	ԿՐ

ԴԵՆՏԵՄ՝ ՅՈՒՆԿ, ՓԵՏՐՎ.



Զմեռն է տիւ ծերութեան,
Արեւմտս կենաց:

և Շմառնի ազգականին
Բրիստոսի, Պողիկարայոսի
հայրապետին Զմիռնիոյ
և սրբոց վկայիցն, որ յԱրեւելս կատարեցան:

Յ.* Սպիրիդոնի ևսյակոպոսին:

32⁰ Տարեդ. Ծննդ. Ժորժի Ս. Թազաւորին Հէլլադայ:

25 13 Դ2. ալ. Պահր: Լ. Ծնունդ 22 19

26 14 Ե2. թժ. Պճբ. Սրբոցն Եւստրատիոսի, Օգոէնտիոսի,

Եւզինէոսի, Ուրէստէսի, և Մարդարիոսի:

Լ Ստեփաննոսի նախակ. Հր. Խանուկայ, (Դանէիլ պաշրամբ):

27 15 Ուր. քլ. Պիր: Տով. Բաղդո: 27 01

Լ. Յովհ. աւետարանչիւն:

28 16 Շբ. գժ. Սրբոցն Յակոբայ 28 07

Մծբնայ հայրապետին Մարութի ճգնաւորին և Մելիտոսի եպիսկոպոսին:

Պ. Հյ. Բարեկենդան Ծննդ. Լ Մանկանցն Բերքիհեմի:

Ա. Արամ:

- 29 17 ✠ Կիր. զկ. Դ. Յիսնակաց: ԴԱ 07
 30 18 Բշ. դձ. Սրբոցն Կղնատիոսի ԲԳ 02
 և Աղղէի հայրապետացն.
 և Մարութայի եպիսկոպ:
 31 29 Բշ. դկ. Սրբոցն Թէոպոմակայ 1 00
 եպիսկոպոսին և Թէոդ-
 նայ փկային, և չորից զին-
 ւորացն Բաստի, Եւսե-
 բի, Եւսիբի, և Բասիլի-
 դեայ: Լ. Սնդրեստոսի
 Հոռոմայ Հայրապետին:
 Տ. Չիլգասե. Հր. Թեբեք.
 Ծն. Թ

ՍԱՐԳՈՒՆԵՐ ՕՐԴ

- 1 20 Դշ. աձ. Պեր: Լ. Յունկար Դ 07
 և Տարեւմուտ 1873 աւիկն
 և Տոն Տնորեւմութեանն
 Բրիստոսի:
 2 21 Եշ. ալ. Բնդոսի, Դոմնայի Դ 07
 և Կղերիկոսի քահանային
 և երկուց բիւրոցն որբի
 Նիկոմիդայ կառարեցան:
 110 Տարեդարձ գահակայ.
 Կիլլոմայ Ա. Թագաւորին
 Բրուսիոյ եւ Կայսեր Ռե-
 մանիոյ:



- 3 22 Աւր. դձ. Պահբ: 2 08
 4 23 Եբ. ղկ. Սրբոցն Դաւթի 0 09
 Տարգարէին, և Յակոբայ
 առաքելոյն:
 5 24 ✠ Կիր. զձ. Ե. Յիսնակաց: 7 70
 Յ. Զրազայոյց Ծն. Պ. Հշ:
 6 25 Բշ. զկ. Սրբոյն Ստեփան- 18 51
 նոսիախապկային: Պ. Հշ.
 և Յ. *Ծնունդ Տեառն:
 Լ. Յայտնութիւն:
 Առ. Բռ. Ծ
 ՄԵՐԻԿԷ ԵՆ ձԻՆՏ
 7 26 Բշ. դձ. Սրբոց առաքելոցն 8 75
 Պետրոսի և Պողոսի:
 Պ. Հշ. Բ. օր Ծնունդեան եւ
 և Տոն Ս. Ստեփաննոսի:

1. 0

ԴԵՎՏԵՐՈՆԻ

8 9

8 27

Դ2. զի. Պահր: Յ.* Ս.
Ստեփաննոս:

9 17

9 28

Ե2. աճ. Սքց. որդեղն Որոտ-
ման, Յակոբայ առաքելոյն
և Յովհաննու աւետարան-
չին. Բարեկենդան Մնըն-
դեան պահոց:

10 71

10 29

Ուր. ալ. Պահր:

11 70

11 30

Շբ թճ. Ա. օր պհց. Մննդ.
Սրբոյն Բարսղի հայրապե-
տին և եղբօր նորա Գրի-
գորի Նիսացոյն, Սեղբե-
տրոսի Հոսովմայ հայրա-
պետին և Սքբայ Եփրեմի
Խուրին Ասորոյ:

12 77

12 34

* Կիր. թի. Բ. օր պհ. Մնդ.

13 74

— 304 —

ԴԵՎՏԵՐՈՆԻ

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30 30

30

ԱՂԻՄԱԿ ՀԱՐՑԱԿԵՐ ՄԱՍՆԵՑ

ԱՌՈՒՐՑ

ՅՈՒՆԻՍ.				ՀՈՒՆԻՍ.			
Օ	Ե. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.	Օ	Ե. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	14.42	7.21	9.18	1	1.00	5.30	13.00
7	14.34	7.17	9.26	7	0.45	5.23	13.45
13	14.22	7.11	9.38	13	0.28	5.14	13.32
19	14.8	7.4	9.52	19	0.12	5.6	13.48
25	13.56	6.58	10.4	25	0.58	4.59	14.2

ՓԵՏՐՎԱՐ

1	13.37	6.49	10.23
7	13.23	6.42	10.37
14	13.9	6.34	10.51
19	12.53	6.26	11.7
25	12.34	6.17	11.26

ՄԱՐՏ

1	12.22	6.11	11.38
7	12. 6	6. 3	11.54
13	11.51	5.56	12. 9
19	11.36	5.48	12.24
25	11.19	5.39	12.41

ԱՂԻՄԱԿ ՀԱՐՑԱԿԵՐ ՄԱՍՆԵՑ

ԱՌՈՒՐՑ

ՅՈՒՆԻՍ				ՀՈՒՆԻՍ			
Օ	Ե. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.	Օ	Ե. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	9.15	4.37	14.43	1	12.55	6.27	11. 5
7	9.22	4.41	14.38	7	13.19	6.39	10.41
13	9.31	4.45	14.29	13	13.31	6.46	10.29
19	9.43	4.51	14.17	19	13.42	6.51	10.48
25	9.56	4.57	14. 4	25	13.56	6.58	10. 4

ՕՂՈՍՏՈՍ

Ժ. ր.	Ժ. ր.	Ժ. ր.	Ժ. ր.	Ժ. ր.
1	10.12	5.6	13.48	
7	10.26	5.43	13.34	
13	10.38	5.19	13.22	
19	10.52	5.26	13.8	
25	11.12	5.36	12.48	

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

1	11.33	5.46	12.27
7	11.31	5.56	12.9
13	12.37	6.6	11.53
19	12.22	6.11	11.39
25	12.39	6.19	11.21

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1	14.12	7.6	9.48
7	14.24	7.12	9.36
13	14.36	7.18	9.24
19	14.44	7.22	9.16
25	14.50	7.25	9.10

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

1	14.54	7.27	9.6
7	14.57	7.28	9.3
13	14.57	7.28	9.3
19	14.54	7.27	9.3
25	14.51	7.25	9.9

ՄՇԽԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔՐԻՍՏԻԱՆ ՍՆՈՒՆՆԵՐ ԴՅԱԿԱՆ ԱՄՍՈՑ

Կենդանակերպ Աստեղագրունք

Հարթին	Օր	31	Խոյ
Ծաղկին	»	30	Յու
Մարգին	»	31	Երկաւոյ
Հնամ	»	30	Խեցեցեին
Sopur	»	31	Յուլի
Մարգ	»	30	Կոյս
Կոթ	»	31	Կիւն
Թառն	»	30	Կարին
Մկրտ	»	31	Երկնաւոյ
Ջիւն	»	30	Սիւնդիւր
Մառն	»	31	Չինո
Մարգ	»	29, 30	Յուլ

ՀԱՅՈՒՆՆԵՐ ՄՈՒՆՈՒ ՀԱՅՈՒՆՆԵՐ ՄՈՒՆՈՒ

ՀԱՅԲ



ԳԵՈՐԳ Դ.

ՄԱՅՐԱԳՈՆ ՀԱՅՐԱԳԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՂ. ՆԱԽԱԳԱՆ ՍԻՆՆՈՂՈՒՄԻՆ Ս. ԷԶԻՄԱՅՆԻ. ՄՆԵԱԼ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՄ ԴԻ ՏԵՄԻՆ 1813. Ի 5/17 ՅՈՒ.

— ԸՆԹՐԵԱԼ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՂ, ՎԵՐԿԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԼՈՒՍԻՍ Ի 17/29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1866:

ՊԱՏՐԻԱՐԲՈՒԹԻՒՆՔ

ՏԷՐ ԵՍԱՅԻ ԱՐԲԵՊԻԱԿ.

ՊԱՏՐԻԱՐԲ Ս. ԵՐՈՒՍԱԼԷՄԻ

ՍԻՄՅՆ Եպիսկ. Փոխ. Պատր. ի Գ. Պօլիս.

ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉ Վ. ԽՐԻՄԵԱՆ

ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԱՐՈՆՈՅ

ՊԱՏՐԻԱՐԲ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

Նախագահ Կրօնական ժողովոյն և Ազգ. Վարչութեան: Ծնեալ ի Վան (յԱյգեստան) ի 5 Ապրիլ 1820.— Զեռնադրի Եպիսկոպոս Տարօնոյ ի Դէորդ Դ. Կաթողիկոսէ ի 20 Հոկտ. 1868.— Ընտրի Պատրիարք յԼեզհանուր ժողովոյ Կ. Պօլսոյ ի 4 Սեպտեմբեր 1869:

ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Բահանայ ՄԿՐԵԱՆ Պարտիզակցի Պատրիարքական Փոխանորդ և Նախագահ Դատաստ. Խորհրդոյ:

ԳԻԼԱՏԱՆՈՆ ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻ

Ալեքսան Էֆ. Սագաեան Գործակատար Թովմաս » Փախազեան Դիւանապետ. Բարձուղ » Թէլեան Դիւանադպիր. Կարապետ » Խաչատրեան Դր. Տաճկ. Յակոբ » Անտոնեան. » » Դալուստ » Ատենադպ. Դատաս. Խորհ.

ՅՅԱՐԿՈՒՄ 8 ՈՒՑԱԿ

ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ ԷՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒՔԵԱՆՑ

ՀԱՅՈՑ, Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Ի 1 Հոկտեմբեր 1870, յ30 Սեպտեմբ. 1871

Հոկտ. Նշանոց.	74.	Ամուսնութ.	70.
Նոյ.	51.	»	51.
Դեկտ.	51.	»	49.
Յունվ.	86.	»	427.
Փետր.	25.	»	02.
Մարտ.	24.	»	00.
Ապրիլ.	47.	»	00.
Մայիս.	36.	»	29.
Յունիս.	37.	»	29.
Յուլիս.	70.	»	71.
Օգոստ.	55.	»	27.
Սեպտ.	48.	»	23.

Գումար. 554. Գումար. 478.

Կոստ. Պօլիս

ԿՆԻՔ

16 Հոկ. 1871.

Տուեալ ի Պատրիարքարանէ Հայոց.

Այն Առաջնորդ, Յակոբ Վարդապետ.
Աղթամար. Տեղապահ, Յակոբ Եպիսկ.
Ամասիա. Առ. Եղեսեան Յովն. Եպիսկ.
Անդրեանուպոլիս. Առ. Գրիգոր »
Արապկեր. Առ. Տիմոթեոս Վարդապետ-
Արդնի. Առ. Յովհաննէս »
Արմաւ. Վանահայր. Գեորգ Եպիսկոպոս
Բաթու. » Բագուանեան Պետրոս »
Բաղէ. » Մամբրէ Վարդապետ
Բերիա (Հալէպ) Առ. Մկրտիչ Եպիսկոպոս
Դերհան. Պատր. Փոխ. Տիմոթեոս Վարդ.
Երզնկա. Առ. Ալեքսանեան Գրիգոր (2) Վ.
Եղնուկիա. Առ. Ճգնաւորեան Յակոբ Ե.
Եօզիս. Առ. Դերմակ. Արիսակես (2) Ե.
Զաւիթնիա. Առ. Թազրագեան Պօղոս Առ.
Թէգուրտաղ. Առ. Թադէոս Եպիսկոպոս
Լիւ. Վանահայր Թովմուզեան Յակոբ Ե.
Խարբերդ. Պատր. Փոխ. Պետրոս Վարդ.
Խարբերդու Գուլէի Վանահայր Գեորգ Վ.
Կարին. Առ. Յարութիւն Եպիսկոպոս
Կարս. » Գրիգորիս »
Կեսարիա. » Եղիս Վարդապետ
Կեսարիոյ. Դանիէլի Վանահ. Սեփան Վ.
Կիւրին. Առ. Զաքարեա (3) Եպիսկոպոս
Կսուղ անապատ. Վանահայր Յակոբ Վ.

Հանին. Առաջնորդ Պետրոս Եպիսկոպոս
Հասանգալէ. Վանահայր Տիմոթեոս Վարդ.
Ճանիկ. Պատր. Փոխ. Արիսակես. Վ.
Մուլաբեա (2) » Առաքել Վարդ.
Մարա. Առ. Մկրտիչ (5) Եպիսկոպոս
Մշոյ վանք Փոխ. Վան. Գարեգին Վարդ.
Մուռ. Պատր. Փոխ. Աղուանեան Գրիգոր Վ.
Նիկուսիս. Առ. Վարդ. Ներսէս Եպիսկ.
Շապին Գառախաւր Առ. Արախան Եպ.
Շնուռ. Պատր. Փոխ. Միլեան Վարդա.
Չարսանցաւ. Առ. Նիկուզեան Յով. Վ.
Պալքէտէ. Առ. Դեմոն Վարդապետ
Պայագիս. Վանահայր Յովհաննէս Վարդ.
Պէհեմի. Առ. Մրապիւն Եպիսկոպոս
Պրուս. Առ. (Բրաւ) Գաբրիէլեոս Եպիս.
Սղեղ. Առաջնորդ Պետրոս Վարդապետ
Վան. Պատր. Փոխ. Պօղոս »
Տիւրիկ. Առաջնորդ Յակոբ Եպիսկոպոս
Քէմաիս. Վանահայր Յարութ Բահանայ.
Քէօքանեա. Առ. Յովսէփ Եպիսկոպոս
Քդի. Պատր. Փոխ. Նիքիս Վարդապետ
Ֆրնուզ. Վանահայր Սեփան Վարդ.
Ասանա. Բաբէլոն. Եգիպտոս. Մօյսօ-Վա-
լաֆիս. Սեբաստիա. Օրիս. Վանա.
Տրապիզոն. — Առաջնորդ ոչ գոն:
Տօղուլի Պատրիարքարանէ Հայոց.

Երանանի Տօնարապետական
 Դրիգոր Էժ. Խոսրեան Դիւանապետ
 Օհան Ե. Պաշտպան Օգնական.
 ՄԱՌԱՐԻՅ
 Փերթէ Էժ. Օգնական Նախագահի
 Արքի Էժ. Սարաժեան, Բենիչ Գրոց
 Մովսիս Կոնստան Բաւարան
 Օհաննէս Էժ. Յովակիմեան, Անգամ
 ԹԵՐԱԿԱՆԷ
 Թորոս Պէյ Դիւան Առաջին, Թարգման.
 ԹՕԳԻԱՆԷ
 Առաջին Պէյ Տաւան Կառօնապետ.
 Մ. Միխայիլ Էժ. Մամիկոնեան Ա. Թարգ.
 ԴՐԱՄԵՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՒԻՆ ԴՊՐԱԿԱՆՔԵԱՆԳ
 ՎԵՐԱՏԻՄԻՆԻ
 Օհաննէս Էժ. Խորասանեան.
 ԱՆՈՒՄԱՐ Էժ. Խոսրեան
 Նաւար Էժ. Թօփիսեան, Թօփիսեան
 Խոսրեան Օսեան
 Նաւար Ե. Սեփեան
 Սեփեան Ե. Սեփեան
 Օհաննէս Ե. Սեփեան
 Դաւար Ե. Յովակիմեան
 ԴՐԱՄԵՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՒԻՆ ԴՊՐԱԿԱՆՔԵԱՆԳ
 Էժ. Զայեան, Տեւոյ.
 Միխայիլ, Մամիսեան Ա. Արճգր.
 Սեփեան Ե. Զայեան Օգնական Տեւոյ

ԴՐԱՄԵՆԱԿԱՆ Տօնարապետական
 Դրիգոր Էժ. Խոսրեան Դիւանապետ
 Օհան Ե. Պաշտպան Օգնական.
 ՄԱՌԱՐԻՅ
 Փերթէ Էժ. Օգնական Նախագահի
 Արքի Էժ. Սարաժեան, Բենիչ Գրոց
 Մովսիս Կոնստան Բաւարան
 Օհաննէս Էժ. Յովակիմեան, Անգամ
 ԹԵՐԱԿԱՆԷ
 Թորոս Պէյ Դիւան Առաջին, Թարգման.
 ԹՕԳԻԱՆԷ
 Առաջին Պէյ Տաւան Կառօնապետ.
 Մ. Միխայիլ Էժ. Մամիկոնեան Ա. Թարգ.
 ԴՐԱՄԵՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՒԻՆ ԴՊՐԱԿԱՆՔԵԱՆԳ
 ՎԵՐԱՏԻՄԻՆԻ
 Օհաննէս Էժ. Խորասանեան.
 ԱՆՈՒՄԱՐ Էժ. Խոսրեան
 Նաւար Էժ. Թօփիսեան, Թօփիսեան
 Խոսրեան Օսեան
 Նաւար Ե. Սեփեան
 Սեփեան Ե. Սեփեան
 Օհաննէս Ե. Սեփեան
 Դաւար Ե. Յովակիմեան
 ԴՐԱՄԵՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՒԻՆ ԴՊՐԱԿԱՆՔԵԱՆԳ
 Էժ. Զայեան, Տեւոյ.
 Միխայիլ, Մամիսեան Ա. Արճգր.
 Սեփեան Ե. Զայեան Օգնական Տեւոյ

Səsporf	Shpilov	Թան
Աղաւսեան էժէնի	Յոանն	Իսկիւսար
Այլագեան »	Իսաիո	Իսկիւսար
Ասլանեան Ս. Փաւ.	Թորի	Գուգլունց
Գայստեան էժէնի	Ամերիգ	Գուգլաբու
Իրիւնեան »	Յոանն	Գուգլաբու
Խանսանեան պէյ.	Թորի	Խանսան
Խորասանեան էժ	Յոանն	Բերայ
Կրիկեան Ա. պէյ	Թորի	Պէրիլաւ
Մալսեան էժ.	Ամերիգ	Բերայ
Մինասեան »	Ամերիգ	Խանսան
Սոգեան Գ. »	Յոանն	Օրթաղի
Նաւրեան »	Յոանն	Ենի-Քոյ
Ներկարեան »	Անգլիո	Կ. Պոլիս
Նուրիան »	Յոանն	Բերայ
Շիւսանեան »	Իսաիո	Օրթաղի
Չայեան »	Յոանն	Գաւ-Քոյ
Պեսան պէյ	Իսաիո	Օրթա-Քոյ
Ռափայէլեան »	Յոանն	Պոլիս-Տէր
Ռուսիւնեան »	Յոանն	Բերայ
Սերոբեան »	Ամերիգ	Գուգլաբու
Սերիլէն »	Իսաիո	Բերայ
Սինապեան Գ. պէյ	Իսաիո	Բերայ
Փէրսմանեան էժ.	Յոանն	Բերայ
Քեաթիլեան »	Յոանն	Բերայ
Քէրեան Ա. պէյ	Թորի	Յենի

Գողոց	Թի	Ձի	Ժամ
Սէլամիէ-Տաստիս	5		
Ինասիէ			
Ենի փողոց	5		
Գասիւկա-Մէյսան			
Մուսալլա-Տաստիս			
Պաշտիմ-Տալիկ Եօլու	Գե.		
Ենի չարք	64		
Ենի մահալէ	42		
Գուլ-Գաբու	41	Գե.	5—8
Բարմա-Գաբու			
Թաւ Ենիսիլէ	48		
Սէրիսի-Խան			
Տէր Կոյու	410		
Թափիմ Մէյսան	49		
Մուսալլա	29		
Պուրա փող.			
Պուրա փող.	48	Եե.	6—40
Գուլ-Գաբու	42		
Սէրիկ փող.	6		

ՀԱՌՈՎԱԼՆԵՍԱԿԱՆ ՀԱՅԲ

ԳԵՐ. ՏԵՐ ԱՆՏՈՆ ՀԱՍՈՒՆԵԱՆ

Հոգեւոր գլուխ Պապական Հայոց
Թուրքիոյ.

Հ. Ստեփան Վ. Ազարեան Փոխանորդ.

Հ. Յովհաննէս Վ. Հօլմսթեյն Առնիշտ.

Հ. Մկրտիչ Վ. Աշեփեան Դիւանապետ.

ՏԻՐԱՆ ՊԵՏ ԱՆԵՍՏԱՆԵԱՆ

Ատենապետ Առժամ. Վարչութեան

Արեւելեան Կաթողիկէ Հայոց

Հ. Ղեւոնդ Վ. Զըրաճեան Գարտադ.

Թիւ Ամենայն Եպիսկոպոսաց 19

Թիւ Եկեղեցեաց ի Կ. Պօլիս 11

Թիւ Դպրոցաց ի Կ. Պօլիս 9

Թիւ Բնակչաց ի Կ. Պօլիս 12721

ԲՈՂՈՒՔԱԿԱՆ ՀԱՅԲ

ՅԱԿՈՒՐ ԷՖԷՆՏԻ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ

ՎԷՐԻՒ ԲՈՂ. Հայոց

Ստեփան Էֆ. Անտոնեան Տեղապահ.

Թիւ սոցա ի Կ. Պօլիս (քնիկ և գաւ.) 525

» » յԱյլահայլ գաւառս 16,896

Դուժար ամենեցուն 17,421

ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐԿԻՈՑ

ԸՆԴԻՒ ՎԵՐԱՏԱՆԻՆ

Ա.ԽԱՄԵՏ ՊԷՅ

Նախակէ. Երեք տրամի ծանրութիւն ունեցող նամակաց վճարքն է, 60 փր. 100 ժամի հեռաւարտութեան համար: — 101 ժամէն մինչ 200 ժամի համար, 3 ղշ: — 201 էն աւելին, 6 ղշ: Իսկ երեք տրամէն աւելի կշռող նամակաց ամէն մէկ տրամին կամ տրամական կոտորակաց համար կէս կէս վճարքէք վերադրուի: Իրենց մէջ բան մը պարունակող նամակը (որք յատուկ զմուռ կը կրեն) կրկին կը վճարուին:

Տպագրեալ քերթեր. Թրքաստանի մէջ ամէն տեղերու համար, Թէ ցամաքային և Թէ ծովային թղթատարութեան վճարութիւնն են, Մասիսի և Մանգուսիսի էփեսարի մեծութեամբ լրագրաց համար, (որք 5 տրամէն աւելի չեն կշռեր), հատին 5 փորայ: — 10 տրամ կշռողին համար, 10 փր. և 20 տրամ կշռողին համար 20 փր. Ուժածալ տետրերուն համար, որք 25 տրամէն աւելի չեն կշռեր, հատին 20 փորայ: Ճերմակ դրամ. հազար զուրուշին համար ծամին 12 փորայ:

Ոսկի, Դրամարուդր, Անդամանդ և այլ ծանրագին նիւթեր, ժամին 2 փարայ: Օրինակյոյն նիւթեր: Ճէկ ժամին համար օխային 10 փարայ:

Ապահովութիւն (Սըկուրիթա). Ինչարժէքով նիւթ որ ըլլայ, ապահովութեան տրուած ատեն, եռն իսկ նիւթին արժէից հաշւով հազար ղուրդէին համար ժամին 6 փարայ կէտք է յիշարել, (Թղթատարութեան վըճարքէն զատ) իբրև ապահովութեան զին:

ՅՈՒՅՈՎ ԳԱՂԱՔԱՅՆ ԱՍԻՈՑ

: ժամկ ժամկ

Ալանեա	170	Աֆէէիք	104
Ամասիա	144	Գանգրի	105
Այաւ	78	Գաթրամպոյ	120
Այինքապ	291	Գարամուլ	13
Այսըն	118	Գօգան	167
Անքաւեա	245	Երուսաղէմ	433
Ասարազարի	30	Զօզդակ	127
Ասալեա	134	Զաճրանպոյ	90
Ասանա	303	Էկին	258
Արաքի	252	Էնկիրիս	87
Արդընիմաւ	268	Էսկիէէիք	53
Աֆեա	401	Էրզրնհան	148

Էրզրում	Ժ. 158	Հէնէֆ	Ժ. 36
Ըսպարթա	110	Հարքուք	250
Թարապուս	396	Հարս	114
Թարուն	214	Հէգրէ	346
Թօֆաք	164	Մալաքիա	368
Թօսիա	108	Մաղա	190
Իզմիս	18	Մանիսա	85
Իզմիր	93	Մարաւ	236
Իզնիֆ	24	Մարշի	298
Ինկիլա	143	Մարսլլան	136
Իլիլ	167	Մոնիալին	44
Իսկիլիպ	124	Մոն	182
Իսթիւպ	137	Մոնսուլ	366
Լամպլէ	291	Մոնսուրու	51
Լէճէ	30	Նալլիսան	60
Կէյլէ	30	Նալլիս	435
Կէլան մաւ	240	Նիլէէիք	433
Կէլիս	79	Նիլէ	184
Կէրէսէ		Նամ	350
Կէոյնիւֆ	43	Ուււսֆ	83
Կէօրկէոյ	403	Ուրճա	309
Հալէպ	267	Չէրէսէ	84
Հանի Լէոյմս	133	Չըլսըր	218
Համա	305	Չօռում	156
Համիս	317	Պալլէտէ	60
Հալէարի	242	Պաղսաւ	464

Եկեղիարոց	185
Զքխն	94
Զօդայի արիք	69
Էկաասան	173
Էսթրնէ	44
Ըսօսոս	307
Թաքարազարի	84
Թաւրնա	190
Էրապին	259
Թէփրսարի	34
Թրհալա	157
Թրհան	185
Թալչա	184
Թրազինիք	133
Թրնովա	91
Իյեկալի	63
Ինօս	148
Իպրայիլ	164
Իսաֆչի	176
Իսրուլա	237
Իսիւնա	66
Իվրանիյէ	153
Իսփիւլ	157
Իսիւք	159
Լէսօճա	144
Լիւկաուրկա	30

Լիւս	135
Լուճա	103
Կէկալու	48
Կիւսիւրնիկ	66
Հասօյ	62
Հէգարկրա	100
Հանկա	259
Հաւրովա	83
Հալու	198
Հոսկալ արիք	86
Մալար	36
Մանասքր	143
Մաչին	163
Մէնիք	110
Մէրի	56
Մօսքար	241
Նարսա	194
Նէվէսին	247
Նիւ	136
Նիկալու	125
Շէփիր ֆոյի	124
Շիքովա	119
Շուսնու	92
Չօլու	20
Պար	213
Պապասարի	150

Պալեգիս	200
Պաւրա	564
Պէլքազարի	71
Պէլրու	374
Պիլեհիլ	38
Պիլեհիլ	391
Պիւրսուր	116
Պրուսա	22
Պոլու	58
Սանգրիլ	95
Սէօյիս	144
Սրվալ	192
Սիլիք	298
Սիլվանիյի	435
Վան	248
Տարալիլ	360
Տէնիլիլ	438
Տալիլ	37
Սգուրնիք	255
Սիլվաննէ	142
Սիլու	153
Սիլիլ	494
Դալա	164
Դալվանէլէն	145
Դալվալ	83

Տարալիլ	280
Տիլիք	316
Տէրէլ ֆէմէր	382
Տրապիզոն	100
Րաւանգր	396
Րէկանիլէ	253
Քայսերի	149
Քարահիսար	83
Քարահալար	87
Քարահալիւրան	90
Քէտրէ	80
Քէօքանէա	65
Քրէնիլի	117
Քոյա	107
Քոնէա	151
Քոյնիսար	98
Օսմաննիք	124
Օսմաննիք	341
Օսմաննիք	341
Փղգանլիք	75
Դրք ֆիլիսէ	28
Եանէա	183
Եաւ	193
Եկեղազար	169
Եկեղնէ	74
Եկեղնէի Եկեղ	146

Պէլիկէ	241	Տրամա	90
Պէկրաւ	184	Բահլա	433
Պէնէ	235	Բուսնուհ	415
Պերաք	198	Փանայուհա	241
Պերֆոհա	124	Փերգերին	253
Պուրէ	125	Փերէքինէ	453
Սամաֆո	98	Փերէփէ	457
Սէլանի	114	Փլոնա	141
Սէրայր-Պոսնա	317	Փրալօքա	86
Սէրփ	99	Քէւան	40
Սիլսքէ	110	Քէսերիէ	455
Սիլվրի	43	Քէփրիլի	145
Սիւնիէ	479	Քէօքէնիլ	111
Սիւրօ	98	Քրդան	485
Սօփա	108	Քիւսքէնէ	438
Վարնա	112	Օլիւրի	455
Վիլկրաք	201	Օմանքալար	83
Վիսին	145	Ֆէրէնի	48
Տիւրիփօսա	150	Ֆիլիպէ	78
Տրէպինէ	105		

Անկիւս ամէն Տէր զին ամակի 6 քէնս.
 Աւսրիա » » » 4 ղէ. 20փ.
 Ռուսիա (Կովկաս) » » » 5 ղէ. 10փ.
 Ֆուսանա » » » 80 սանքիւ.

Ա.ԱՄԷՏ ՊԵՏ

ՅՈՒՅԱԿ ԳՆՈՅ (1)	
Կ. Պօլսոյ Գաւառի ի Գաւառ Կ. Պօլսոյ (2)	
Եւ յայրեայր Գաւառս Թուրքիոյ	
Կ. ՊՕԼԻՍԷՆ	
Կ. Պօլիս (3) ղէ. 5	Հալպա 35
Այսքն 25	Հիւսալէնիկէար 45
Աւայար (Աւստինի) 15	Պաղսաւ 45
Դունա 25	Պոսնա 35
Եանէա 35	Սէլանիկ 25
Էնկիւրի 25	Սրվաք 35
Էսիրնէ 15	Տիւրքիի 45
Էրզրում 45	Տրապիզոն 35
Ըփօսնա 35	Քաւսանկոյուր 25
Սիրիա 45	Քօնէա 25

(1) Նշանակեալ զները 20 բառի համար են, բայց 20 են աւելորդ ամեն մէկ տասը բառին համար իրեն զնոյն կէտը կը վերադրուի.

(2) Ամեն Գաւառ իր սահմանին մէջ 20 բառին համար 10 ղէ. զին ունի (բացի Կ. Պօլիսէն որ 5 ղէ. է) իսկ զարեւոյտ հեռագրին զիր զաւառէ Գաւառ 10 աւան ղէ. կաշեկայ, այսինքն, Պօլիսէն Հիւսալէնիկէար 15 ղէ. Էնկիւրի 25 ղէ. Սրվաք 35 ղէ. Էրզրում 45 ղէ. Էւայլ. այսպէս:

(3) Ասոնք Թրքաստանի 20 գաւառաց անուանքն.

ԱՅՏԸՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Այսրն Գաւ. դԵ. 40	Հալէպ	30
Ասալար (Ա. ֆ. ֆ. ց. 15)	Հիւսալէնցիկեար	15
Դունա	Պաղսաս	40
Եանեա	Պունա	50
Էնկիւրի	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	Սրվազ	40
Էրզրում	Տիւրքալէփր	50
Ըփոսնա	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	Քասանապօլու	30
Սիրիա	Քօնեա	15

ԱՍԱԼԱՐԷՆ (ԱՐՔԻՊԵԼԱՔՈՍ)

Ասալար Գաւ. դԵ. 40	Հիւսալէնցիկեար	15
Դունա	Պաղսաս	40
Եանեա	Պունա	40
Էնկիւրի	Սէլանիկ	30
Էսիրնէ	Սրվազ	30
Էրզրում	Տրապիզոն	30
Ըփոսնա	Տիւրքալէփր	50
Կ. Պօլիս	Քասանապօլու	15
Սիրիա	Քօնեա	15
Հալէպ	Այսրն	15

ԴՈՒՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Դունա	դԵ. 10	Պաղսաս	60
Եանեա	30	Պունա	15
Էնկիւրի	40	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	45	Սրվազ	50
Էրզրում	60	Տիւրքալէփր	60
Ըփոսնա	30	Տրապիզոն	50
Կ. Պօլիս	25	Քասանապօլու	40
Սիրիա	60	Քօնեա	40
Հալէպ	50	Այսրն	40
Հիւսալէնցիկեար	30	Ասալար	30

ԵԱՆԵԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Եանեա	դԵ. 40	Պունա	30
Էնկիւրի	50	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	30	Սրվազ	60
Էրզրում	70	Տիւրքալէփր	70
Ըփոսնա	45	Տրապիզոն	60
Կ. Պօլիս	35	Քասանապօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսրն	50
Հիւսալէնցիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաս	70	Դունա	30

ԷՆԿԻՐԻՅՈՒ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էնկիրի	դե. 10	Սէլանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սըվազ	15
Էրզրում	30	Տիարալէփի	30
Ըփոսնա	50	Տրապիզոն	50
Կ. Պօլիս	25	Քասանապօլու	15
Սիրիա	30	Քօնեա	15
Հալէպ	15	Այսրն	30
Հիւսալէնցիկեար	15	Ասալար	15
Պաղսաւ	30	Դունա	40
Պօսնա	15	Եանեա	50

ԷՏԻՐՆԷՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էսիրնէ	դե. 10	Սըվազ	դե. 40
Էրզրում	50	Տիարալէփի	50
Ըփոսնա	30	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	15	Քասանապօլու	30
Սիրիա	50	Քօնեա	30
Հալէպ	40	Այսրն	30
Հիւսալէնցիկեար	15	Ասալար	15
Պաղսաւ	50	Դունա	15
Պօսնա	30	Եանեա	30
Սէլանիկ	15	Էնկիրի	30

ԷՐԶՐՈՒՄԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էրզրում	դե. 10	Տիարալէփի	դե. 15
Ըփոսնա	70	Տրապիզոն	15
Կ. Պօլիս	45	Քասանապօլու	30
Սիրիա	30	Քօնեա	40
Հալէպ	30	Այսրն	50
Հիւսալէնցիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաւ	15	Դունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սէլանիկ	60	Էնկիրի	30
Սըվազ	15	Էսիրնէ	50

ԸՏՔՕՏՈՒՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Ըփոսնա	դե. 10	Տրապիզոն	դե. 60
Կ. Պօլիս	35	Քասանապօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսրն	50
Հիւսալէնցիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաւ	70	Դունա	30
Պօսնա	15	Եանեա	15
Սէլանիկ	15	Էնկիրի	50
Սըվազ	60	Էսիրնէ	30
Տիարալէփի	70	Էրզրում	70

ՍԻՐԻԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սիրիա	դե. 10	Քօնեա	դե. 30
Հալէպ	15	Այսրն	40
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաս	15	Դունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սէլանիկ	60	Էնկիւրի	30
Սըվազ	30	Էսիրնէ	50
Տիարալէփր	30	Էրզրում	50
Տրապիզոն	40	Ըփօսնա	70
Քասանալօլու	40	Կ. Պօլիս	45

ՀԱԼԷՊԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Հալէպ	դե. 10	Այսրն	դե. 30
Հիւսալէնսիկեար	30	Ասալար	30
Պաղսաս	15	Դունա	50
Պօսնա	60	Եանեա	60
Սէլանիկ	50	Էնկիւրի	15
Սըվազ	15	Էսիրնէ	40
Տիարալէփր	15	Էրզրում	30
Տրապիզոն	50	Ըփօսնա	60
Քասանալօլու	30	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	15	Սիրիա	15

ՀԻՏԱՎԷՆՏԻԿԵԱՐԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Հիւսալէնս. դե. 10	Ասալար	դե. 15	
Պաղսաս	40	Դունա	30
Պօսնա	40	Եանեա	40
Սէլանիկ	30	Էնկիւրի	15
Սըվազ	50	Էսիրնէ	15
Տիարալէփր	40	Էրզրում	40
Տրապիզոն	30	Ըփօսնա	40
Քասանալօլու	15	Կ. Պօլիս	15
Քօնեա	15	Սիրիա	40
Այսրն	15	Հալէպ	30

ՊԱՂՏԱՏԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Պաղսաս	դե. 10	Դունա	դե. 60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սէլանիկ	60	Էնկիւրի	50
Սըվազ	30	Էսիրնէ	50
Տիարալէփր	15	Էրզրում	15
Տրապիզոն	30	Ըփօսնա	70
Քասանալօլու	40	Կ. Պօլիս	45
Քօնեա	30	Սիրիա	15
Այսրն	40	Հալէպ	15
Ասալար	40	Հիւսալէնսիկեար	40

ՊՕՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Պօսնա	դժ. 10	Եանեա	դժ. 30
Սէլանիկ	30	Էնկիւրի	50
Սըվազ	60	Էսիրնէ	30
Տիարալէփր	70	Էրզրում	70
Տրապիզոն	60	Ըսօսնա	15
Քասանապօլու	50	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	50	Սրբէա	70
Այսրն	50	Հալէպ	60
Ասալար	50	Հիւսալէնսիկեաւ	40
Դունա	15	Պաղսաւս	70

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սէլանիկ	դժ. 40	Էնկիւրի	դժ. 40
Սըվազ	50	Էսիրնէ	15
Տիարալէփր	60	Էրզրում	60
Տրապիզոն	50	Ըսօսնա	15
Քասանապօլու	40	Կ. Պօլիս	25
Քօնեա	40	Սրբիս	60
Այսրն	40	Հալէպ	50
Ասալար	30	Հիւսալէնսիկեաւ	30
Դունա	15	Պաղսաւս	60
Եանեա	15	Պօսնա	30

ՍԷԼԱՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սըվազ	դժ. 40	Էսիրնէ	դժ. 40
Տիարալէփր	15	Էրզրում	15
Տրապիզոն	15	Ըսօսնա	60
Քասանապօլու	15	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	30	Սրբիս	30
Այսրն	40	Հալէպ	15
Ասալար	50	Հիւսալէնսիկեաւ	30
Դունա	50	Պաղսաւս	30
Եանեա	60	Պօսնա	60
Էնկիւրի	15	Սէլանիկ	50

ՏԻԱՐՊԷՓԻՐԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տիարալէփր	դժ. 40	Էրզրում	դժ. 15
Տրապիզոն	30	Ըսօսնա	70
Քասանապօլու	30	Կ. Պօլիս	45
Քօնեա	30	Սրբիս	30
Այսրն	40	Հալէպ	15
Ասալար	40	Հիւսալէնսիկեաւ	40
Դունա	60	Պաղսաւս	15
Եանեա	70	Պօսնա	70
Էնկիւրի	30	Սէլանիկ	60
Էսիրնէ	50	Սըվազ	15

ՏՐԱՊԵՋՈՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տրապիզոն	դե. 10	Ըսֆոսնա	դե. 60
Քասանապոլու	15	Կ. Պոլիս	35
Քոնեա	40	Սիրիա	40
Այսքն	40	Հալեպ	30
Ասալար	30	Հիւսալէնցիկեար	30
Դունա	50	Պաղսաս	30
Եանեա	60	Պօսնա	60
Էնկիւրի	30	Սելանիկ	50
Էսիրնէ	40	Սըվազ	15
Էրզրում	15	Տիարալէփր	30

ՔԱՍԱՆԱՊՈԼԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Քասանապոլ. դե.	10	Կ. Պօլիս	դե.	25
Քօնեա	30	Սիրիա		40
Այսքն	30	Հալէպ		30
Ասալար	15	Հիւսալէնցիկեար		15
Դունա	40	Պաղսաս		40
Եանեա	50	Պօսնա		50
Էնկիւրի	15	Սելանիկ		40
Էսիրնէ	30	Սըվազ		15
Էրզրում	30	Տիարալէփր		30
Ըսֆօսնա	50	Տրապիզոն		15

ՔՕՆԷԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Քոնեա	դե. 10	Սիրիա	դե. 30
Այսքն	15	Հալեպ	15
Ասալար	15	Հիւսալէնցիկեար	15
Դունա	40	Պաղսաս	30
Եանեա	50	Պօսնա	50
Էնկիւրի	15	Սելանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սըվազ	30
Էրզրում	40	Տիարալէփր	30
Ըսֆոսնա	50	Տրապիզոն	40
Կ. Պոլիս	25	Քասանապոլու	30

ՄԱՆՅՈՒԹԻՒՆ

Գաւառներն Այ-Քէ-Դի կարգաւ նշանակուած են ։
 Հեռագիր զարնողն որ որ գտնուի այն էլ պետք է
 բանայ , որ կրնայ գտնել թէ Հեռագիր զարնելու
 Գաւառը և թէ անոր համար վճարելիք գինը որ նոյն
 իսկ Գաւառի տողին դէ նշանակուած է ։

ի Թուրքիոյ յԵրուսա եւ յայլուր

Աւստրիա, Իտալիա, Հել- լադա, Հոռմա, Հօհէնցո- լերն, Հօլանտա, Հօնկրիա- Պատ, Պաւիէոն, Ալբ- ժէմպերկ եւ ի Բորքո. Երկ. Զվիցերա, Պէլմիս եւ ի Տանրմարթ. Եր. Շուէտ » Սպանեա » Անգլիա, Ալեքիա, Թունիս եւ ի Կոսթ » Նորվէկիա, Բօրսի- ա եւ ի Ֆոանսա, » Երուսակ. Ռուսիա » Ա. » » Բ. » » Փօրթուլ » Մօլձովալաֆիա եւ Սերպիա » Ալբանոքիա » Թարապլուս » Պէնկագի » Գահիրէ » Սիւէի » Պարսկասան »	Երուսակ. Թուրքիոյ	Սպանիա Մովէզերեայ	Ալեքիա Մէլէրկեայ
	7	11	15
	8	12	16
	9,50	13,50	17,50
	12,50	16,50	20,50
	12	16	20
	10	14	18
	9	13	17
	17	21	25
	25	29	33
	13,50	17,50	21,50
	4	8	12
	35	39	43
	18,50	22,50	26,50
	27	31	35
	40	44	48
	42,50	46,50	50,50
	27,50	31,50	35,50



ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ ԹՈՒՐԿԻՈՅ

Միապետական Կառավարութիւն

ԿԱՅՄԱՐ. Սուլթան Ա.ՊԵՏԻՒԼ-Ա.ԶԻՅԷ
Խան. Ծնեալ ի 15 փետրուար 1830. (Եւ
Շապան 1440) Որդի Սուլթան Մահմուտի
Բ. եւ 32⁰ ինքնակալ Օսմանեան, ի յառ-
մանէ Կոստանդնուպօլսոյ. — Գահակալէ
ի վախճանի. Եղբոր խում. Սուլթան Ապ-
իւ-Մէհմետ Խանի, ի 13/25 յունիս 1861.

ԿԱՅՄԱՐՈՂԴԻՐ

Յուսուֆ-Իզէթիին Էմէնի, Ծնեալ 1857.
— Սալիհէ Սուլթան 1862. — Մէհմետ-
ձէմիլ Էմ. ծն. 1862. — Էմինէ Սուլթան
ծն. 1866. — Ապս-Իւ-Մէհմետ Էմ. ծն. 1868.

ՄԵՃԻՏԵԱՆ ԱՐԲԱՅԱԶՈՒՆՔ

ՄԷԻՏԵ-ՄՈՒՐԱՅ ԷՃ. Գահաժառանգ
Իւխան ԾՆԵԱՂ. 19/21 սեպտեմբեր. 1840.
— **Յաթիմէ** Սուլթան, ծնեալ, ի 1840 .
Ամուսնացեալ ընդ **ՄԷԻՏԵ-ՆՈՒՐԻ** Բա-
շայի : — **Րէֆիքէ** Սուլթան, ծն. 1842 .
Ամուսնացեալ ընդ **Էրսէմ Բաշայի**, որդւոյ
ՄԷԻՏԵ Աալի Բաշայի : — **Ապս-Իւ-Համիս**
ԷՃ. ծն. 1842. — **Ճէմիլէ** Սուլթ. ծն. 1843.
— **Մուհամմէտ-Րէշիս** ԷՃէնի, ծն. 1844.
Ամուսն. ընդ **Ճէլալէսին** Բաշայի : —
Ահմէտ Քէմալէսին ԷՃէնի, ծն. 1847.
— **Պէհիքէ** Սուլթան, ծն. 1848. Ամուսն.
ընդ **Հիւսնիւ** Բաշայի : — **ՄԷԻՏԵ-ՊՈՒՐ-**
ՏԱՆԷՍՏԻՆ ԷՃէնի, ծն. 1849. — **Նուրէ-**
սին ԷՃէնի. ծն. 1851. — **Մէնիքէ** Սուլ-
թան, ծն. 1854. — **Յէհիմէ** Սուլթան, ծն.
1855. — **Շէհիմէ** Սուլթան, ծն. 1855 :

— **Դրոս** Կայսերականն է Կարմիր վրան
ձաճանչաւոր **Թուրաթլի**. — Պատերազմա-
կանն աստղն-ի-մէջ կիսալուսնով. Վա-
նառականականը նոյնպէս, կամ կանաչ
-կարմիր շերտաւոր :

Մայրաքաղ. Է. Պօլիս. — **Բնակիչք ի նմա.**

Թուրք	482,000	
Հայք	193,123	
Յոյնք	154,364	954,364
Հրեայք	34,655	
Այլեալք	111,122	
Շոգեմաւ Զրահաւոր	13	
» Հասարակ	19	
Նաւ Առաքաւսաւոր	26	Գում. 58
Թիւ Բնակչաց Երկրին		
Ռումելի	10,510,000	
Սօլսօլալափա	4,605,510	
Աերլիս	1,222,000	16,437,510
Գարասաղ	400,000	
Լիբանան, փոքր Ասիա և		
Միջագետք	11,187,000	
Հայաստան և Քիւրտիստան	5,465,490	
Եգիպտոս և Ափրիկէ	4,840,000	
Գումար	37,930,000	

ԳՈՒՆՁ

Ծախք կառավարութեան	17,297,140 լիւր
Եկամուտ	» 16,789,895 »
Վաճառականութիւն արտաքին	
Մոսք տալբանաց	316,700,000 Ժրանք
Ելք	» 138,500,000 »

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐԲ.
ՄԱՀՄԱՌԻՏ ՆԷՏԻՄ Բաւա, Մեծ
 եպարքոս.
Ա. հմէտ Մուխար էժ. Շէյս-Իւլ Իսլամ.
Հալիմի Պէյ, Ա. Բարտուղար Սուլթանի.
Սերիլէ Բաւա, Արտաքին գործ. Պաշտ.
Նամրգ Բաւա, Նախ. Շուրաի-Տէօլլէթի.
Ֆազլի Մուսթաֆա Բաւա Նախ. Ամր.
Ֆերիտ Բաւա, Մովակալ.
Էսա Բաւա, Սպարապետ.
Մուսուլէ Պէյ, Դանձուց Պաշտօնատար.
Էքիէմ Բաւա, Առևտր. և Շինութեանց.
Մուսաֆա Բաւա, Թնժանողարանի.
Դէմալ Բաւա, Կրթութեան. Պաշտօնատ.
Ա. հմէտ-Վէլի էժէնի, Մաքսապետ.
Սամի Բաւա, Ոստիկանութեան Պաշտ.



ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԲ

ՅԱՅԵԼԼԱՅԼ ՏԵՂԻՍ

Ա. մերիգա. Պալ Պէյ. Փոքր Դեսպան
Ա. ցղիա. Միգիրիս Բաւա Մեծ Դես.
Ա. ւարիա. Հալիլ Պէյ, Մեծ Դեսպան
Դերմանիա. Արխաւարի Պէյ Միգալ »

Բալիա. Ֆօրիստէս Պէյ Միգալ Դեսպ.
Հեյադա. Ֆօրիու էժ. Գործակաւար
Պարսկաստան. Նազիմ էժ. »
Պէնիֆա. Կլավանի »
Ռուսիա. Րիսթիմ Պէյ, Մեծ Դեսպան
Ֆաւսա. Ճէմիլ Բաւա, »

ԴԵՍՊԱՆԲ Ի Լ. ՊՈԼԻՍ

Ա. մերիգալի. (Միացեալ Նահանգաց)
Վոյն Մալ Ուէյ փոքր Դեսպան. — Ժ.
 Բ. Պրաւուն, Բարսուդար Է. Թարգման.
Ա. ցղիոյ. Հէնրի Կ. Էլիօյ, մեծ Դեսպ.
 — Հէնրի Բ. Գ. Պարոն, Ա. Բարսուդար.
Ա. ւարիոյ. Պարոն ի ֆոֆէ. Օսթը,
 մեծ Դես. — Հ. Հէյմէնլէ խորհրդ. Է. Ա. Բարս.
Բուլիոյ. Բօնի ի ֆոյս Քայսերլիկ
 միգալ Դեսպ. — Ուլլէլ, խորհրդ. Է. Բարս.
Բալիոյ. Բօնի Պարալլանի մի-
 ցալ Դեսպան, — Հ. ի ցղի խորհրդալ.
Հեյադալի. Տ. Ռազիս Գործակաւ.
Հօլանտալի. Պարոն վօն Միսսը-
 պուրի միգալ. Դեսպան — Ռ. Ժ. Բէժն,
 խորհրդական Է. Ա. Թարգման.
Շուէտ-Նորվեյիոյ. Տ. Էլեմը-
 հոժ, փոքր Դեսպան. — Թիմօնի, Թարգմ.

Պարսկասանի. Չորապէս, Հասան Ալի Խան, միջակ Դեսպան.

Պէլեկիայի. Հէլման օր Լախմէյէրիս միջ. Դես. — Ալի. Պառպանսոն. Ա. Բարս. **Ռուսիոյ.** Չորապէս Իգնատիէ. մեծ Դեսպան — Սթաւլ, Խորհրդական. — Բալէրճի Ա. Բարս. — Օնու Թարգման. **Յոսանայի.** Միլիֆոն Վօլէ մեծ Դեսպան. — Ուծռէ Խորհրդական.

ԲՇԿԱԿԱՆ ՁՐԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Արեւելի Բժշկական դպրոցի կողմանէ Այա-Սոֆեայի Իմարտքին մէջ մասնաւոր տեղ յաւակացած է, ուր կը գտնուին ամեն օր (բաց ի Ուր. եւ Կիր. օրերէն) կէս օրէն ցժամ 9 ը՝ աւուր յաշուի Բժիշկն, Դայ-Եանն ու Վիրաբոյժն, հիւանդաց ձրէ-ապէս դարմանասրութիւն ընելու համար: — Տօթօր Յակոբ Պէլ. Խանսանեան Դե. օրեր, եւ Տօթ. Յէրշի պէլ Թերնիմանեան Դե. օրեր, դարմանասրութիւն՝ նոյնպէս եւ ծաղկի պատուաս կրնեն:

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ Տ

ՅՈՒՆՍՍ

Հանրապետական Կառավարութիւն
(Մնացորդն ի յաջորդ տարւոյն)

Ա.ՄԵՐԻԿԱ. (Միացեալ Նահանգք)

Հանրապետական Կառավարութիւն.

Նախագահ **Կրամեր** (*) Ծնեալ. 15 ապր. 1822. Ընտրեալ Նախագահի 4 մարտ 1869.

Փոխ. Նախագահի, **Գոլճէյն**:

Մայրաքաղաք **Ուաշինկըն**. — Բնակիչ 61,622. — Դրօսակն է կարմիր — սպիտակ բազմաւերտայ, հորիզոնական դրիւք, որոյ դրօսակալին վերի կապտազոյն անկեան մէջ 37 աստղի կան:

Թիւ Բնակչաց Եւրոպի 38,422,995

Շոգեւոր զբաւաւր 199.

» հասարակ 33. Դուս. 232

ԱՆԳԼԻԱ.

Մահմանադ. Կառավարութիւն.

Թագուհի. **Վիկտորիա Ա.** Ծն. 24 մայիս 1819. — Դաւանկ. 20 յունիս 1837. — Թա-

(*) Ամաց օրերն ըստ Նոր Տօմարի նշանակեալ են.

գաղբ. 28 յունիս 1838. — Ամուսնացեալ
ընդ Ալպերդ Իսկանին Սաֆս—Պօպուրկի
— Այրիացեալ ի 14 դեկտ. 1864.

Որդին, Ալպերդ Էդուարդ Գահաձառանգ
Իսկան, ծն. 9 նոյ. 1844.

Առաջին պաշտօնատար, **Երազրէն**.
Արտաբեկ գործոց » **Կուէնկիլ**.

Մայրաք. **Լոնսօն** բնակիչ 2,805,989.
— Դրոք. Կարմիր էր դրոքակալին վերին-

կեան քաղաքի սպիտակին վրայ խաչ,
Թիւ բնակչաց երկրին 29,321,288

» Գաղթականաց 10,794,626
» Հնդկաց 150,747,851

Գումար. 190,863,765
Շոգեմալ երկաթեայ 36

» գրահատուր 19
» հասարակ 339

» առաքանստուր 19 Գում. 413
Գ. Ա. Ն. 2

Ծախս Կառավար. 44,639,924 Լ. սթեռլ.
Եկամուտ » 42,122,433 »

Վաճառականութիւն արտաբեկ
Մուսք ապրանց 295,420,000 Լ. սթեռլ.

Եւր » 179,670,000 »
Ս. ՌՈՍՏՐԱ

Սահմանագր. Կառավար.
Կայսր. Շահմանու—ժողով Ա. Նն.

18 օգոստ. 1830. — Գահակալ. 2 դեկ. 1948.
— Ամուսն. ընդ Էլիզապէթի (Գահակալին

Մաֆս. — Պաւլուիոյ. ծն. 24 դեկտ. 1837)
ի 24 ապրիլ 1854. — Թագաւոր. արախ

Թագաւոր Հոնկարիոյ, 8 յունիս 1867. —
Որդին Ռոսօլֆ Գահաձառանգ Իսկան.

Ծնեալ 21 օգոստ. 1858.
Առաջին պաշտօնատար **Ս. Գերարդ**.

— Դրոք. Երկազոյն, հորիզոնական դիրք.
Երկազոյնեայ կարմիր էր մէջն սպիտակ,

վրան երկզոյնեայ արծուի նշանաւ.
Մայրաքաղաք **Վիէննա**. Բնակիչ 578,525

Թիւ բնակչաց երկրին 35,553,000.
Շոգեմալ գրահատուր 7

» հասարակ 39
Նաւ առաքանստուր 171 Գում. 217

Գ. Ա. Ն. 2
Ծախս Կառավար. 320,739,254 Ժլորին.

Եկամուտ » 317,195,040 »
Վաճառականութիւն արտաբեկ

Մուսք ապրանց 368,500,000 Ժլորին.
Եւր » 421,800,000 »

ԲԵՐԼԻՆ
(Մասն Հիւսիսային Գերմանիոյ)

Սահմանագր. Կառավար.
Կայսր. Կիլյոմ Ա. Նն. 22 մարտ. 1797.

Գահակ. 2 յունվ. 1861. — Թագադր. 18 հոկ. 1861. — Ամուսն. ընդ *Օկլիսայ* Իշխանուհւոյն Սահպի (ծն. 30 սեպ. 1811) ի 11 յունիս 1829. —

Որդին. *Յէշէրիք Ուիլիամ*, Գահաժառանգ Եւթան. Ծն. 18 հոկ. 1834

Առաջին պաշտօնասար. *Պիզմար*: Մայրաք. *Պեռլին*, բնակիչ 702, 457.

— Դրօք. Տերունականն է սպիտակ սեւազոյն արծուէնաւ, եւ Պաշտօնականն է սպիտակ եւ երկերեսայ սեւաւ շրջանաւ.

Թիւ բնակչաց երկրին 24,039, 668.

Շոգենաւ գրահաւոր 2

» հասարակ 42

Նաւ առաքասաւոր 16 Գում. 60

Գ. Ա. Ն. 2

Ծախս Կառավարութ. 168,101,372 Թալէր
Եկամուս » 168,251,372 »

ԶՈՒՆՅԵՐՍ.

Հանրապետական Կառավարութ.

Նախագահ, Տօթթօն Ե. Տիպա.

Փոխան. Նախագահի Տօթթ. Բ. Զէնի.

Արտաքին գործ. Պաշտ. Տօթթ. Ե. Զիւս.

Ա. Մայրաքաղաք. Պեռլին. Բնակ. 467,141

Բ. » Երաքաղաք. Զուրիխ. » 268,265

Գ. » Երաքաղաք. Լուցերն. » 130,504

Թիւ բնակչաց երկրին 2,540,494

Գ. Ա. Ն. 2

Ծախս Կառավարութեան 21,744,458

Եկամուս » 22,049,355

ԻՏԱԼԻԱ.

Սահմանադր. Կառավար.

Թագաւոր. Վիկտոր — Էմանուէլ Բ.

Ծն. 14 մարտ. 1820. — Առաջին Գահակ.

23 մարտ 1849 իբրեւ Թագ. Սարտէնիոյ.

— Երկրորդ Գահակ. 17 մարտ 1861 —

Ամուսն. ընդ *Սէլիայայ* 12 ապր. 1842.

— Սյրիացեալ. ի 20 յունվ. 1855.

Որդին. *Վիկտոր* Գահաժառանգ Եւթան Ծնեալ. ի 14 մարտ. 1844

Առաջին եւ արտաքին գործոց պաշտօնասար *Վիպօնի* — Վէնցուզա:

Մայրաք. *Հռոմ*, բնակիչ, 220,532.

— Դրօք. Եռագոյն, կանաչ, հերմակ եւ կարմիր, ուղահայեաց դիւք.

Թիւ բնակչաց երկրին 26,566,217.

Շոգենաւ գրահաւոր 22

» հասարակ 61

Նաւ առաքասաւոր 8 Գում. 94

Գ. Ա. Ն. 2

Ծախս Կառավարութ. 1,111,652,814 Ժր.

Եկամուս » 950,506,162 Ժր.

Վանառականութիւն արժաւին
Մոսկ սպարանաց. 818,500,000 Ժր.
Ելք » 529,500,000 Ժր.

ՀԱՆՐԱՊԵՏ.

Սահմանագր. Կառավար.

Թագաւոր. **Քէորդ Ա.** Ծն. 24 դեկ. 1845.
— Գահակ. 6 յունիս 1863. Ամուսն. ընդ
Օլիայ Կոստանդինուլայ Մեծի դստուհոյն
Ռուսիոյ (ծն. 22 օգոս. 3 սեպտ. 1851) ի
27 նոյս. 1867.

Որդին. Կոնստանդինոս Գահաժառանգ
Իշխան. Ծն. 2 Օգոս. 1868.

Առաջին՝ Է. Արժաւին գործոց պաշտօնա-
սար. **Տէլիբանի.**

Սպարապետ **Արիմ.** Բնակիչ 41,298.

— Դրօշ. Տէրուհականը կապոյս՝ վրան
սպիտակ խաչի և խաչին վրայ Տէրուհա-
կան նշանաւ: Պաշտօնագրական սպիտակ
և կապոյս շէրտաւոր, հորիզոնական դր-
փիւ, և դրօշակալին վերի անկեան սպի-
տակ խաչին վրայ դարձեալ Տէրուհական
նշան. իսկ վանառականին առանց նշանի.

Թիւ Բնակչաց Երկրին 1,348,522
Շոգ. զր. 2, հաս. 9, առ. գ. 26—Դում. 37

ԳԱՆՆՁ

Ծախս Կառավարութ. 33,500,000 տրախ.
Եկամուս » 34,000,000 »

Վանառականութիւն արժաւին
Մոսկ սպարանաց. 90,250,000 Տրախ.
Ելք » 54,980,000 »

ՀՕԼԱՆՏՍ.

Սահմանագր. Կառավարութիւն

Թագաւոր. **Կիյով Գ.** Ծն. 19 փետ. 1817.

— Գահ. 12 մայ. 1849. — Ամսն. ընդ Սօֆիա
(ծն. 17 յունիս 1819) ի 18 յունիս 1839.

Որդին. **Կիյով. Նիքոլա** Գահաժառ. Իշխան.
Ծն. 4 սեպ. 1840.

Առաջին պաշտօնասար. Փ. Փ. Վոն Պոս
Արժաւին » Ռօտալ Վոն Լիսպուրկ

Սպարա. **Ամստրամ,** Բնակ. 271,764
» Հայ, » 90,058

— Դրօշ. Կարմիր, սպիտակ և կապոյս,
բազմաշէրտալ և հորիզոնական դրփ.

Թիւ Բնակչաց Երկրին 3,652,070
» Հնդկաց 22,453,000

» 26,105,070

Շոգեմու գրահաւոր 2
հասարակ 65

Նու առաքաւսաւոր 92 Գում. 159

ԳԱՆՆՁ ՆԵՐՔԻՆ

Ծախս Կառավարութ. 95,864,781 Ժլոր.
Եկամուս » 88,526,832 »

ԳՍԵՑ ԱՐՏԱՔԻՆ

Ծախս Կառավարութ. 115,838,400 ժոր.
Եկամուտ » » 115,838,400 »

Վանառականութիւն Արսափին
Մոտս արանաց 469,930,000 ժոր.
Ելք » » 368,940,000 »

ՇՈՒԷՏ—ՆՈՐՎԷԿԻԱ.

Սահմ. Կառավար.

Թագաւոր Շառլ Ժ.Պ. Յն. 3 մայ. 1826.

— Գահ. 8 յուլ. 1859. — Սահման. բնդ
Վիկտորիայ. (Յն. 5 օգոս. 1828) Ի 19
յունիս 1850. Եղբայրն. Օսգար, Գահա-
ժառանգ Եփան. Յն. 9 յուլ. 1836

Առաջին պատօնաւար Աստրախոյ.
Արսափին գործոց » Վալմյոյն.

Մարախ. Սթոլմ. Բնակիչ. 134,650
— Դրօշ. Կապոյս վրան դեղին խաչի.
դրօշակալին վերի անկիւնը Բառակուսի
կարմիր եւ վրան դրանկիւն սպիտակ խաչ.

Թիւ Բնակչացն. Շտէտի. (1) 4,158,757
» » Նորվեկիայ 1,701,756

Գուս. 5,860,513

(1) Բնակչաց պակասելուն պատճառն է զարդակա-
նութիւնն, որ 1869 ին միայն 38500 ի կամ է:

Շոգեմու. հասարակ 16
Առաքանաւոր փոխ. մեծ 103 Գուս. 119

ԳՍԵՑ

Ծախս Կառավարութ. 49,299,000 դալտ.
Եկամուտ » » 47,772,000 »

Վանառականութիւն Արսափին
Մոտս արանաց 221,400,000 դալտ.
Ելք » » 197,800,000 »

ՊԱՆԻԷՈՍ.

Սահմանաւոր. Կառավարութիւն

Թագաւոր Լուի Ք. Յն. 25 օգոս. 1845
— Գահակ. 10 մարտ 1864. — Եղբայրն

Օթօն Կիյօն. Գահաժառանգ Եփ. Յն.
27 Ապրիլ 1848.

Առաջին Եւ Արսափին գործոց պատօ-
նաւար. Օ. ք. Պրայ-Ստէյնպուրկ.
Մայրաքաղաք Միւնիխ Բնակ. 170,688

— Դրօշ. Կապոյս Եւ սպիտակ
Թիւ բնակչաց Երկրին 4,824,421

ԳՍԵՑ

Ծախս Կառավարութ. 58,508,588 ժոր.
Եկամուտ » » 87,144,601 »

ՊԷԼՃԻՐԱ.

Սահմանաւոր. Կառավարութիւն

Թագաւոր. Լեօփոյս Ք. Յն. 9 մարտի
1835, որի Լեփոյսի Ա. — Գահակ. 10

դեկ. 1865. — Ամսումաց. ընդ Մարի Հան-
րիէղ (ծն. 23 օգոս. 1836) ի 22 օգոս. 1853:
Որդին. Լէօփօյժ-Ֆէրսինան, Գանաժառ.
Իշխ. Ծն. 12 յունիս 1859. — Գրօց Եռա-
գոյն ուղանայեաց դիւի, սեաւ, դեղին եւ
կարմիր, սեաւը դրօշակալին կից.
Առաջին եւ արսախին գործոց պատճօնա-
սար. Պարօն ՏԱՆԷՐԱՆ.

Մայրաքաղ. Պրոսպէկ, Բնակ. 169,249
Թիւ Բնակչաց Երկրին 4,961,664

ԳԱՆՏ

Ծախք Կառավարութ. 179,292,000 Ժր.
Եկամուտ » 169,293,395 Ժր.

ՎԱՃԱՆԱԿԱՆՈՒՔԻՆ ԱՐՏԱՔԻՆ

Մուտք ապրանաց 1,620,600,000 Ժր.
Ելք » 1,401,800,000 »

ՊՈՍՏԱԿԱՆ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Կայսր. Փէրօ Ա. Ծն. 2 դեկ. 1825. —
Գանակ. 7 ապրիլ 1834. — Ամուսն. ընդ
Թէրէզա-Քրիստինա (ծն. 14 մայ. 1822)
ի 4 սեպ. 1843.

Առաջին պատճօնասար, Էդապօրանի.
Արսախին Գործ » Սիլվա Փարանիս
Մայրաքաղաք Ռիյօ-Եանիյրօ, Բնակ-
չիչ 396,136. — Գրօց. Կանաչ եւ մէջք

սակեգոյն յաւակի վրայ Տէրունակ. Եիւսան.
Թիւ Բնակչաց Երկրին 11,780,000
Շոգեմաւ 52, եւ առաքաւս. 11. Գում. 63

ԳԱՆՏ

Ծախք Կառավար. 83,455,461 Միլիօն()
Եկամուտ » 73,066,000 »

ՎԱՃԱՆԱԿԱՆՈՒՔԻՆ ԱՐՏԱՔԻՆ

Մուտք ապրանաց, 143,500,000 Միլիօն
Ելք » 156,000,000 »

ՌՈՒՍԻԱ.

Միապետական Կառավարութիւն

Կայսր Ալեքսանդր Ա. Ծն. 17/29 ապրիլ
1818. — Գանակ. 2/14 մարտ 1855. — Թա-
գադր. 26 օգոս. - 7 սեպ. 1856. — Ամուսն
ընդ Մարիա Ալեքսանդրովնայ, Մեծի.
դսուսուհոյն Հէսսի (ծն. 27 յուլ. - 8 օգոս.
1824) ի 16/28 ապր. 1841

Որդին. Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ, Գա-
նաժառանգ Իշխան. Ծն. 26 փետր. 10
մարտ 1845.

Առաջին պատճօնասար Իւ. Կակաւիցի.
Արսախին գործ. » » Կորչաֆօժ.
Մայրաքաղաք Փէթերբուրկ. Բնակչիչ
540,175. — Գրօց. Տէրունական եւ դեղին,

(*) Տեղւոյս Միլիօնի 2 իւր. 82 սանթիմիտ արժէք ունի:

վրան սեաւ արծու-նշաւ: Պատերազմա-
կանն է ստիպակ եւ դրանկեայ կայոյս
խաչի: Իսկ հասարակն է սպիտակ, կա-
պոյս եւ կարմիր, հորիզոնական դիւի
Թիւ բնակչաց Երկրին 78,490,000

Շոգենաւ գրահաւոր 28
» հասարակ 275
Նաւ առաքատար 38 Գում. 341
Ծախք Կառավար. 476,728,318 Ռուսիի
Եկամուս » 465,618,075 »

Վաճառականութիւն արտաքին

Մուտք սպարանաց 216,520,000 Ռուսիի
Ելք — » 201,220,000 »

ՍՊԻՆԵՍ

Սպինանայի Կառավարութիւն

Թագաւոր. Ս.Մ.Տէ Երեմիանոս Ա.
Տիւիստ Կոստ. Ենեպ 30 Մայիս 1845.
Մայրաքաղաք Մուսթիս, բնակիչ 298,426
Թիւ բնակչաց Երկրին 46,302,625
Շոգենաւ գրահաւոր 7
» հասարակ 28
Նաւ առաքատար 84 Գումար. 419

ՏԱՆԳՄԱՐԷ

Թագաւոր. Բրիսթիան Թ. Են. 8 ապ.
1818. — Գահակ. 15 հոյ. 1863. — Սմուսն.

բնդ Լուիզ — Վիլհելմին (ծն. 7 սեպ. 1817)
ի 26 մայիս. 1843.

Առաջին պատշոմաստ Բոհենպէիս.
Արսալին գործ. » Բոգրեգորն Լէիւ.
Մայրաք. Բոքէնակ, բնակիչ 155,143
— Դրոշ. Կարմիր, վրան սպիտակ խաչի.
Թիւ բնակչաց Երկրին 4,800,000.

Շոգենաւ գրահաւոր 6
» հասարակ 25
Նաւ առաքատար 29 Գումար. 60

ԳԱՆԵՂ

Ծախք Կառավարութեան 22,358,024
Եկամուս » 22,039,394

ՓՈԲՈՑԻԿԱՆ

Սպինանայի Կառավարութիւն

Թագաւոր. Լուի Ա. Են. 31 հոկ. 1838.
— Գահակ. 11 հոյ. 1864. — Սմուսն. բնդ
Պիայ (ծն. 16 հոկ. 1847) Իշխանահոյն
Իսախոյ, ի 6 հոկ. 1862.
Ռեդիւն. Ալֆոնս, Կահաւանակ. Իսխան.
Են. 31 յուլ. 1865.

Առաջին եւ արտաքին գործոց պատշոմա-
ստ, Բոգրեգորն Պանսիերա.
Մայրաքաղաք Լիզպոն, բնակ. 224,063
— Դրոշ. Կապոյս եւ սպիտակ, Տերունա.
կան նշանաւ.

Թիւ Բնակչաց եւրիւն 4,347,441
Շոգ. 18. Առաքաւս. 24. Դոււար. 42

ԳԱՆՁ

Ծախս Կառավար. 21,115,460 Միլիւնի (1)
Եկամուս » 15,616,096 »

Վանառաւանութիւն արտաքին
Մուտք ապրանց 26,410,000 Միլիւնի
Ելք » 17,290,000 »

ԲԻՆԻՍ

Համառոտեալն Կառավարութիւն
Նախագահ. Փետր (որուն ժամանակը
18 սեպտեմբերի. 1871 ին լրացած է).
Առաջին եւ արտաքին գործոց պաշտօն.
Մ. Լ. Ամուսնողեկոյի.

— Դրօշ. Եռագոյն, հերմակն ու կարմիրն
ուղղահայեաց դրոշմ եւ դրօշակալի վերի
կողմը բառակոսի կապոյս, եւ անոր
մէջեղջ մէկ աւտղ :

Մայրաք. Սանքիսիօ Բնակիչ 115,577
Թիւ Բնակչաց եւրիւն 1,908,350

ԳԱՆՁ

Ծախս Կառավար. 11,536,359 փխստք (2)
Եկամուս » 12,112,174 »

(1) Տեղւոյս միլիւնին 5 քր. 55 սան. արժէք ունի .

(2) Տեղւոյս փխստքին 5 քր. 44 սանժիմի արժէք ունի .

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳՍՂԱՔԱԿԱՆ

Յուլիս 1869

1. Պէլնիգա. Եզրկոտսի փոխարքայն
Պրոքսէլ կը ժամանէ :

8. Ճարօն. Հաքօղալէ և Միաքք քա-
ղաքները պատերազմաւ առնուելէն յետոյ՝
այնտեղերը բնակող Ֆռանսացւոց շատերն
ի բանտ կը դրուին և այն կողմերը զանուոյ
Ֆռանսըզի նաւատորմն Ետօ անուն մայ-
րաքաղաքը ռաբակոծել սպառնալով՝ իւր
ազգակիցքը քանտէն կազատէ :

11. Ռուսիա. Կովկասի Կուսակալն
հրաման կընէ որ Թիալաւոր նաւատորմ
շինուի Սեաւ ծովուն մէջ՝ Թէ Կովկասեան
նաւամատոյցներուն և Թէ զինուորական
պիտոյից դիւրութիւն տալու նպատակաւ :

14. Ռուսիա. Կայսերական հրովարտա-
կաւ Վարսօփիոյ համալսարանին անունը
կը փոխուի և փոխանակ Լէհականի՝ Ռու-
սական կը կոչուի :

20. Ֆռանսա. Հայր Յակինթոս ընդդի-

մական հարուածներ կուտայ Հոռմի վար-
դապետութեանց, անուանելով զանոնք՝
Հոռմէական՝ բայց ո՛չ Բրիստոնէական :

26. Ֆռանսա. Միաբանութեան Արքայն
ազդարարութիւն կրնէ Հայր Յակինթոսին,
որ ամենայն հնազանդութեամբ իր Մենաս
տանի փակարանը դառնայ, եթէ չուզեր
բանադրանքի ենթարկուիլ :

28. Շուէտ եւ Նորվեկիա. Տանրմարքի
Արքայազուն իշխանին ու Շուէտի իշխա-
նուհեոյն (Լուիֆի) ամուսնութեան հանդէսը
կը կատարուի :

Օգոստոս 1869

9. Ամերիգա. Մերսիգա, Տասն հազար
Հնդիկը կապտամարին ընդդէմ ժառարէզի :

26. Զուիցերա. Բարձրագոյն ժողովոյն
մէջ կուսաստանաց բարձման վճիռ կը
տրուի եւ այս առթիւ զաստիարակութեան
միջոցներուն առաւել եւս ընդարձակութիւն
տալու նոր օրէնք կը հաստատուի :

Սեպտեմբեր 1869

1. Հոռմա. Անգլիական հրաւիրեալ
Նախկուպոններէն Մէնինկ անուն Աստուա-
ծաբանն զրով հարցումն կրնէ Պապին՝
Թէ Ընդհանրական անուանեալ ժողովոյն

մէջ արտօնութիւն պիտի ունենայ զՓո-
թէսթանութիւն պաշտպանելու : Պատաս-
խան կը տրուի Պապին կողմանէ՝ Թէ
ոչ միայն հնուց ի վեր դատապարտեալ
վարդապետութիւններ պաշտպանելու հա-
մար աթոռ չկայ ժողովոյն մէջ, այլ անդի-
պապական ժողովոյրք պէտք է շնորհաց
միակ միջոց համարին հոն ընդունուիլը,
որով միայն պիտի արժանանան մտնել այն
սուրբ եւ ճշմարիտ կրօնքին մէջ : — Հասկը-
ցնք հիմա Պարօն Արեւելայք, ուր մնացին
ձեր Սրբազան Պապին այն զիջումները
զորս կըլլել տալ կուզէիք մեզ : — Հիմա բը-
թերնիդ վարառէք եւ այլ մի եւս մեղանչէք : —

5. Ռուսիա. Պոլեարոյի էմիրորդին
Մանկլաւիկի պատուով կը ժամանէ ի Փէ-
թերզագորկ, իւր աստիճանին յարմար
կրթութիւն առնելու համար :

50. Պելնիգա. Մօլտօ-Վալաքիոյ իշխա-
նը Պրուքսէլ կը ժամանէ :

Հոկտեմբեր 1869

1. Ֆռանսա. Եւգինէ կայսրուհին կը
մեկնի Փարիզէն դէպ ի յԱրնելա :

2. Իսպիա. Վիկտոր Էմմանուէլ ու
Յոսանսացոց կայսրուհին իրարու հետ կը
տեսնուին Վէնէտիկի մէջ :

2. Բրուսիա. Մօլտո-Վալաբիոյ իշխանն Կիյով արքային ու Պապին կը ներկայանայ Պատնի մէջ :

« Իսպաիա. Հոովմի մէջ՝ ղեկտեմբեր 8 ին բացուելիք՝ Լիդհանրական անուն ժողովոյն վերաբերեալ խնդրոյն նկատմամբ՝ կառավարութիւնը շրջաբերական թուղթ կը հանէ բոլոր Տէրութեանց, աւելով թէ՛ յիշեալ ժողովոյն սկզբունքը թշնամանք մը կը համարի ընդդէմ Խոնկիոյ, հետեաբար Ֆռանսայի և Իտալիոյ բարեկամական յարաբերութիւնքը պաղեցնելու մտք ի գործ դրուած մեքենայութիւն մը, մանաւանդ անոր համար՝ որ Ֆռանսան ալ իր զօրացմիջոցաւ պաշտպանութիւն խոստացած էր անոր :

6. Ֆռանսա. Մօլտո-Վալաբիոյ իշխանն այցելութեան կերթայ Նաիփօնօնին և Սէն-Քլուի պալատին մէջ անոր կը ներկայանայ :

7. Աւստրիա. Բրուսիոյ զահաժառանգ իշխանը Վիէննա կը ժամանէ :

10. Իսպաիա. Բրուսիոյ զահաժառանգ իշխանը Վիէննայի կը ժամանէ, և այս առթիւ քաղերին ամէն կողմը կը լուսաւորուի :

11. Հելլադա. Ֆռանսացւոց կայսրուհին դէպ ի Կ. Պօլիս ճամբորդելուն առթիւ Աթէնք կը հանդիպի :

15. Թուրքիա. Ֆռանսացւոց կայսրուհին կը ժամանէ ի Կ. Պօլիս :

24. Աւստրիա. Թուրքիոյ և Ալպանիոյ սահմաններուն մէջ յերեան ելած ապստամբութիւնն ընդարձակութիւն գտնելով՝ վտանգաւոր դիրք մը կ'առնու :

25. Աւստրիա. Կայսրը Վիէննայէն կը մեկնի դէպ ի Կոստանդնուպօլիս երթալու :

26. Հելլադա. Կորնթոսի պարանոցը ճեղքելու որոշումն կը տրուի Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ, և այն խնդրոյն վերաբերեալ օրէնքը կը հաստատուի : — Մինչև ցարդ այս գործոյն սկզբնաւորութեան նշոյլն անգամ չի տեսնուի : Մեր կարծիքն այն է, որ Յոյնք և Հայք կըրնան ձեռք ձեռքի տալ յայնմ մասին, այն է, շատ խստիւ և երբէք չգործել — :

28. Թրակսան. Աւստրիոյ կայսրն կը ժամանէ ի Կ. Պօլիս :

Նոյեմբեր 1869

2. Սմերիգա. Հայիթի. Լիւպէն և Շըվալէի անուն զօրավարք՝ թողով զՍալնավ կը միանան ապստամբաց հետ :

17. Եգիպտոս. Սուէի շի պարանոցի բացման հանդէսը կը կատարի ի ներկայութեան կայսեր Աւստրիոյ, կայսրուհոյն

Ֆռանկացեոց, զահաժառանք իշխանին Բրուսիոյ և ամենայն մեծամեծաց :

27. Թուրքիա. Սուլթանն իր ֆէրմանով կը պարզէ եգիպտոսի փոխարքայութեան խնդիրը, իւր գերիշխանական իրաւունքն ու փոխարքայի պարտաւորութիւնքը թուելով, և այս ֆէրմանի օրինակն ամէն Տէրութեանց կը դրկուի :

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1869

6. Ամերիգա. Հայիթի. Սալնավ' Փրթօ-Փրէնսի ծառ Ալեքսանտր անուն բերդին մէջ կը փոսկուի. բայց յանձն չառնուր անձնատուր լինել :

8. Հոռմա. Բացումն Ընդհանրական անուն ժողովոյ ի Հոռվմ և ատենախօսութիւն Պապին :

10. Հոռմա. Առաջին նիստ ընդհանրական կամ զաղտնի ժողովոյ ի Հոռվմ, ուր ՍԹրոմէյէր անուն Տիաթովարի եպիսկոպոսը նոր կանոնին դէմ յարձակումն կընէ և նախագահէն կարդելու խօսելու : — Սրդեօք իրքան պարզ բառեր արձատրերեցին այս զաղտնի ժողովոյն մէջ, և ամէն մէկ բառի մեկնութեան համար քանի քանի Յայամաւաւրաց պիտի կարօտի հաւատացեալ ժողովուրդն ապագայի մէջ : —

16. Ամերիգա. Միացեալ Նահանգք. Մընիօն անուն անձի կողմանէ յառաջագրութիւն կը լինի երեսփոխանական ժողովոյն, որ ընդհանուր պարտուց յիշարումը պարզապէս մերժելով անոր ծանրութենէն ազատի. Այս յառաջագրութիւնն իսկոյն կը մերժուի ժողովէն : — Սա մարդուն ընծացքը գէշ չէ, և եթէ տիեզերական քուէարկութեան սկզբանց ձեռք երկընցնէ՝ տարակոյս չկայ որ աշխարհիս մեծագոյն մասն ալ հետն ի վեր պիտի վազէ մինչ ի յեզերս գերեզմանի : Անդիէն ալ ունկորք ու դատաւորք պիտի սկսին երկիր հերկել, որ եթէ յաջողին սոխիկ մի քուսցրնել, այն ալ տիեզերական հանդիսին արժանի սքանչելիք մը պիտի համարուի : Ասոնց կըսեն պաշտօնական (օրինաւոր պիտի ըսէի, սխալեցայ) անանկութեան բնական հետեանք, և կամ՝ բարոյական և մատուր աղբատութենէ ծնած իրաւանց պառուղ : —

26. Ամերիգա. Հայիթի. Սալնավի բանակն անձնատուր կը լինի, բայց Ալեքսանտր բերդին մէջ անձնատուր կը լինի գտնել զՍալնավ :

29. Սպանիա. Ժէնովայի դուբը թաղաւորացնելու համար Ֆլօրէնցիտ ժամանող

Հրաւիրակն ընդդիմութիւն և մերժումն տեսնելով Դքսոյն մօրը (ձէնօվայի Դքսուհեոյն) կողմանէ, իւր կառավարութեան կը հաղորդէ, ասելով թէ՛ Անհնար է Մայր դքսութիւն համոզել, որ լաւագոյն կը համարի տեսնել զորդին ազատ մարդ՝ քան թագաւոր բռնակալ: — Սիրեմ գրեզ Կին դու. Անմահ կեցցես. Քեզ նմանեցին և ամենայն Մարք. . . —:

30. Իջալիա. Թագաւորը կը բռնադատուի մասնաւոր յայտարարութեամբ յետս կոչել՝ Սպանիոյ թագին ընդունելութեան նկատմամբ առ ձէնօվայի դուքսն ուղղած հրամանն ու արտօնագիրը, ասելով թէ՛ ձէնօվայի դքսութեոյն (Թագաւորացու իշխանին Մօր) անդրդուելի ընդդիմութիւնը տեսնելով՝ կը պարտաւորի յետս կոչել իւր արքայական հրամանը, և այլն: — Ահաւասիկ դիւցազնուհի մի՛, յաղթող այն քաջ թագաւորին՝ որ զՀռովմ պիտի յաղթէր: Եթէ իշխանութիւն ունենայի՝ տարակոյս չկայ որ պիտի արտաքսէ ի Տարեցուցին մէջէն զՂամբէուհի, զինդոս և զՊեդիգէ, և այս հրեշտակաման դիւցազնուհին պիտի տօնէի անոնց տեղ, մեր հռչակաւոր Հոփսիսիմայ հետ:

Յունիս 1870

1. Բրուսիա. Արտարին գործոց պաշտօնէութիւնը ձգական զօրութիւն ստանալով կը սեղմուի՝ միանգամայն տարածութիւն կ'առնու, և Պիզմարը Հիւսիսային Գերմանիոյ արտաքին գործոց ընդհանրական պաշտօնեայ կ'անուանի, պահելով միշտ իւր առաջին պաշտօնը. որպէս զի Գերմանական դաշնակից տէրութեանց ու Բրուսիոյ մէջ ծագած խնդիրները կարենայ նոյն պաշտօնով լուծել: — Աղէկ որ Պիզմարը եպիսկոպոս չէ նշեր; քանզի Խաղաղութիւն ամենեցունն ու եւ ընդ հոգոյդ քումը միանգամայն ինք պիտի կարդար ու ժողովուրդը պիտի խնդացնէր. . . Կատալը մէկդի. Մարդ եմ, ըսող ժողովրդեան մը զլուսն անցնելով՝ այսպիսի յանդուգն քաղաքականութիւն մը յաջողցնելը թէև զարմանալի կը թուի, բայց և այնպէս Փլէպիսլիմի երազներով յիմարացեալ ժողովրդեան մը դէմ միթրայէօզներ շարել ու պարտեզ ջրելու գոյլ կարծես նշնալ ալ քիչ խնդալու կամ զարմանալու վարպետութիւն չէ —:

« Հռումա. Պապին անսխալութեան վարդապետութիւնը վաւերացնել ու ստորագ-

բուժեամբ հաստատել տալու նպատակաւ ուղերձ մը կը ներկայանայ Ընդհանրական անուն ժողովոյն բոլոր անդամոց, որոնցմէ բազմամիւ անձինք չեն ուզեր ստորագրել զայն : Գերմանիոյ, և Աւստրիոյ նոյնպէս և Հոնկարիոյ երեւելի Եպիսկոպոսը ուղերձ մը կը ներկայացնեն Պապին, 134 ստորագրութեամբ, ընդդէմ անխաչական վարդապետութեան, իսկ Պապն այս ուղերձը կը մերժէ : — Այս եղաւ անխաչ Պապին առաջին սխալմունքը : Բայց ընթերցող, բեզի բան մ'ըսեմ, մնազ մնաց որ ընդհանրական խոստովանութեան արժանի, այսինքն, ամենաստորագրելի մեղք մը պիտի գործէի, որ ընդհանուրին գայժակողութիւն չտալու համար՝ միմիայն բեզի և առանձինն կրնամ խոստովանիլ և այն ալ՝ պատուէր պատուէրի վրայ տալով որ բովիկդ մնայ խօսքս : Ահաւասիկ ինչպէս . ԵՍէ հաստատուպէս չգիտնայի . Թէ Աստուած Կարտինալաց բուէարիթութեան մէջ ամենեւին գործ չունի՝ քիչ մնաց մտքէս պիտի անցընէի . Թէ մի գուցէ Այն ալ սխալած ըլլայ՝ այս Պապը մեր գլուխն հանած առտեն : Բայց հոգիդ սիրես . Աստուած Կարտինալաց հետ ինչ բան ունի — :

3. Ֆռաւուա. Էմիլ Օլիվիէ գլուխ անց-

նելով պաշտօնէութեան խորհուրդը կը կազմէ հետեւեալ անդամներով . Տարիւ, Շըվանտիւ տը Վալարօմ, Պիւֆէ, Սէկրիս, Մարբի տը Թալուէ, Լուպէ, Վայեան, Ռիշար, Լը Պէօֆ և Ռէկօլ :

10. Ամերիգա. Հայիթի . Նիստճ-Սանէդ անուն անձը առժամանակեայ նախագահ կ'անուանի և Սալնավ՝ իր խոյս տուած տտեն՝ հրացանի կը բռնուի :

10. Ֆռաւուա. Վիկտոր Նօստ անուն երիտասարդն Ֆիօնվիէլ անուն լրագրուպետի պատուոյն վերաբերեալ խնդրոյ մը համար Փիէռ Պօնափառթ իշխանին ապարանքը կերթայ ի մենամարտութիւն հրաւիրելոյ . իշխանը վտխանակ մերժելու կամ ընդունելու զայն՝ յանկարծ հրացան պարպելով անոր վրայ՝ կրտսանէ զՎիկտոր Նօստ : — Ասոր կրտսն Պօնափառակայն, այն է՝ Խըռվամական վարմունք :

14. Ամերիգա. Մէքսիքա . Փուէպլայի և այլ գաւառաց ժողովուրդը կ'ապստամբին ընդդէմ ժուարեզի և Սէն-Լուիի մէջ պատերազմելով կը վանեն կառավարութեան զօրաց բանակը :

15. Ամերիգա. Միացեալ Նահանգք . Բրվըլ անուն խափշիկն անդամ ծերակուտի կ'ընտրուի Միսիսիփի նահանգէն, և ձե-

րակոյան այս ընտրութիւնը կը վաւերացնէ 48 ձայնիւ (ընդդէմ 8 ի) ու կ'ընդունի : — Մինչդեռ սպիտակ ցեղի ահագին մասն իր զօրութեան՝ ապաւինած՝ խափշկին իւրաւունքը ջնջելու կ'աշխատի, անայլայլ խափշկին իր զլուխը տնկած մարդկօրէն ազատութեան կը դիմէ : Մի գուցէ Հայոցն, յայսմ մասին, խափշկաց զգացումէն ալ ստորնագոյն եղած լինի — :

17. Փռանաւ. Ռօշֆօռ անուն երեսփոխանն օրէնդրական ժողովոյն մէջ Վիկդօր Նօառի սպանման առթիւ՝ ատենաբանութեան մէջ պախարակելի և կծու խօսք կ'արտաբերէ, ընդդէմ Պօնափառութեան գերդաստանին, և այս պատճառաւ ժողովէն կ'ամբաստանուի 226 (ընդդէմ 34) ձայնիւ : — Վօլթէռ ըսած է, թէ՛ Յիմարբ՝ աշխարհիս մեծագոյն մասը կը կազմեն. Ըսել պէտք էր. թէ՛ Բարեկիրթ սպանողը՝ մեծագոյն մաս կը կազմեն — :

21. Թուրքիա. Փռանսըզի չափուց՝ և կշռոց՝ տաւնորդական դրութիւնը (սինթէմ տէփիմալ) կընդունուի և նոր գրութեան վերաբերեալ նոր օրէնք կը հրատարակուի կայսրութեան բոլոր գաւառներուն մէջ :

22. Փռանաւ. Պօնափառութեան արիւն-իզակ սկզբունքի դէմ խօսող Ռօշֆօռ անուն

երեսփոխանն 3000 Ֆրանգ տուգանգի և վեցամսեայ ժամանակի բանտարգելութեան կը դատապարտի :

23. Սպանիա. Պուրթօնեան ցեղն արքայացուաց ցանկէն դուրս ձգելու առաջարկութիւնը կը մերժուի 150 (ընդդէմ 37 ի) ձայնիւ, և Սպանիոյ ածուրին վրայ այն ցեղին ունեցած իրաւունքը վերստին կը հաստատուի. Թօփէթ զօրապետն Մօնիանսիէի դուբը կը նշանակէ իբրեւ արժանաւոր արքայացու :

24. Բուսիա. Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ յառաջադրութիւն կը լինի Լասքըռ անուն անձին կողմանէ, որ Պատնի դքսութիւնը Հիւսիսային Գերմանական դաշնադրութեան յարի. Պիզմարբ կատենաբանէ ընդդէմ այս յառաջադրութեան և կը յաջողի մերժել տալ ժողովոյն այս խնդիրը : — Այս Թմբուկը լաւ Թմբրաղեղ մ'եղաւ անպարտելի կարծուած Ֆռանսան քնացընելու : Շիտակն ըսելով, Պիզմարբ, յայսմ մասի, Նափօլէօնին աշակերտելու կարօտութիւն չունի եղեր, բանգի մինչև որ Քէնլի կամբջին աւերման շաջումը չը լսեց. չըսմափեցաւ Փռանաւ իւր Թմբութէնէն. Այն ատեն իմացաւ միայն թէ ինչ անել դարանի մէջ մտեր, և իրաւի տկար

մնացեր է՝ Թէ քաղաքականին և Թէ բարոյականին մէջ:

Փետրվար 1870

7. Ֆռանսա. Ռաֆֆորի բանտարկելութեան առթիւ Փարիզի ժողովուրդը կը զանախ խռովիլ և այն վիճակն երկու օր տևելէն յետոյ կ'առավարութեան կողմանէ կը ճնշուի զինու զօրութեամբ:

Մարտ 1870

10. Հոռմա. Անտիալութեան հակառակող եպիսկոպոսունք բողոք կը բառնան՝ ժողովոյ նորահնար կանոնին դէմ: — Ալ բան գործ չունին նէ տարին տասներկու ամիս Թող բողոքեն ու բողոքեն: —

12. Սպանիա. Մօսիսիսիէի դրոշմն և Պուրպուրեան հերթիկոս իշխանին մէջ մեծամարտութիւն ծը տեղի կ'ունենայ և այս վերջինը կըսպաննուի:

19. Սպանիա. Պաշտօնական հրամանաւ կիցերին ամբողջութիւնը կը հրաւիրի սահմանադրութեան համար երրորդ տալու, և այս խնդիրն իգործ դնելու համար երկու ամիս ժամանակ կը տրուի: — Սարսիտոյ կղերին երդնուլն ու մատգործին գոհ ընելն իրարմէ տարբերութիւն չունին:

որովհետև կենդանւոյն ողջն ու մորթուածն ուրիշ բանով չեն տարբերի իրարմէ՝ բայց և Թէ շահու առաւելութեամբ: —

27. Ֆռանսա. Փիէլ Պօնափառ (մարդագան իշխան) արդարութեան բարձրագոյն տունէն անմեղութեան վճիռն ընդունելով՝ կ'արձակուի: — Չեմ յիշեր որ եկեղեցւոյ մէջ, բայց տեսած եմ մեծ պահոց վարդապետի մը վրայ՝ Սաղաէլ մի նըկարուած, հոգիներու կշիռն ի ձեռին առնելու կըսեմ որ այն ծառչէն կշիռն այս արդարութեան նոր կշիռէն բիւր անգամ ունի արդարութեամբ կը կշռէր: —

28. Իսպանիա. Հռովմի Ընդհանրական անունն առնող ժողովոյն խնդիրը կը յուզուի Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ՝ և կը հարցուի կառավարութեան Թէ քնէ ընծացք պիտի բռնէ յիշեալ ժողովոյն նկատմամբ: Այս հարցման վրայ՝ Վիսքենթի Վէնտուրա, Արտաքին գործոց պաշտօնատարն, յայտարարութիւն կընէ կառավարութեան կողմանէ, Թէ այն սկզբունքը որ կրօնական ու քաղաքական իշխանութիւնն իրարմէ կը բաժնէ, կառավարութիւնն ընդունած է. և այն ուղղման վրայ հաստատուն տալով՝ պիտի սպասէ ամենայն հանդարտութեամբ յիշեալ ժողովոյն աւարտման:

Ապրիլ 1870

11. Հելլադա. Քանի՜ մը հարուստ Անգլիացիք՝ ընկերակից ունենալով Անգլիոյ և Իտալիոյ ղեկավարմանց Քարտուղարքը՝ Մարաթոնի պատերազմին դաշտը տեսնելու կ'երթան, և ի դարձին՝ աւագակաց խոււրի մը ձեռք կ'ընկնին Աթէնքի մօտ։

«Ճառնաւա. Տարիւ՝ Արտաքին գործոց պաշտօնատարն կը հրաժարի փլէպիսիթի (ժողովրդային կամք կամ վճիռ ընդհանուր բուհարկութեամբ) սեղմելու և ապօրինաւոր պայմանաց պատճառաւ, և այս պաշտօնը իմիւր Օլիվիէյի կը յանձնուի։ — Փրոնսըզներու մեծագոյն մասն այնքան շլացած էին Նափօլէօնի երեակայական փառօքն որ փլէպիսիթին սկզբունքը յօժարութեամբ և շտապաւ ընդունած ատեննին մտածել անգամ չուզեցին թէ ինչո՞ւ համար Տարիւ հրաժարեցաւ և ինչո՞ւ համար իմիւր Օլիվիէյէ ուզեց որ Փրանսայի բոլոր զօրութիւնը Նափօլէօն ըստանձնէ։ —

12. Ռուսիա. Կապից ծովու հիւսիսային արեւելեան կողմի խորխորդներն որ ժամանակէ մ'ի վեր յարձակումն կընէին Ալէքսանդր անուն բերդին վրայ, սաստկապէս կը պատերազմին Ռուսաց դէմ։

13. Ֆրանսա. Կառավարութիւնը կը պահանջէ որ Օրէնսդիր ժողովն առժամանակեայ կերթիւ դադարի և Փլէպիսիթէն վերջը բացուի։ — Այս բանէ է, ժողովրդեան բերնին կղպանք զարնել և անոր հաճութիւնը ուզել։ —

«Ապանիւա. Մոնփանսիէի դուքսն Հենրիկոս իշխանը սպաննելուն առթիւ սպանեալի զերդաստանին 30,000 ֆռանք տոյժ վճարելու և Մատրիտէն մէկ ամիս արսորուելու կը դատապատուի։ — Այս պայմանաւ՝ կըրնայ Մոնփանսիէի դուքսն երկու հարիւր հազար մարդ սպաննել... Եւ եթէ հաշիւի տակ ձգուի՝ կարծեօքս Նափօլէօնէն շատ էնվէն կ'իյնայ. քանզի նա՝ միլիոնն անցուց, ... —

«Ապանիւա. Պարչէլօնի մէջ ապստամբութիւն կը ծագի ու բոլոր Իփօթլօնյի մէջ կը տարածի, և Կառավարութեան զօրքը խիստ դժուարութեամբ կը ծնշէ զայն։

20. Ֆրանսա. Ծերակոյտն կընդունի Կառավարութեան կողմանէ յառաջադրեալ փլէպիսիթն ուր նոր Սահմանադրութեան հիմնական սկզբունքը, որով կը հաստատէ այն վերանորոգիչ և ազատական ընծացքը որուն կայսրն անձամբ առաջնորդած է 1860 էն ի վեր։ — Ասոր կըսեն Պոնա-

փառքական կատակերգութիւն, և Ֆոանսըզի մեծագոյն մասը միայն կարող է հանդիսատես լինել այսպիսի տարօրինակ խաղի — :

21. Հելլադա. Ամառյս 11 ին' աւագակաց ձեռքն ընկող Անգլիացիք. (որ ըստ պահանջման աւագակաց' յանձն առած էին 25000 անգլիական լիրս վճարելով իրենց ազատութիւնը գնել) չարաչար կըսպանուին հետեւեալ պատճառաւ. Հելլենական կառավարութիւնն աւագակաց կողմանէ պահանջուած ներողութիւնը մերժելով՝ զօրք կը հանէ անոնց դէմ. աւագակներնալ նախ կըսպաննեն զԱնգլիացիս և յետոյ կըսկսին պատերազմիլ, որոց մէկ մասը կը մեռնի և միւսը ձերբակալ կը լինի :

23. Ֆռանսա. Կայսերական հրովարտակ մը կը հրաւիրէ զբոլոր ժողովուրդը՝ կազմել ռամկական ժողով ամէն տեղ և վճռել այո՛ կամ ո՛չ քուէիւք հետեւեալ խնդիրք. «Ֆռանսայի ժողովուրդը կ'ընդունի 1860ի Սահմանադրութեան վերանորոգիչ և ազատական սկզբանց հետ՝ Կայսեր և նորա կառավարութեան ընծացքը մինչև ցարդ. հետևաբար Ապրիլ 20ի Ծերակուտին ընդունած ու վճռած սկզբունքին հաւանութիւն տալով՝ կը հաստատէ

զայն ներկային և ապագային համար » : 23. Նոյն օրը, կայսրն ուրիշ յայտարարութիւն մի ևս հրատարակելով՝ իւր առաքինի ընծացից առաւելութիւնները կը թուէ անոր մէջ, որով և պատուէր տալով ժողովրդեան կը պաղատի որ զգուշանայ ոչ զրելու, եւ այո՛ զրելով՝ Ֆռանսան ու նորագահը պաշտպանէ։— Ստուգիւ Ֆռանսըզի պէս արտաքոյ կարգի ժողովուրդ մը միայն կըրնայ՝ այսպիսի ժպիրհ ու լալկան նէննիներով քնանալ :

Մայիս 1870

1. Փորթուկալ. Մատէրի մէջ խռովութիւն կ'ելնէ և կառավարութիւնը կըստիպուի զօրք դրկել այս քաղաքին վրայ :

5. Ֆռանսա. Նոր դաւաճանութիւն մը յերևան կ'ելնէ, (դաւաճանութիւն ընդդէմ կենաց Նափօլէոնի անուամբ) և բազմաթիւ մարդիկ ձերբակալ կը լինին, որոց 72 ը զլիսաւոր կը ճանաչուին : — Պատմութիւնը ցոյց պիտի տայ որ Նափօլէոնի կառավարութիւնն այս ընծացքը բռնած է ի սկըզբուն : Ամէն անգամ որ Պոնափառութեան փաղի մը կարևորութիւնը և ընդհանուր քուէարկութեան պէտքն զգացուած է՝ դաւաճանութիւն մ'անշուշտ առաջնորդած է այն

խաղին . և այս , ժողովրդեան սարսափ պատճառելով քուէից առաւելութիւնը վաստակելու միակ նպատակաւ . որքան անմեղ անձանց արիւն Թափուած է այս արիւնիղզակ ընթացիւք , և քանի՞ հազարաւոր պարկեշտ ընտանիք զոհ եղած և անհետացած են , ի վառս նափօլէօնի — :

8. Ծռանաւ . Փլէպիսիթը կը հաստատուի առաւել քան 7 միլիօն քուէիւք Ահաւասիկ ժողովուրդ մը որ իրաւունք գոչելով տուներ փլցուց ու հազիւ հազար քանակ :

13. Թուրքիա . Մասնաւոր արտօնութեամբ Պօսթիի և Տարտանելի անցքերը գիշերն ալ կը բացուին և ամէն նաւ կըսկըսին ազատօրէն անցնիլ ի գիշերի :

14. Հռոմա . Ընդհանրական անուն ժողովն իր առաջին վճիռը կուտայ ի նպաստ Պապի անսխալութեան :

15. Յռանաւ . Կռամօնի ղուքսն Արտաքին գործոց պաշտօնատար կ'անուանի :

19. Փօքուկալ . Դադթական երկիրներու մէջէն կը ջնջուի այն օրէնքը , որ մարդը մահու կը դատաւարաւեր . մի և նոյն հրովարտական արտօնութիւն կը տրուի նաև զանազան իրաւանց ինչպէս խնդրագիր տալու , ժողով կազմելու և այլն :

30. Ամերիգա Միացեալ Նահանգք .

Մալլընի ֆէնիսանք Հիւնթիկալընի կողմէն Գանատայի վրայ արշաւելու ատեն տեղահան գիւնտրներէն կը դիմադրուին և Ֆէնիանաց զլխաւորքն ձերբակալ կը լինին :

Յունիս 1870

2. Բուլար . Թագաւորն Ռուսաց կայսերայցեղութեան կ'երթայ յէմա և հետեւեալ աւուր երեկոյն կը մեկնի :

3. Հռոմա . Ընդհանրական անուն ժողովոյն մէջ՝ Մարէ Եպիսկոպոսն ընդդէմ անօրինալական վարդապետութեան կըսկսի խօսիլ , բայց Կառտինայ Պիլիօն անոր խօսքն ընդմիջելով կը լռեցնէ զնա բանութեամբ , հետևաբար այս խնդրոյն վերաբերեալ խօսքերուն վերջ տրուելով ընդհանուր վիճաբանութիւնը կը փակուի — : Ամենէն կարծեամբ այս ալ է , բայց ինչ հարկ կար ուրեմն Ընդհանրական ժողովոյ :—

3. Թուրքիա . Կ. Պօլսոյ Բերա անուն արուարձանին մէջ հողու սաստկութեան տոհմ՝ սարսափելի հրդեհ մը կը պատահի և հազարաւոր տուներ մեծամեծ շէնքեր , եկեղեցիներ , մզկիթներ բազմաթիւ անձինք հրոյ նարակ կը լինին վեց ժամու մէջ :

11. Սպանիա . Փիլիք Նրեալօրթանաց ժողովոյն մէջ կը խոստովանի Թէ ի նախորդ անգամ արքայացու փնտրած է և չէ

յաջողած, սակայն կը յուսայ թէ կարող է հատ մը գտնել եռամսեայ ժամանակի մէջ: — Երեւի թէ Հօէնցօլըրն իշխանին եփելնելուն պիտի սպասէր. խեղճ Ֆռանսայ, ինչ աղէտք էր այն, որ կը պատրաստուէր բեզ համար, այս թագաւոր մութացող անձին միջոցաւ. զի որ անարժան վեհապետիդ ու խարիւռիդ դաստիարակութեանդ առաջնորդութեամբ գերեզմանիդ եղբրքին հասած էիր այս հարուածին ինչպէսք ունէիր: —

12. Զինասան. Ժողովուրդը կ'ապրատամբի օտարականաց դէմ, բազմաթիւ Ֆռանսացիք այր և կին Թիէն-Չինի մէջ կըսպաննուին, որոց հետ կը գտնուի նաև տեղւոյն Ֆռանսալոց հիւպատոսն:

20. Վիւրթէմպլէկ Ռուսաց կայսրն այցելութեան կ'երթայ արքային իմթիւնով:

30. Ֆռանսա. Օրէնսդրական ժողովոյն մէջ՝ Երբոր 1874 թուականին վերաբերեալ զինուորական նախապատրաստութեանց խնդիրը կը յուզի, Էմիլ Օլիվիէ յայտարարութիւն կընէ՝ ասելով թէ՝ խաղաղութիւնն երբէք այս աստիճան ապահովութեան մէջ գտնուած չէր: — Էմիլ Օլիվիէի թէ հեռատեսութեան և թէ իւր պաշտօնին խիստ արժանաւոր և աշալուրջ անձ մը լինելուն՝ տարակոյս չի մնաց: . . . —

ՖՐԱՆՔՕ-ԲՐՈՒՍԻԱԿԱՆ

Յուլիս 1870

1. Բրուսիա. Ֆռանսայի ղեկավարական գործակատարն՝ Պէռլինի արտաքին գործոց պաշտօնէին կը ներկայանայ, իմացընելու համար թէ Սպանիոյ գահուն նկատմամբ, Լէօփօլտ Հօնէնցօլըրն (Բրուսիոյ թագաւորին ազգական) իշխանին ընտրելութիւնը (քանխաւթիւր) որ աստիճան ազդեցութիւն ըրած է Փարիզի մէջ: Արտաքին գործոց պաշտօնեայն կը պատասխանէ, ասելով, թէ՝ Այդ խնդիրն Բրուսիոյ կառավարութեան չի վերաբերիր, հետևաբար ատոր վերաբերեալ բանախօսութեանց վրայ տեղեկութիւն չի կրնար տալ: — Հարկ չկայ ըսել թէ Պիզմարք՝ ինք ձգած էր այս խնդրոյն յատակագիծը և բազմաթիւ որ այս ընթացիւք, Կիյօմ Թագաւորին գլուխը պիտի փաթտէ խնդիրը: Այս էր Պիզմարքի նպատակն ու ինք վարպետութիւնը, որոյ մէջ յաջողեցաւ իսկ — :

« Ֆռանսա. Արտաքին գործոց պաշտօնատար Տիւր տը Կոմմոնն ու Բրուսիացի

դեսպան Պարօն տը Զէնթըռ ներկայ դէպքին վրայօք կը խօսին ի ներկայութեան Օլիվիէի. Այս պաշտօնեաներն (որովհետեւ դեսպանը յէմս երթալ և Թագաւորը տեսնալու վրայ էր) աղաչեն զդեսպան, որ հաղորդէ Կիյօմ Թագաւորին թէ Հօհէնցօլըռն իշխանի ընտրելութեան խնդիրը որքան անախորժ տպաւորութիւն ըրած է Փարիզի մէջ: — Ահաւասիկ քողարկան ամենամեծ սխալանք մը որ Պոնափառութեան կոռուարութեան անդամոց վրայ միայն կրնայ տեսնուիլ, որով անխալ կը հանդիսանան Պիզմարքի բոլոր նախագոհնչակութիւնքը և ըստ ամենայնի կը նպաստեն անոր լաւութիւնը որոգայթից: —

Ե. Ֆռանսա. Պարօն տը Զէնթըռ Փարիզէն կը մեկնի դէպի յէմս երթալ ու Կիյօմ Թագաւորը տեսնելու: — Աւելորդ է ըսել թէ Պիսմարք՝ հեռագրատան մէջ նստած՝ հռոմէական կը հռոմէի այս արիւնքը ուշտ դարանին մեքենայն: —

« Ֆռանսա. Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ Գօշըռի անուն անձն հարցաւորութիւն կընէ կառավարութեան և Հօհէնցօլըռն իշխանին Սպանիոյ զահուն հետամտութեանը վրայ բացատրութիւն կը պահանջէ: — Այս անուան սկզբնատառն եթէ (կ)ի վտխուր

կօշըռի (gaucherie) կըլլայ. և կը նշանակէ՝ անշնորհքութիւն, բրտութիւն, Թափօք վաճուութիւն, ճախատեսութիւն, շլամտութիւն, անխոհեմութիւն և այլն. որը կուզես մոռնալ անող մականորէ այդ մարդը: —

6. Ֆռանսա. Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ՝ Տիւր տը Գուսմօն յայտարարութիւն կընէ, ասելով՝ Թէ «Փոխմարաշախտըն Հօհէնցօլըռն իշխանին մատուցած է Սպանիոյ Թագը, յիշեալ իշխանն ալ ընդունած է զայն, առանց Սպանիոյ ժողովրդեան գիտութեան կամ հաւանութեան. և թէ Ֆռանսայի կառավարութիւնն ստոյգ տեսելութիւն չէ կրցած առնուլ այս խնդրոյն վրայօք, որուն համար եղած բանախօսութիւնք իրմէ ծածկուած են ի սկզբան. Թէ Ֆռանսա՝ երբէք չպիտի հանդուրժէ որ Սպանիոյ զահուն վրայ օտարական՝ և որ նոյն է՝ Հօհէնցօլըռն իշխան մը բազմի, և Եւրոպիոյ հաւատարակչութիւնն աւելով՝ Ֆռանսայի վարկն ու պատիւը վտանգի մէջ ձգէ: Կը յանելու նաև՝ Թէ այս դէպքը արգիլելու համար՝ յոյսն ուրիշ բանի վրայ ճիմած չէ՝ բայց միայն Գերմանիոյ ժողովրդեան ուշիմութեանն ու Սպանիոյ բարեկամութեան վրայ: Եւ թէ այս յոյսն ի դերեւ ելնէ, Ֆռանսա-

յի կառավարութիւնն՝ Երեսփոխանաց ու Ազգին ուժովը զօրացեալ՝ իւր պարտաւորութիւնը պիտի կատարէ առանց վնասութեան և վարանման » :

Այս ատենախօսութիւնը քանիցս անգամ կ'ընդմիջի Պնտալաւթեանց սաստիկ ժափահարութեամբ : Այսու ամենայնիւ Կառնիէ-Փաժէս՝ ազատաւիրաց կողմանէ բողոք բառնալով՝ յայտարարութիւն կ'ընէ թէ ժողովուրդը կառավարութեան պէս չեն մտածեր, այլ խաղաղութիւնը կը սիրեն. սորա ընկերներէն բազմաթիւ անձինք բողոք բողոքի վրայ բառնալով՝ ոմանք յանդուգն, ոմանք մատնիչ Ֆռանսայի և ոմանք ժողովրդեան արինէն օգուտ սպասող փառասէր կ'անտառեն զկառավարութիւն : Սոցա մէջէն Կլէ-Պիզօէն անուն Երեսփոխանն՝ տեղի ունեցած ատենախօսութիւնը պատեցաւ հրատարակութիւն անուանելով՝ յանդիմանէ զԱրտաքին գործոց պաշտօնատարն, որ զահակալութեան խնդրոյ մը համար վտանգի մէջ կը ձգէ զՖռանսա. — Արտաքին գործոց պաշտօնէի ասութեան կերպէն ալ յայտնի է թէ հրչափ անհիմն է այն կարծիքը, մանաւանդ ի Հայս, թէ ժողովուրդն օտիպած (ինչպէս Նափօլէօն զրպարտեց Կիյօմի առ-

ջև) ու կառավարութիւնն ստիպուած ըլլայ պատերազմն հրատարակել : Խնդրոյն մեկնութիւն տալու հարկ չի մնար մեզ, քանի որ տեղի ունեցած ատենախօսութիւնն յիշմէ հաստատութիւն կուտայ թէ ուրիշ բան չէր նշանակեր այն՝ բայց եթէ կամակոր հրատարակութիւն պատերազմի և ջնջումն յուսոյ խաղաղութեան, որոյ անձկութեամբ կը փափաքէր Կիյօմ 1806 էն, բայց անհամբերութեամբ կըսպասէր Պիզմարքի հետ 1866 էն ի վեր, որով այն չորեքամեայ լռին բայց անարկու պատրաստութեան զօրութիւնը յերևան պիտի հանէր և աղէտից, անմեղ արեանց և արտասուեաց անոնցի գոյժը պիտի հաղորդէր աշխարհին և ծընունդ պիտի տար այն Փիւնկուսն, որոյ համար հին թագաւորական և նոր Կեսարական գլուխը պատրաստած էր ի վաղուց—:

9. Բրուսիա. Ֆռանսայի դեսպան Պէնէտէտդի Վիլտպատէն մեկնելով յէմա կը ժամանէ և Բրուսիոյ թագաւորին ներկայանալով աղաչէ զնա որ պաշտօնական կերպիւ արգիլէ Լ. Հօհէնցօլըն իշխանին ընտրելիութիւնն Սպանիոյ նկատմամբ. Թագաւորն կը մերժէ այս առաջարկութիւնը :

11. Բրուսիա. Պէնէտէտդի Ղարձեալ կըստիպէ Թագաւորը՝ հրաժարեցնել զՀօհէնցօ-

լըռն իշխանն Սարսիոյ Թագի ընտրելու-
 Թենէն : Թագաւորը դարձեալ կը մերժէ :

12 ԲՐՈՒՍԻԱ. Լէօփօլտ Զօնէնցօլըռն իշ-
 խանն կը հրաժարի Սպանիոյ Գահուն ընտ-
 րելիութենէն :

« Փռանաւ. Բրուսիոյ դեսպանը Էմսէն
 մեկնելով Փարիզ կը ժամանէ : Տիւր տը
 Կռամօն խնդիր կընէ դեսպանին որ Կիւմ
 Թագաւորն ինքնազիր նամակաւ մ' ինքզինք
 արտաբացնէ Նափ լէօնի դէմ, ու կամու-
 կից ևս համարի զինքը, Լէօփօլտ Զօնէն-
 ցօլըռն իշխանին հրաժարման : — Լոնը
 էինք Թէ այժմեան ժամանակիւ մէջ՝ Տիփ-
 լոմանմական խնդրոց մեծ մասը Թէլէկոա-
 ֆի միջոցաւ կը լուծուի, բայց չէինք կար-
 ծեր որ Պօնափսեթեան կառավարութեան
 ըղեղն ալ նոյն արագութեամբ և միջոցաւ
 ջուր կը կտրի, հաստատելու համար մա-
 նաւանդ՝ Թուրքի այն առակն Թէ՝ « Երբ
 շունն իր օրհնոսին կը մօտենայ Մսքիթի
 դրան կը մերձեցայ » : — :

13. ԲՐՈՒՍԻԱ. Պէնէտէտդի դեսպանն
 Էմսի մէջ Թագաւորը կը փնտրէ և զրօս-
 ման ճանապարհին վրայ անոր ներկայա-
 նալով կը խնդրէ որ Լ. Զօնէնցօլըռն իշ-
 խանին հրաժարականը վաւերացնէ և ա-
 պահովութիւն ևս տայ, որ Սպանիոյ գա-

հուն նկատմամբ, իշխանին ընտրելիու-
 Թիւնն երբէք չպիտի նորոգուի : Թագաւորն
 այս առաջարկութիւնն յայտնապէս կը
 մերժէ. կը մերժէ նաև ռեկնդրութեան
 ընդունիլ զՊէնէտէտդի յայնմհետէ : — Ամէն
 մարդ խելացի անձանց միջնորդութեամբն
 իր դատը կը վարէ, բայց Պիզմարք յիմա-
 բաց միջնորդութեամբն ուզեց վարել ու
 յաջողեցաւ իսկ. Այն է (ինչպէս ըսինք)
 փառտել խնդիրը Թագաւորին, զխառն որ
 երկու կողման կիրքերն իրար բաղխելով
 զայրոյթը սաստկանայ և խնդիրն այսպէս
 շտապմամբ լուծուի : — :

15. Փռանաւ. Օլիփիէ՝ Երեսփոխանա-
 կան ժողովոյն մէջ՝ ներկայ դէպքին վրայ
 նկարագրական յայտարարութիւն մը կը
 կարդայ, ուր կըսէ Թէ, « Ամսոյս վեցի
 ժողովոյն տուած հաւանութենէն ոյժ առնե-
 լով՝ կառավարութիւնն ամէն Տէրութեանց
 հետ բանակցեցաւ, որոնք փութով և ամե-
 նայն ջերմութեամբ ճանաչեցին Փռանալի
 կառավարութեան պահանջման իրաւացի
 և արդար լինելը : Կառավարութիւնն Սպա-
 նիալէն բան մը չպահանջեց, բայց ուզեց
 որ Բրուսիան իր պահանջման իրաւունքը
 ճանաչէ : Պէռլինի դաւլիճն երբոր անգէտ
 ցոյց տուաւ զինքն այս խնդրոց վրայ,

այն ատեն ուղղակի Բրուսիոյ Թագաւորին հետ խօսուեցաւ : Թագաւորն խոստովանեցաւ թէ ինք հրաման տուած է Լ. Հօհէնցօյլըն իշխանին՝ ընդունել Սպանիոյ Թագը, և այն՝ ոչ ի պաշտօնէ՝ այլ իբրեւ զլուսնոյն Գերդաստանին վարդէնով՝ և առանց իւր պաշտօնէից հաղորդելոյ. ուստի և տեղեկութիւն չունի յայնմ մասին եղած բանախօսութեանց վրայ : Խոստովանեցաւ նաև թէ այս դէպքը Պիզմարքին հաղորդած է : Լ. Հօհէնցօյլըն իշխանն ինք իրմէ հրաժարեցաւ յրնտրելիութենէ, բայց Թագաւորն բոլորովին մերժեց արգելք դնել իշխանին որ վերստին չընդունի այն ընտրելիութիւնը : Ասոր հակառակ՝ Յռանսայի կառավարութիւնն, ի սէր խաղաղութեան, դեսպանական հաղորդակցութեանց կապը չուզեց խզել : Այսու ամենայնիւ կառավարութիւնն զարմացմամբ իմացաւ՝ որ Թագաւորն՝ իր գիկնապահի միջոցաւ՝ ամէն ունկնդրութիւն մերժած է մեր (Պէնէտտոյի) դեսպանին. և թէ Պարօն տըՖէռօրո հրաման առած է մեկնելու. և Բրուսիան այլ պատերազմի պատրաստութիւն կը տեսնէ : Ամէն միջոց ի գործ դրուեցաւ խաղաղութիւնը չվրդովելու համար, բայց այսպիսի դիպաց առջև պէտք է պատ-

րաստուիլ՝ զիմադրելու համար այն պատերազմը, զոր կ'առաջարկէ մեզ Բրուսիան : Վասն այսորիկ՝ պահնորդ զօրքը դրօշի տակ կանչուեցաւ. ուստի և պատերազմի պաշտօնէին պիտոյիցը համար 50 միլիօն ֆռանքի հաւանութեան քուէ մը պիտի ուղուի ձեզնէ » :

Այս յայտարարութեան ընթերցման ատեն, բազմաթիւ Երեսփոխանք, մասնաւորապէս Կամպէդդա, Ժիւլ Սիմօն, Ժիւլ Ֆալլ, Թիէռ և Կլէ-Պիզէն՝ կընդդիմանան զօրեղ բանիւք, և այս պատերազմին թէ անիրաւութեան և թէ անպատեհութեան դէմ բողոք բառնալով՝ բանախօսութեանց օրինակները կուզեն տեսնել, լաւ տեղեկութիւն ունենալու համար՝ թէ այս աննշան դէպքն ինչ պատճառներով այս վիճակին հասած է : Օլիվիէ կը պնդէ թէ աշխարհքին զիտցած խնդիրն է այն որ զարման չի կրնար ընդունիլ : Ժողովը տակն ու վրայ կըլլայ. Պենափառեան մասը քուէ կը պօռայ և իր կանչուընտրով կը խափունէ բողոքողաց ձայնը. Օլիվիէ՝ ժամանակ գտնելով՝ արդէն համոզուած մասը կըսկսի համոզել որ վիճարանութիւնը գոցեն : Այս խառնակոչութեան մէջ՝ քուէի կը դիմեն և կառավարութեան

կողմանէ եղած ամէն առաջարկութիւն կընդունուի : — Այս կը համարուի պատերազմին պաշտօնական հրատարակման օրն, թէ և ըստ մեր կարծեաց 6 ին եղած է : Ընթեցողը լաւ կը հասկնայ թէ Պ. նախառնեան կառավարութիւնն որ աստիճան պատերազմի խնդիրը զրկած է, և որպիսի յիմարութեամբ և տխրութեամբական սկզբունքէն դուրս ելնելով՝ ուղղակի Կիյովին դիմած ու Պիզմարքի անել դարանին մէջ ոտք կոխած է : —

16. Ֆռանսա. Շալօնի և Երեւելեան սահմանաց կողմերը գտնուող բանակն որ 100,000 ի չափ կ'եղնէր, կ'ուղևորի ամենայն շտապաւ դէպ ի սահմանագլուխն Գերմանիոյ : — Ո՛րք մնաց անցեալ տարուայ առաջարկուած և ընդունուած խնդիրը, որ Ֆռանսա 1,200,000 ի պիտի հանէր իրեն գորբը, որոց 900,000 ն ի պատրաստի պիտի կենար : Ինչ տարբերութիւն կայ Պոնախառնեանց ու Տօնքիշթեանց մէջ : —

« Բրուսիա. Թագաւորն Էմսէն կը մեկնի և կը ժամանէ ի Պէռլին, և կընդունուի ամէն տեղ եռանդուն սիրով : Հիւսիսային Գերմանիոյ ընդհանուր ժողովն՝ Սպանիոյ գանուէն վրայօք ծագած խնդրոյն վերաբերեալ գործողութիւններուն հաւանութիւն

տալով՝ Ֆռանսայի կողմանէ հրատարակւած պատերազմը կընդունի : Հիւսիսային Գերմանիոյ բանակները նոյնպէս և Պաւլէնայի բանակները կը պատրաստուին ուղևորիլ դէպ ի սահմանագլուխն Ֆռանսայի : Հրաման կ'ենէ գէնը և պատերազմական պաշարք երկրէն չանցընելու կամ դուրս չհանելու : Նոյնպէս և բանակաց շարժմանը վրայ տեղեկութիւն չհրատարակելու :

17. Բրուսիա. Վիլհէլմպէրկի բանակը կը պատրաստուի ուղևորիլ դէպ ի սահմանագլուխն Ֆռանսայի :

« Անգլիա. Կառավարութիւնն իր միջնորդութիւնը կը մատուցանէ պատերազմն արգիլելու երևոյթով : — Կարծեօք՝ ամբարտաւան Նախօլէօնի բժին քիչ մը դպիլն աւելի լաւ կը համարէր, ինչպէս որ շատերն ալ այնպիսոյն կը փափաքէին : —

18. Բրուսիա. Հիւսիսային Գերմանիոյ Արաքին գործող պաշտօնեայն (Պիզմարք) կմերժէ Անգլիոյ առաջարկութիւնը՝ յանուն Թագաւորին Բրուսիոյ : — Անգլիան գիտէր որ իւր միջնորդութիւնը չպիտի ընդունուի : —

19. Բրուսիա. Ափրիկեան որսորդք Գերմանիոյ սահմանը կանցնին Սաարպրուկի մօտ և Բրուսիացի Ունկաններէն կը վանին :

19. Բրուսիա. Յառաջիկ պատերազմին յայտարարութիւնը, ընդդէմ Բրուսիոյ, ի պաշտօնէ կը յաղորդուի Պիզմարք կոմսին իբրեւ Արտագին գործոց պաշտօնադարձ: — Արդեօք որքան չեղմեաւնդութեամբ համբուեց, ու քանի՞ քանի անգամ մասունքի պէս նսկտին խիեց: զայն —:

20. Բրուսիա. Հիւսիսային Գերմանիոյ բարձրագոյն ժողովն ողորդ մի կը շարադրէ Կիյով Յաղապորին ներկայացնելու համար, և կ'ընդունի պատերազմի ծախսոց մասը, և կ'ընդունի պատերազմի ծախսոց համար պահանջուած: 120 միլիոն դալէրի գումարին խնդիրը: Պիզմարք այս ժողոգումարին խնդիրը: Պիզմարք այս ժողոգումարին կը ներկայացնէ Յռանգո-Բրուսական խռովութեան վերաբերեալ բոլոր գրողութիւնները և ժողովն հաւանութիւն կուտայ Կառավարութեան ընծացիցը, յայնմ մասին:

« Գերմանիա. Պառիէռայի կառավարութիւնը կը ծանուցանէ Պիզմարքին Թէ Յռանա Բրուսիոյ դէմ պատերազմը հրատարակելուն և իր արշաւանքը Պառիէռայի Գերմանիոյ վրայ ուղղելուն համար, Պառիէռա իբրեւ դաշնակից Բրուսիոյ կը մասնակցի այն պատերազմին: Վիւրթեմբուրգի և Պատմի կառավարութիւնք նոյն յայտարարութիւնը կրնեն:

« Գերմանիա. Բրուսիոյ թագաւորն ի-

մաց կուտայ Վիւրթեմբուրգի և Պառիէռայի թագաւորաց, նոյնպէս և Պատմի Թէ Դքսոյն Թէ հարաւային Գերմանիոյ բանակին հրամանատարութիւնն իր վրայ կ'առնու, և Գ. բանականուանելով զայն՝ կը յանձնէ անոր սպարապետական պաշտօնն իր որդւոյն:

21. Գերմանիա. Սաարաւուրի մօտ պատերազմ կը ըլնի ի մէջ Յռանաայի և Գերմանիոյ յառաջապահ զօրաց:

22. Գերմանիա. Թագաւորն հրաման կը հանէ մասնաւոր հրովարտակաւ որ Յուլիսի 27 ին օրը բոլոր Գերմանիոյ համար ընհանրական աղօթից օր համարուի: — Չեմ գիտեր Թէ Ապտուած հրաման ունի՞ այնպիսի պատերազմի մը, որուն մէջ Ապտուծոյ թագաւորութեան վերաբերեալ խնդիր չիկայ —:

23. Գերմանիա. Պատմի կառավարութիւնն՝ պաշտօնական կերպիւ պատերազմ կը հրատարակէ ընդդէմ Յռանաայի. և Գերմանացիք Քեհլի կամուրջը յօդա կը հանեն:

24. Գերմանիա. Հռովմի Պապի իր միջնորդութիւնը կը մատուցանէ Բրուսիոյ թագաւորին, պատերազմն արգիւտելու նպատակաւ: — Եւ Զընդունուելը զիտնալով աշխարհքին ցոյց մը տալու մտք ըրաւ այս առաջարկութիւնը: Բրիտանիոյ փոխանոր-

դի մը կողմանէ մեծ խաբէութիւն կը համարուի . իսկ եթէ հաւատարմով ըրաւ զայն՝ անխալ Պապի մը կողմանէ մեծ սխալանք : Թէ որ Պապ ինքզինք անսխալ չի հրատարակէր , լաւագոյն առիթ մը պիտի ըլլար այն , քանզի աշխարհը պիտի վկայէր թէ հայրական և սրբազնագոյն պարտք մընէր որ կատարեց . բայց այժմ . . . Իրաւացի է ուրեմն այն Ասիական առածը , թէ՛ Բրիւնձի համար Տիմիաթ գացող մարդն իր ցան ծաւարէն կը գրկուի — :

26. Ֆռանսա . Կայսրն իր վարչութեան պաշտօնը Կայսրուհեոյն կը յանձնէ՝ անուանելով զնա *Խնամակալ Տերութեան* :

« Գերմանիա . Բրուսիոյ զահաժառանգ Իշխանը Միւնիխ կը ժամանէ՝ հորաւային Գերմանիոյ Գ . քանակի հրամանատարութիւնն իր վրայ առնելու համար : Նոյնպէս և Ֆրէտէրիկ Շառլ Բրուսիոյ իշխանը Մայանս կը ժամանէ՝ Բ . քանակի հրամանատարութիւնն իր վրայ առնելու համար :

« Սպանիա . Կառավարութիւնը պաշտօնական հրատարակութեամբ յայտարարութիւն կրէ՝ թէ Ֆռանսո-Բրուսական խնդրոյն մէջ չէ գործութիւն պիտի պահէ : — Թագաւոր ուզելու յիմարութիւնը և արիւնհեղուծնէ խուսափելու իմաստու-

թիւնը միանգամայն տեսնուեցաւ Սպանիոյ վերայ — :

27. Գերմանիա . Հռենոսի սահմանին մօտ Վէլքիմընի պատերազմը՝ տեղի կունենայ և Ֆռանսացիք յետո կընկերկին բաւական դիմադրելէն ու կորուստ ընելէն յետոյ :

28. Ֆռանսա . Նափօլէօն կայսրն ի Մէց կը ժամանէ բանակին աչքէ անցնելու համար : « Սեզլիա . Պատերազմի հրատարակութեանէն առաջ՝ Ֆռանսայի և Բրուսիոյ մէջ եղած բոլոր թղթակցութեանց օրինակը բարձրագոյն ժողովոյն կը ներկայացուի :

29. Բրուսիա . Պիզմարը շրջաբերական մը կ'ուղղէ հիւսիսային Գերմանիոյ բոլոր դեսպանաց՝ յերեւան հանելու համար այն առաջարկութիւնները, զորս ըրած էր Ֆռանսան առ Բրուսիոյ կառավարութիւն 1866 էն ի վեր : Ասոնց մէջ՝ Պէնէտէտդի Կոմսին ձեռագիրը , (Ֆռանսայի դեսպանատան թղթոյ վրայ գրուած) կը գտնուի . որով առաջարկած է Ֆռանսան զաշնակից լինել Բրուսիոյ հետ՝ ընդդէմ Աւստրիոյ, այն պայմանաւ որ Պէլճիքան Ֆռանսային տրուի իբրեւ փոխարինութիւն այս նոր զաշնակցութեան :

« Ֆռանսա . Տիւր տը Կռամօն՝ Պիզ-

մարքի շրջաբերականին պատասխանելով՝
ասէ՛ր Թե՛ Ծռանայի վրայ ձգուած գաշ-
նոցքութեան առաջարկութիւնը Բրուսիոյ
կողմանէ եղած՝ ու Ծռանայի կողմանէ
մերժուած է։ Պէնէտէտդի յայտարարութիւն
կրնէ, ասելով Թե՛ Դեսպանատան թղթոյն
վրայի առաջարկութիւնը Թէ և իր ձեռագ-
րովն է՝ սակայն ի ներկայութեան և ըստ ու-
սուցիչ աստիճանն Պիզմարքի գրուած է
այն։ — Այս յայտնի է՝ որ երկու կողմաւարու-
թիւնը ապօրինաւոր խնդրոյ մը ձեռնարկու-
թիւն ըրած, ու անյաջող ելից պատճառաւ՝
իրարու վրայ ձգել ուզած են անոր առաջար-
կութիւնը։ Լմա՛ւ է որ ժողդուբդք՝ զոնէ
այսպիսի առիթներով իմանան՝ Թէ միապե-
տական սկզբունքն որ աստիճան բարոյա-
կանութիւն կը պարունակէ իր մէջ, գիւհան-
ւասիկ երկու կողմաւարութիւնը, որ զմի-
մեանս դատապարտելու խորհրդով՝ ի մի-
միանց և յիկրենէ կը դատապարտին։ մին
զԱւստրիան նուաճել՝ և միւսն զՊէլճիքան
կուլ տալ ուզելնուն համար։ Այս եղաւ այն
բանի մը պատճառաց մին, որ Թէ Անգլիոյ և
Թէ Աւստրիոյ զայրոյթ պատճառեց և անոնց
կատարեալ չէզոքութեանը առիթ տուաւ։ —

« Ծռանաւ։ Կայսրն իր վրայ կ'առնու
բանակին ընդհանուր ճրամանատարութիւ-

նը։ — Ըսել է որ Ծռանայի մէջ նախօյե-
ծնէն յառաջողէմ զօրավար Հկայ եղեր, Այս
աղէկ նշան է։ —

30. Գերմանիա. Ծռանաբզներն յարձա-
կում կընեն Սաարպուրկի վրայ, բայց յետս
կը մղին։

« Գերմանիա. Բրուսիոյ Թագաւորն քա-
ղաքական յանցաւորաց ներողութեան հրո-
վարտակ կը հանէ, և ի բանակետոյ կը ժամա-
նէ, ընկերութեամբ Մօլմըէ զօրավարին և
Պիզմարքի։ — Թագաւորը՝ պէտք չունե-
ցած ատենին կը բանտարկեն ու պէտք
ունեցած ժամանակին կ'ազատեն քաղա-
քական յանցաւորները։ —

Օգոստոս 1870

1. Ծռանաւ։ Գերմանացւոց առաջա-
պան զինուորները Ծռանայի սահմանները
կը մտնեն։

2. Գերմանիա. Բրուսիոյ Թագաւորն իր
վրայ կ'առնու բանակին ընդհանուր ճրա-
մանատարութիւնը։

« Գերմանիա. Ծռանաբզները դարձեալ
կը յարձակին Սաարպուրկի վրայ, ի ներ-
կայութեան Նախօյեծնի և զԳերմանացիս
վանելով կը տիրեն անոր։ Նախօյեծն յաղ-
ծութեան հեռագիր կ'ուղղէ Կայսրուհւոյն,

որուն մէջ իր որդւոյն ի հրոյ մկրտիլն ու նորա անխառն ներկայութիւնը յիշելով՝ կը յաւելու թէ Լուին (որդւոյն անունն է) իր ոտից տակն ընկող ռուսները ժողովեց. և թէ զինուորաց մեծագոյն մասն այս անխառն կացութեան ազդեցութենէն արտասուեր թափեցին : — Այս եղաւ քսանամեայ Տոս-Քի-շօտին առաջին ու վերջին յաղթութիւնը, ներկայ պատերազմիս մէջ : Տես թէ հրատարակեալ խաբէութեամբ կուզէ զՅռանաւան շլացնել : Եւ յաջապիտի բարւոյր նմանութիւնն հազիւ կ'երևի ի թատեր : Միւս կողմանէ, ժիթէ նահատակեալ զինուորները մարդ չեն և միթէ նոցա ծնողքը մայր չեն, ինչո՞ւ ուրեմն անոնց համար ալ չի խօսիր : Մեր համոզումն այն է, որմիապետք մարդկօրէն չեն մտածեր, բանգի մասնաւոր եռութիւն կը կարծեն իրենք զիրենք : —

4. Ֆռանաւա. Գերմանացիք՝ 150000 զօրքով և առաջնորդութեամբ Բրուսիոյ գահաժառան իշխանին, Վէյսէմպուրկի վրայ կը բալեն, և 35000 Ֆռանսըզի դէմ յարձակելով սապտիկ ճակատամարտի կը բռնուին, ուր Ֆռանսըզները բազմութեան առջև պարտուած՝ վերջապէս կը ցրուին, իրենց կահքն ու Տուէ անուն մեղեալ զօրապետը պատերազմական դաշտին վրայ

ձգելով : Գերմանացիք այս առաջին յաղթութեան առթիւ կըսկսին Ֆռանսայի ներսն արշաւել ու Մէցի վրայ ուղեորիլ :

5. Գերմանիա. Ֆռանսայի նաւատորմէն փոքր մաս մը Պալմիկ ծովը մտնելով՝ Բօրսէօռէն դէպ ի հարաւ կ'ուղեորի :

6. Ֆռանաւա. Բրուսիոյ Գահ. իշխանին հրամանատարութեան ներքև գտնուող Երրորդ բանակը Վեօրթի մօտերը Մաքմահօնի բանակին կը հանդիպին և մարտնչելով՝ այնտեղ՝ հոնելի կոտորած կուտան իրարու. Ֆռանսըզներն երկու դրօշ, 6 միթ-ռայէօզ 30 մնդանօթ և 8000 ի մօտ գերի ձգելով կը ցրուին : Նոյն աւուր մէջ Ֆռանսար զօրապետին բանակը Սաարպուրուկ բաղաբը պարպած ու Սիլիշուէի բարձրադիր լեռանց վրայ զօրացած ատեն՝ Գերմանացւոց առաջապահ զինուորաց կը հանդիպի ու պատերազմի կը բռնուի : Գերմանացիք այս ճակատամարտ մոռանօթից ձայնին վազելով հետզհետէ կը զօրանան և Ֆռանսարի բռնած դրից վրայ յարձակելով՝ Ֆռանսըզի փոքրածիւ բանակը բոլորովին կը ցրուեն և այս առթիւ Գերմանացիք կըսկսին առաւել եւս յառաջ բալել Ֆռանսայի մէջ : — Նախօլէօնի շնորհիւ ամէն եղծումն ի կատար հասած էր Ֆռանսայի զինուորական

վարչութեանը մէջ. այսինքն, ոչ խնդրակ կար, ոչ լրտեսել կար, ոչ յառաջապահ կար և ոչ յետապահ կամ պահնորդ (ինչպէս որ պատերազմական սկզբունքը կը պահանջէ), այլ բանակին աջ թեւն անգամ իր ձախէն տեղեկութիւն չունէր. . . . Խեղճ զինուորը՝ ուր որ երթային՝ Թշնամին ներկայ էր, և ուր որ գտնուէին՝ հոն պէտք էր պատերազմիլ, առանց զինուորական վարչութեանէ օգնութիւն յուսալու : Այս էր նախօրէոնի կառավարութեան և հրամանատարութեան բոլոր վարչական վիճակը — :

« Հռոմա. Ծռանարզի զինուորները կը մեկնին Հռովմէն ու դէպ ի Ծռանայ կ'ուզեորին :— Այս զինուորական պաշտպանութիւնը 1849 էն սկսեալ 21 տարի տևեց : Նախօրէոնի Պապին պաշտպանած օրը գահակալեց և անաբաշտպան թողած օրն անկաւ — :

7. Ծռանա. Պատնի բանակին հեծելազօրաց զունդն Սղրագպուրի մինչև դռներուն կը մերձենայ և երկամուղին ու թէլէկրաֆը կը բահդէ :

9. Ծռանա. Դերմանացիք Սղրագպուր կը պաշարելով՝ ազգաբարոճիւն կընեն անոր հրամանատարին որ անձնատուր լինի : Հրամանատարն այս առաջարկութիւնը կը մերժէ :

10. Ծռանա. Ծռանարզի բանակն ամէն կողմէն կըրկսի իւր նսնանքը շարունակել :

12. Ծռանա. Դերմանացի հեծելազօրաց զունդը կարշաւէ և մինչև Մէցի, Փօնթա Մուսօնի և Նանսիյի կը մօտենայ : Լինդէմպէրկի բերդն անձնատուր կը լինի :

14. Ծռանա. Մէցի մօտերը տաստիկ հակառակորդ մը տեղի կ'ունենայ ի մէջ երկուց բանակաց և Ծռանարզներն յաղթուելով Մէցի բերդերուն մէջ կը քաշուին : Նախօրէոն ու որդին Մէցէն կը մեկնին դէպ ի Վէլտօն ուղևորելու :

15. Ծռանա. Մարսալի բերդապահ զունդն անձնատուր կը լինի :

16. Ծռանա. Բրուսիոյ Թագաւորն ի Փնթա Մուսօն կը բանակի :

« Ծռանա. Դերմանացիք Մէցի արևմտեան կողմն կը յառաջանան և Ծռանարզներուն նահանջը Վէլտօնի կողմէն բռնորովին կտրելուն պատակաւ՝ ամենաաստիկ և արիւնընուշտ ճակատամարտի մը կըսկըսին Կապլիօնի և Տօնքուռի մէջտեղը, ընդդէմ Տէբան, Աստիքալ, Գանաօպէն և Ծոօսար զօրապետաց խումբերուն. որոնք ամենայն կատաղութեամբ կ'ընդդիմանաւրին Ծրէտէրիկ Շառլ իշխանի բանակին և

նորա օգնութեան հասնող զունդազունդ վաշտերուն, անպատում և ահարկոն մատկութեամբ, ու վերջապէս 12 ժամ անընդհատ պատերազմելէն յետոյ կընկրկին: Այս պատերազմին մէջ Գերմանացի զօրապետաց երկուքը կը մեռնին և երկուքը վիրաւորեալ կ'իյնան: Այս պատերազմի վերջերուն ներկայ կը գտնուին Կիյով և Մօթթէ: « Ֆռանաւ. Սըրազպուրկի բաղնիսպան զօրքը դուրս ելնելով յարձակումն կընէ թշնամեաց վրայ, բայց երբ թնդանօթ ու բաւական մարդ կորուսան իւր ներս կը բաշուի:

17. Ֆռանաւ. Նափօլէօն կայսրը Շալօն կը ժամանէ:

« Ֆռանաւ. Շալօնի բանակին մէջ գաղտնի խորհուրդ մը կը լինի Նափօլէօնի նախագահութեամբ, ուր Նափօլէօն իշխանն ու Մաք-Մահօն և Դաւիթ զօրավարները ներկայ կը գտնուին: Այս խորհրդին մէջ որոշումն կը տրուի որ Մաք-Մահօնի և Պազէնի բանակները Կայսեր հետ Փարիզի շուրջը բաշուին, և հոն միասին պատերազմին՝ ընդդէմ դշնամույն: Իսկ այս որոշման արգելք կը լինի Կայսրուհին՝ իւր անվտանգութեան պատճառաւ: — Գիտէր Կայսրուհին թէ Նափօլէօն արդէն անկեալ է. բայց

չունէր վստահութիւն այն Զօրավարաց վրայ, որ իր որդւոյն զահակալութեանն աշխատէին. բանգի Նափօլէօնի վարչութիւնն այնպիսի դժոխային մեքենայութիւն մըն էր, որ իւրաքանչիւր անձ՝ իր շուքէն կը կասկածէր. Կայսրուհին լաւ գիտէր մանաւանդ որ բսան տարիէն ի վեր սպանուած Հանրապետութիւնը դեռ մեռած չէր —:

18. Ֆռանաւ. Դարձեալ մեծ պատերազմ կը լինի Մէցի առջև, ընդ հրամանատարութեամբ Կիյով Սագաւորին և Ֆռանսըզները չարաչար յաղթուելով՝ Մէցի մէջ կը փակուին, որով այն բանակին յաղորդակցութիւնը թէ՛ Փարիզի և թէ՛ ուրիշ բանակաց հետ կը կտրի:

18. Ֆռանաւ. Թաօշիւ զօրապետն Փարիզի Կուսակալ միանգամայն անոր բանակին Հրամանատար կանուանի:

19. Ֆռանաւ. Գերմանացիք կըսկսին Սըրազպուրկը ուժբակոծել. Սըրազպուրկի զօրքն ալ անոր դէմի Բէհլ բաղաքը ուժբակոծելով տեղ տեղ կ'այրէ զայն:

21. Ֆռանաւ. Ֆռանսըզի բանակը Շալօնէն կը մեկնի:

24. Ֆռանաւ. Բրուսիոյ Սագաւորն ի Պառ Լը Տիւք կը բանակի: Գերմանացի խնդրակները Շալօնէն անդին կանցնին:

26. Ֆռանաւ. Բրուսիոյ Թագաւորն ի Դէլհուսն կը բանակի :

27. Գերմանացոց և Մաք-Մահոնի հեծելազօրաց խումբերն Պիզանսի մօտ կը ճակատամարտին և Ֆռանսըզները կը պարտուին :

29. Ֆռանաւ. Բրուսիոյ Թագաւորն ի Կոան-Փոէ կը բանակի :

30. Ֆռանաւ. Մաք-Մահոնի բանակը դէպ ի Մէջ ուղևորած ատեն՝ Գերմանացիք զայն կը դիմաւորէն Պոմոնի մօտ. և սարսափելի պատերազմաւ կը բռնեն այն բանակին մեծ մասը դէպ ի Սէտան, և մէկ մասը դէպ ի Մուզոն : Ֆռանսըզներն այս պատերազմին մէջ բաւական պաշար, 23 ծնդանօթ և 3000 գերի կը ձգեն :

31. Ֆռանաւ. Յառաջագահ զօրաց դէմ բազմաթիւն պատերազմներ փոքր առ փոքր ընկէին յետոյ՝ Պոմոնի յաղթութիւնն ընող Գերմանացոց բանակը հետզհետէ ընդունած օգնութիւններովն առաւել ևս կը զօրանայ և Մէզ գետն անցնելով կը մեղմէ և կը պաշարէ Մաք-Մահոնի բանակը, որ դէպ ի Սէտան բաշտուած էր :

Սեպտեմբեր 1870

1. Ֆռանաւ. Մէջի բանակին հրամանատար Պազէն զօրավարն Մաք-Մահոնի

բանակին երկու-երեք աւուր ի վեր պատերազմի բռնուիլը կռահելով՝ կ'որոշէ Գերմանական շղթայն ճեղքել անցնելու փորձն ընել, Մաք-Մահոնի բանակին հետ միանալու դիտաւորութեամբ. բայց արիւնահեղ պատերազմաւ յետս կ'ընկրկի Ֆրէտէրիկ Նաու իշխանի հրամանատարութեան ներքեւ գտնուող բանակէն, որ Մէջի շուրջը պատած էր երկթէ շրջանի պէս :

« Ֆռանաւ. Գերմանական բանակի զունդերն, որ յետ պատերազմին Պոմոնի Մէզ գետի միւս կողմն անցնիլ սկսած ու շարժումսին դէպ ի Սէտան յառաջ կը տանէին, նոյն գիշերին Աւստրիական լեռանց ու Սէտանի սահմանը շրջապատող անտառաց մէջերէն իրենց գիծը կ'երկընցնեն, ու Սէտանի բոլորտիքի բլուրներու ետեւէն՝ յանկարծ կ'երևնան ու նախ բան զարշալոյս՝ սկիզբն կուտան յարձակման : Արշալոյսի ատեն՝ Մաք-Մահոն ուժեղ մը կը վիրաւորի և իւր զօրաց մէկ մասը Պէլ-ճիբայի սահմանագծէն ներս մղուելով զինամարտի կը լինի. բանակին հրամանատարութիւնը Վիմբֆըն զօրապետին կը յանձնուի. և այս ահուկի պատերազմը կը տևէ մինչև կէս օրէն երկու ժամ վերջը. Մաք-Մահոնի բանակն հրաման կ'ընդունի թըշ-

նամուտն գիծը հեղքել անցնելու, բայց տարսափելի բախմամբ յետս կ'ընկրկի և կ'ըստիպի հետզհետե տեղ տալով Սէտանի բերդը քաշուիլ: Գերմանացիք կ'ըսկսին Սէտանը ուղբակոծել: Մագ-Մահոնի բանակն որ յերից աւուրց ի վեր յոգնած, նոթի և այժմ մասն մասն եղած էր, կրնամը ընդդիմանալ այն բանակին զօրութեանը, որ Սէտանի շուրջն հետզհետե սեղմելով, ամէն կողմէ հոռւ և ծծումբ կը տեղար անմեղ Սէտանցւոց և իրեն վրայ, ուստի և կը բարձրացնէ սպիտակ զրօշակն ի նշան անձնատրութեան:

« Ֆռանսա, Նափօլէօն կայսրն հետեւեալ նամակը կ'ուղղէ առ Կիյոմ Թագաւոր:

« Վեհափառ Նղբայր

Ի նանիր ինկրեցի գնտակ մը որ զիս մեռցրնէ. այժմ ուրիշ բան չի մնար ինձ. բայց եթէ յանձնել իմ Թուրս Զեր Վեհափառութեան:

ՆԱՓՕԼԵՐՆ »

Կիյոմ Թագաւորն իսկոյն հետեւեալ պատասխանին կ'ուտայ.

« Վեհափառ Նղբայր

Յաւ է ինձ որ այսպիսի պարագայիւ իրարու կը հանդիպինք: Զեր Վեհափառութեան Թուրը կընդունիմ, և աղաչեմ զձեզ

կարգել մին ի Սպայիցդ որ լիազօր իշխանութեամբ խօսի անձնատրութեան պայմանաց վրայ, այն բանակին համար, որ ընդ Զերով հրամանատարութեամբ այնչափ արութեամբ մարտնչեցաւ:

ԿԻՅՕՄ »

« Ֆռանսա Նափօլէօնի անձնատրութեան լուրը կը զարմացնէ բոլոր Գերմանացի բանակը, և անձնատրութեան պայմանները Վիմֆրենի և Մօլմբէի մէջ կրատորագրուին ի ներկայութեան Պիզմարբի: — Հաշիւ եղած է, թէ մայր, կին և ընտանիք, հրչափ կսկիծ որ պիտի զգային, եթէ ներկայ զանուէին Կրենց սիրելեաց նահատակութեանը, նոյն չափի հողաբէն մէկը չեն զգացած այն աղիողորմ տեսարանէն հետի միաշնորհ պատճառաւ, այսու ամենայնիւ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջ ուրիշ բան չկտր' բայց եթէ լալիք, ողբանք և սուգ. այնչափ ահուելի և սուկալի էր այս պատերազմի դաշտին տեսարանը. Եւ սակայն, երկու Վեհապետք զիրար Նղբայր կ'անուանէին այս ամենաճշուառ կոծատեղւոյն և արիւնընուշտ դաշտին վրայ: Այս է Վեհապետաց ևս և Մարդ անուանեալ ժողովրդոց վիճակը: —

2. Ֆռանսա, Մագ-Մահոնի բանակին

անձնատրուածեան վերջին գործողութիւնքը
կը կատարուին ըստ հետեւեալ ցուցակի :
1 Մարաշախտ . 59 Զօրավար . 230 Զօրա-
պետք . 2095 Սպայ . 84450 Զինուոր .
14005 Վերաւորեալք . 14550 Պէլճիբայի
սահմանաց վրայի զէնընկեցք . 2995 Յա-
ռաջմանէ գերեալ . ընդամենն 145315 :
Դարձեալ , բոլոր դրօշակք . 70 Միժու-
յէօզ . 480 Թնդանօծ . 11,200 Զի : — Այ-
լայտե հետե հարկ չի մնար Գերմանիայէն
պատերազմական պաշար բերել տալու — :

« Ֆռանսա . Նափօլէօնի և Կիյօմ իրարու
հետ կը տեսնուին Ֆռէնսօզի մէջ (Սէտա-
նի մօտ գիւղ մի է) : Կիյօմ հրաման կընէ որ
Դասէլ քաղքին մօտ Վիլհէլմսհէօհէի ա-
պարանքը բնակի : — Ինչ հասկըցանք պա-
կէ . Լուսահողի Թիւրքիին ինչ օնէք — :

3. Ֆռանսա . Կէս գիշերին Սէտանի
լուսը կուգայ ի Փարիզ և կայսրուհին կը
պատրաստուի իւր որդւոյն հետ մեկնելու :

4. Պէլճիբա . Նափօլէօն իր բանակէն
խոյս տալու համար Գերմանական բանակը
ճեղքելով Պէլճիբայի հողը կը մտնէ և ի
Վերվիէն կը ժամանէ : — Նափօլէօն իր կե-
նաց մէջ առաջին անգամն է որ կը պատկա-
ռի Ֆռանսերըններէն և յիւր Զինուորաց : —

« Ֆռանսա . Փարիզի երեսփոխանական

ժողովոյն մէջ յառաջագործութիւն կը լինի
Ժիւլ Ֆալուի կողմանէ որ Նափօլէօնի ցեղը
զահագուրկ հրատարակուի : Երեսփոխանու-
թիւնը տակն ու վրայ կը լինի և կուգէ որ
առժամանակեայ պաշտպանող կառավա-
րութիւն մը հաստատուի Փարիզի մէջ :
Կէս օրուան ատենին ժողովուրդն ի ժողո-
վարան կը լեցուի և Նափօլէօնի զահընկե-
ցութիւնը պահանջելով կըստիպէ որ Հան-
րապետութեան հրատարակութիւնն ընէ
ժողովը : Նափօլէօնն ու աղմուկը կը մեծ-
նան , աջակողմեան Երեսփոխանք հեղհեղեղ
կը ցրուին . ճախակողմեանը Նափօլէօնի
զահընկեցութիւնը կը վճռեն : Ժիւլ Ֆալու,
Կամպէթթա և այլք Սթէլտը Վիլ (տուն
քաղաքի) կ'երթան և Հանրապետութիւնը
կը հրատարակեն ի պաշտօնէ :

5. Ֆռանսա . Թոռլու զօրապետն ընդ-
հանուր Հրամանատար Փարիզու և Նախա-
գահ Կառավարութեան կ'անուանի . Ժիւլ
Ֆալու Արտաքին գործոց և Կամպէթթա
Պատերազմի պաշտօնեայ կ'անուանին և
այլք այլ : Հանրապետութիւնը կ'ընդունուի
նաև ընդհանուր Ֆռանսայի մէջ :

« Ֆռանսա . Կիյօմ Թագաւորը Ռէմս կը
մտնէ : Նափօլէօն ի Քիլօնյը կը ժամանէ և
անտի ի Վիլհէլմսհէօհէ :

6. Ֆռանսա. Ժիւլ Ֆալու, յայտարարութեան կրնէ թէ ոչ Ֆռանսայէն թիզ մը հող և ոչ բերդերէն հատ մը բար չը պիտի տրուի Բրուսիոյ : — Նայինք, յաջողինէ շնոր բան — :

9. Ֆռանսա. Լանիբերդի հրամանատարն անձնատուր կը լինի և վառօդարանը կրակ առնելով 95 զինուոր երկինք կը հանէ : Գերմանացիք սոյն աւուր մէջ կ'ընկնին Մէցն ու Թուրք ուժերակոծել :

40. Ֆռանսա. Թժուագպուրկի զօրքը հուրս կը յարձակի և մեծ կորստեամբ յետն կ'ընկրկի :

44. Ֆռանսա. Գերմանացիք կրակին Մէցի բերդի առաւել ևս սաստկութեամբ ուժեղանալ :

45. Ֆռանսա. Գերմանացիք Գոլմարի կը տիրեն :

46. Ֆռանսա. Քէլլը զօրակետը Միւլհոս կը մտնէ :

47. Ֆռանսա. Փարիզի Հօրաւային կողմը Պրէշվանի քով պատերազմ մը տեղի կ'ընենայ :

49. Ֆռանսա. Գերմանական բանակը ճեռին կ'երևոյ և բոլոր դիւղացիք ի Փարիզ կը քաշուին : Սոյն աւուր մէջ Փարիզ բոլորովին պաշարման մէջ կը գտնուի :

20. Ֆռանսա. Բրուսիոյ Թագաւորն ի Ֆէոիէր կը բանակի :

24. Ֆռանսա. Գերմանացիք Ադրապուրկի բերդերու մէկ չղղակին վրայ կը յարձակին գիշերանց և այն մասին կը տիրեն :

23. Ֆռանսա. Գերմանացիք Թուրքալէ բերդերն 8 աւուր ի վեր ուժեղանալով ելէն յետոյ վերջին յարձակմամբ կը տիրեն անոր :

28. Ֆռանսա. Ադրապուրկի Հրամանատարն անձնատուր կը լինի. 451 Սպայիւք և 47000 զօրք (ամէնը 17451) որք կը պարտաւորին Զենքերն ին Գերմանացւոց յանձնել :

30. Ֆռանսա. Ֆէոտըն զօրավարն Ադրապուրկ կը մտնէ : — Լոտովիկոս չորեքտասաներորդ Ֆռանսայի Թագաւորն իսկ աւուր մէջ տիրեց Ադրապուրկի, 189 տարի առաջ և Նախօլէոն այսպիսի անհիմն և կամակոր պատերազմի պատճառս կորոյս զայն — :

Հոկտեմբեր 1870

1. Ֆռանսա. Գերմանացիք մեծ յաղթութիւն կընեն Դուաֆուր Փոմիատուրի մօտ :

2. Ֆռանսա. Գերմանացիք Մէցի անդէ (Սէն-Ուրմիի քով) յաղթութիւն մը կընեն : — Մէցի բանակին Զօրապետք և Սպայք բոլորքստուն գահգահունէր ըրին, աթելով, թէ

Պագէն իր բանակին ցոյց մ'ընելու նպատակաւ միայն ըրած է այն յարձակումը :

4. Ֆռանսա. Գերմանացիք՝ Տէճէնֆէլտ զօրապետին առաջնորդութեամբ՝ Վոթի լեւրանց մօտ՝ Շամբնէի պատերազմին մէջ յաղթող կը հանդիսանան :

5. Ֆռանսա. Թուրքիյի և Փոսիյի պատերազմները տեղի կունենան ի մէջ Գերմանացոց և Ֆռանսացոց :

6. Ֆռանսա. Տէճէնֆէլտի և Տիւփուէի բանակները կը ճակատամտին Վոթի լեւրանց Նօմբաթ Թօլիցի մօտ. և Տիւփուէի բանակը յետո կ'ընկրկի :

7. Ֆռանսա. Մէցի բանակը զուրա կը յարձակի և Մօզել գետի երկու եզերքէն կ'արշաւէ Գերմանական բանակին վրայ. և նաստիկ պատերազմելով կը յառաջանայ. իսկ յանկարծ յետո կ'ընկրկի մեծամեծ կորստեամբ : — Պագէն առաւել կառկածելի եղաւ — :

8. Ֆռանսա. Կարիպալտի ի Մարսիլեայ կը ժամանէ :

10. Ֆռանսա. Լօառի բանակին մէկ մասը (Օրլէանի մօտ Արդենէի բովիկը) կոխի կը բռնուի Գերմանացի Վօն տէռ Դան զօրապետի գունդին հետ և յետո կ'ընկրկի :

11. Ֆռանսա. Գերմանացիք, Վօն տէռ

Դանի առաջնորդութեամբ Օրլէանի վրայ կը յարձակին և Լօառի բանակը վանելով կը տիրեն անոր : Նոյն աւուր մէջ Մօնմէտիոյ Ֆռանսացի գունդը Սթընէյի վրայ կը յարձակի և Գերմանացոց բոլոր պաշարին կը տիրանայ :

12. Ֆռանսա. Գերմանացիք Պոքթօյի վրայ կը յարձակին և 5000 Կառտ-Մօպլիլ վանելով անոր կը տիրեն :

13. Ֆռանսա. Գերմանացիք Վէռտօն բաղաքը կը պաշարեն : Սոյն աւուր մէջ Ֆռանսացիները Փարիզէն դուր կը յարձակին Գերմանացոց դէմ և Սէն Բլուէի ապարանքը կ'այրեն :

14. Ֆռանսա. Կարիպալտի բոլորեանկանօն զօրաց հրամանատար կ'անոնանի Ֆռանսացի կառավարութեան կողմէ և կը ժամանէ ի Պրզանսօն :

15. Ֆռանսա. Մարաշախտ Պագէնի կողմանէ Պօյէր զօրապետն Մէցէն կը ժամանէ ի Վէրսայլ Բրուսիոյ բանակաց հրամանատարին հետ խորհրդակցելու համար, ի մասին անձնատրուածեան Մէցի բանակին : — Սէտանի պատերազմէն ի վեր խիստ զարմանալի երեցաւ Պագէնի բնօրէն, յորմէ շատերն այնպիսի կարծիք մ'ունեցան թէ Նաիօլէօն Պագէնի անդի-

հանրապետականութենէն քաջալերուելով՝ գէշ տէր մը խաղաց այս խնդրոյն մէջ. բայց իրեն ալ ծգուտ չըկրցաւ քաղել անկէ :

16. Ֆուանսա. Սասնի քաղաքն չորս օրէն ի վեր անընդհատ պատերազմելէն յետոյ կը պարտաւորի անձնատուր լինել Գերմանացոյ :

18. Ֆուանսա. Գերմանացիք Շամօտէօնի 4000 պահնորդաց դէմ սաստիկ կռուելով քաղքին վրայ կը յարձակին և կը տիրեն անոր :

27. Պագէն անձնատուր կը լինի Մէցի բոլոր բանակաւն, որ 173,903 զինուորէ կը բաղկանար : — Այս լուրը կայծակի արագութեամբ Ֆուանսայի մէջ շուրջ մ'ըրաւ և բոլոր ժողովուրդը շանձահաբելով սուրբ մէջ ծաղեց : —

Մէցի բոլոր բերդերն ու պատերազմական մեքերքը կը յանձնուին Գերմանացոյ. նոյնպէս և 173,903 զինուորէ քաղկացեալ բանակը զենքերէն կը լինի : — Կըրմանք ըսել թէ Ֆուանսայի ձեռք՝ հատ մը կանոնաւոր զինուոր չի մնաց, կամ որ նոյն է, այս ալ Մէտանի բանակին քովը գնաց ի շնորհս Նաթիօլէօնի: Սոցա գումար՝ միասին 339,128 զինուորի կը հասնի : —

Մնացեալն ի յաջորդ տարւոյն.

Հ Ա Յ Ո Յ

Երբոր ազգային անուանց մէկդի օրդւիշն ու մեր Արմենահեաց ազգի ազգի, ինչպէս Բեմալէ, Օրթանա, Էլմա, Ճօզէֆին, Թէմուժ, Ալեօսսին, Բրաւանդի, Էլէնի, Զիւմալիւլ, Վիկտորին, Սմայէր, Եսպարս, Զիւմրիւդ եւ այլ սոցա նման օտար անուն՝ տրուելով սովորութիւն դարձած կը ճեսնենք, չենք կրնար մեր զարմանքը զսպել՝ միանգամայն Մկրտիկին անտարբեր ընծացից հաւանութիւն ցոյց տալ լուրսմամբ (1) :

Դիտենք որ Հայք՝ հայկականէն ուրիշ՝ ամէն օտար յատկութիւն ունին. համոզուած ենք մանաւանդ՝ որ եթէ Հայն օտար չ'ապրի, օտար չ'արժի, օտար չ'մտածէ եւ իր տառերովն օտար չ'գրէ, օտար չ'կարդայ, օտար չ'խօսի եւ միով բանիւ օտար չ'անուանի՝ կարծես թէ դարձու Հայք չէ... Այս է ահա՝ Հայուն այստուր մասնաւոր յատկութիւնն (caractère national). որ ըսել է, հայութիւն եւ օտար

(1) Հայոց Արաբկան ներքին մտաւանդ անշատելոց մէջ ալ այս պատը փոքր է շատէ մտած է, բայց մեր յօդուածի յայտնակէն չ'ըղեւու համար՝ այն խնդիրն ուրիշ ամենի ձեցելն ք :

րանմանութիւն հոմանունն բառ դարձած է արդի նշանակութեամբ :

Մեր կարողութիւնն չունիմք այս Սա-
սանի հոսանաց ընդդիմադրելոյ, բայց
անուամբ եւեթ Հայ մընարուհամար՝ ճիգ
մը գոնէ կրնամք թափել, եւ բոս այն
առակին՝ թէ Յարք ցաւով կը փարաւի,
մեր եւս այսպաւուր հայութեան սկզբուն-
քէն օգուտ քաղելով՝ կրնամք ուրիշ ազ-
գաց ընթացիցն հետեւիլ եւ անկէ դար-
ման սպասել. Այն է, օտար անունը
օտարին պէս մերժել :

Յայսմ մասին՝ երկու օրինակ յառաջ
բերեմք ,

Ա. Հայ-Հոռոմ անուն ժողովուրդն ,
որ Քաղկեդոնեանք եւս կոչին, ազգաւ
Հայ եւ կրօնիւ Յոյն են . սորա Հայկա-
կան կրօնքը ձգած եւ Յունաց եկեղեցին
յաճախած աւետիկէն մինչեւ ցարդ՝ չեն
կարողացած, կամ ուզած, լեզունին ալ
ձգել . եւ բացի յայնցանէ որք ամուս-
նութեամբ եւս խառնուած են ընդ յոյնս,
ո՛ր երկրի մէջ որ գաղթեւ ու բնակու-
թիւն հաստատեւ են, հալածանաց սաս-
կազոյն ճնշման տակն անգամ իրենց
մայրենի լեզուն ա՛յնպիսի անարատ վի-
ճակի մէջ պահած են , որ Տէր ողորմեա՛

(Քիւրիէ էլէիսօն) էն ուրիշ ամէն հայկա-
կան ասութեամբ՝ Պօլսեցոյ ընդհան-
րութեան հետ կարող են կշռուիլ : Եւ
սակայն այս կացութիւնը նշանակու-
թիւն չէ ունեցած յոյն քահանայից առ-
ջեւ . քանզի նորա՛ այս ժողովրդեան
յունական յատկութիւնն տալու համար՝
բաւական համարած են ի գործ դնել
այն պատուէրը , որ ծնեալն յունական
անուամբ մկրտուի . եւ այս պատուէրն
օրինաց կարգն անցած է , ի սկզբան :

Մեր ըսածն ստուգելը դժուար բան չէ,
ինքզինք Տիեզերաց մէջ կամ աշխարհի
ամէն կողմը ներկայ կարծող Պօլսեցին
թող երկու քայլ առնու եւ իւր ըմբիւն տակ
կեցող Գէլլէյի նոր Գիւղն երթայ ու տես-
նէ՞ թէ այն տեղի բազմաթիւ Հայ-Հոռոմ-
ներն իրենց վրայ յունական անունէն
ուրիշ արտաքին ցոյց կամ նշան մ'ու-
նին՝ Յոյն ըսուելոյ համար : Այսու ամե-
նայնիւ Քաղկեդոնիկն ինքզինք կարող
է պաշտպանել եւ հարկ եղած աւետի-
կէն (ինչպէս մեզ պատահեցաւ) թէ՛
Քաւ լիցի որ ես ազգաւ Հայ լինիմ , Իմ
անուն Վառիլ կամ Ղարապաւազս է . . .

Բ. Փարիզի Սէն-Ճէռմէն-Յօսէփ ար-
նուն կեղեղեցոյ մէջ՝ Կնքահայրութեան

պաշտօնիւ՝ երբ մեր Սանուհոյն Սաւե-
նիա անուն ղնել ուղեցինք՝ Մկրտոյ քա-
հանային կողմանէ սաստիկ ընդդիմու-
թիւն տեսանք. նա մերժեց այս օտար ա-
նունը, պատահաւ բերելով՝ թէ Այդ ան-
ունամբ Սրբուհի չէ՝ յիշուած Եկեղեցւոյ
գրոց մէջ. — Քանի մը՝ ոչ Սրբուհի՝ ա-
նուն օրինակ բերինք. — Ասոնք ազգա-
յին՝ մանաւանդ սովորական անուն են,
պատասխանեց. — Մեր Հայերս, քսինք,
այնպէս կը հաւատամք թէ Տոյի Տապա-
նքն Այրարատայ գագաթը նստած վայր-
կենէն ի վեր Հայաստան սրբացած է, եւ
եթէ չես ընդունիր այս անունը, ինձ ու-
րիշ բան չմնար՝ բայց եթէ քաշովիլ .
— Քահանայն զիջաւ, բայց Սրբուհւոյ
անուն մի եւս կցել ուղեց Սաւեհոյ հետ.
— Մեր սովորութեան հակառակ է երկու
անունամբ մկրտել զերախայն, ըսելով
հազիւ հազ կարող եղանք հաւանեցնել
Քահանայն, որ կրնամ ըսել թէ առաւել
ստիպմամբ քան թէ համոզմամբ կատա-
րեց իւր պաշտօնը:

Այս երկու օրինակաւ բաւական է հաս-
տատել թէ օտարազգի քահանայք որչափ
կարեւորութիւն կուտան եւ որչափ նա-
խանձախնդիր են ի մասին ընտրութեան

անուանց: Քաւ լիցի որ բամբաստեմք,
ընդ հակառակն գովութեան արժանի
կը համարեմք զանոնք, կը փափաքեմք
մանաւանդ որ Հայք ալ նոցա ընթացի-
ցըն հետեւին. — Ազատութիւնը թէպէտ
կըյարգեմք, բայց ազգութիւնն ինձմանէ
նախադաս կը համարեմք, մինչեւ այն
ատեն, երբ ամենայն ազգք միազնա-
նան. քանզի համոզուած եմք որ ազ-
գայնութեան առաջին նշանը, կամ
լաւեստ բռնելով՝ անոր ղրոշմը, անունն է:

Այս եկատմամբ է որ Արմէնուհեաց
համար Հայերէն պատմական, աշխար-
հագրական, ծաղկի եւայլ անուններ քա-
ղեցինք, դուրս չծգելով նաեւ այն օտար
ազգի անունները զոտս սովորութիւնն
հայացուցած է:

Թող ներեն մեզ յայտմ մասին մենէ
աւելի յարմարութիւն եւ կարողութիւն
ունեցող անձինք, թող աշխատին մեր
թերի սկզբնաւորութիւնը կատարելա-
գործելոյ եւ փութան զյարմարագոյնսն
յղել մեզ, որ ամենայն յօժարութեամբ
պատրաստ եմք զետեղել անս, մերիննե-
րուն հետ, զորս հետեւեալ էջին մէջ կը
նշանակեմք այ բէ գիի կարգաւ.

Որ ահաւասիկք են.

Աբեղե	Ամբ
Աբելուհի	Այա
Ագապի	Այծեամն կամ
Ագնես	Այծեմնիկ
Ագուռհի	Անակե
Ագաս	Անահիս
Աթուրե	Անարգա կամ
Ալանիա	Անարգաբե
Ալանուհի	Անրեկար
Ալիս	Անդակե
Ալի	Անքառամ
Ալվարե	Անի
Ականսե	Աննա
Ակնե	Անոյ
Ակունդ	Անոյսկում
Անեկան	Աշխե
Աղանսե	Աննակե
Աղարծի	Աշխես
Աղանի	Աննի
Աղբիւրակ	Ապրանեմ
Ամասեա	Առեսե
Ամարանի	Առնակե
Աղթամար	Ասիս
Ամիդ	Աստղե
Ամիսդե	Ասպուզան

Ասպուռ
Ասզիկ
Ասանազե
Ասոս
Ասրաբզե
Արածանի
Արափա
Արակե
Արբենուս
Արզիկ
Արդուին
Արեգ
Արեզդեմ
Արեզի
Արիս
Արծափե
Արկունի
Արմատեհի
Արմաիր
Արմենիս
Արմոզուհի
Արեալոյս
Արամե
Արեանոյ
Արուհի

Արուսեակ	Բիւրեղ	Եթեակ
Արսիկե	Բոցակե	Եղիսա, կամ
Արագե	Բոցայտ	Եղիսաբեթ
Արամես	Բոսթրոն	Եղիլարդ
Արաւամա	Գալիլեա	Երանեակ
Արաւաս	Գալիանե	Երանուհի
Արսաիլ	Գանգրահե	Երասե
Արեմիս	Գանգրի	Երեան
Արիգե	Գեղամե	Երիցակ
Արիգե	Գեղունի	Երիզա
Արիցի	Գերասե	Երմոնեա
Արեանե	Գերիւս	Եւա
Արուհի	Գիսանե	Եւգիկե
Բագրեւանդ	Գոհար, կամ	Եւդոկե
Բակչիա	Գոհարիկե	Եւպրատե
Բայա	Գոնցա	Եւփիսե
Բարեփ	Գոթթանիկ	Եփրատ
Բարեկ	Դամարա	Եփրոսիկե
Բատեա	Դարծի	Զապե
Բարկուս	Դափնի	Զարասպե
Բարմի	Դեմիկե	Զարեանդ
Բեթու	Դերանիկ	Զարթի
Բերիս	Դիզակ	Զարիւս
Բերի	Դիւսիկ	Զարման, կամ
Բերուիկ	Դիւսի	Զարման-
Բերի	Դուիկե	Դուիս
Բիւրակե	Դրասանդ	Զարուհի

Չեմակե	Խոսումանոյ	Չիզան
Չեփիւն	Խոսումի	Չնազանդ
Չիմար	[ղուխս	Չննիկ
Չուրա	Խոսումուհի	Չոռի
Էդիկ համ	Խոսնի	Չուրնիգ
Էքիլ	Խոսաւ	Չուրակե
Էլպիս	Խոսաւեք	Չուրնեք
Ըռույաւս	Ծաղկիկ	Չոփիսիւն
Թագունի	Ծիրանեակ	Չրանունի
Թամաւ	Կաղսի	Չրագղան
Թամբա	Կակաչ	Չրոսիկ
Թեփանէ	Կասրաւիք	Չիւնակեր
Թեղոսիւն	Կարիկե	Չուրիկա
Թիքուն	Կեռուն	Մամկունի
Թովր	Կիլիկե	Մանագրէ
Թիրգաւ	Կոնսիկ	Մամեսիա
Իննակե	Կոսիկա	Մաման
Իսկունի	Համիա	Մանակեր
Իւղաքե	Համասիկա	Մանէ
Լոռիսա	Համբարու	Մանիւակ
Լասիկաւարդ	Հայասան	Մասիկ
Լաւողիկե	Հայեցի	Մարագնի
Լեկզի	Հայկազնի	Մարանդ
Լիւնա	Հանաթ	Մարգարիտ
Լուսնեքաղ	Հեղինէ	Մարգին
Լուսիս	Հենի	Մարեմ
Խնկունի	Հեման	Մարերի

Մարիամ	Նեմիկ	Պենեանի
Մարիանէ	Նպարդ	Ռահան
Մարմէ	Նուկ	Ռոգոնի
Մարուհի	Շահան	Ռուզան
Մաքունի	[ղուխս	Ռուրի
Սեդէ	Շահապարաւ	Սաքեմիկ
Սեփիկ	Շահապալ	Սահկանոյ
Սեդի	Շամիրաւ	Սահմի
Սեմիկ	Շիրակե	Սանաւեք
Սերով	Շիրի	Սահաւէ
Սեկունի	Շուակաք	Սանդար
Սիւնա	Շուան	Սանդուխ
Սունի	Շուէն	Սանու
Սորմեք	Շուս	Սասալ
Յակինթ	Ոգոնէ	Սարդիկ
Յաղթուկ	Ոգունի	Սեպունի
Յամիկ	Ոսկեմեք	Սեման
Յովհաննա	Ռարմիա	Սիւնա
Յուլիանէ	Ռիզէ	Սիւնարդ
Յուսիանէ	Ռմեա	Սեփասանոյ
Նասունի	Ռւնիա	Սեփունի
Նարգէ	Ռուսապիաղ	Սոփիա
Նարդիկ	Ռոսի	Սպարմիկ
Նարդունի	Պայծառ	Սրբունի
Նաւասարդ	Պարգեւ	Վաղարշունի
Նեմգար	Պարկուս	Վահագնունի
Նիկունէ	Պարսունի	Վանունի

Վաւկոնի
Վաստուրա
Վարագա
Վարբաւսա
Վարդաւեր
Վարդայ
Վարդանյո
Վարդերի
Վարդուհի
Վարսենիկ
Վերագի

Վերոնի
Վեսասուհի
Վոսանի
Տարանի
Տերունի
Տիգրանուհի
Տիգրիս
Տիրունի
Տրէ
Փայլածու
Փանանգեմ

Փարիս
Փամիւհի
Փեքինա
Փեգինա
Փիւնա
Փիւնիկ
Քաղիկ
Քաւաղին
Քնար
Քնոյ
Քրիստին



Առ ձեզ ուղղի ալ բազմաբիւ կամակայ
պատասխանի

Մեր նպատակն այն չէ, որ Տարեցոյց
լեցնելու համար ժողովրդեան արգէն կար-
դացածը լիշենք: Մեր այն նիւթոց վրայ
միայն կուգենք խօսիլ, որոց վրայ ժողո-
վրդեան մեծագոյն մասը տեղեկութիւն չու-
նի և որոցմէ օգուտ կրնայ բաղել: Ուստի
այն նիւթոց վրայ, որ Լրագրաց և մանա-
ւանդ Շաբաթերի մը միջոցաւ առաւուելն
խօսուած է, չենք ուզեր կրկնութիւն ընել:

Այս է, որ ստիպեց զմեզ ընդմիջել այն
Բժեկական Բողոքածին շարունակութիւնը,
զոր սկսած էինք 1870ի Տարեցոյցին մէջ:

Երկրորդ պատճառն ալ այն եղաւ, որ մեր
բազմամուտ բարեկամ Տ. քՔէօսն՝ բաւա-
զոյն համարեց առայժմ լռել քան կարծե-
ցեալ զայն ակնկութիւն մը առջ ժողովրդեան
այն է, ժողովրդեան անարատ մասը զգու-
շացնելու առթիւ փառած մասին խտրական
միջոցները չզիտցողներուն ալ չ'տուրեցնել:

Մեր բարեկամ Տօքթէօտին երկիւղն իւր
նամական երկու տողովն ալ լաւ կը հաս-
տատուի. որ ահաւասիկ

«... Առաջարկած Բժեկական կի-
բերուդ, կըսէ. չորսն ալ ամենակարկոց

են, քանզի աստի՛ր՝ ստուգիւ մահու և կե-
նաց խնդիր են մարդկան. բայց միթէ չես
դիտեր և դու, որ այդ տեսակ հիւանդու-
թիւնք միմիայն քաղաքաց մէջ կը տեսնուին,
որ անբարեխաղան կամ խանգարեալ ընկե-
րութենէ առաջ եկած են. ուստի խանդուր-
եալ մաս մը՝ նշաւակելո՞ւ կամ լաւ ևս
ընելով՝ քաղաքային խանգարմունքէն, զան-
մեղ կամ զանաւորաւ մասն զգուշացնելու
մտօք մեր տուած տեղեկութիւններէն չը-
նկալի չգիտցածնին սովորի՞ն անոնք, որք
դեռ զուրկ մնացած են իմաստասիրական
և բարոյական դասերէ. . . . և այլն. »

Անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է այս.
բայց խնդրոյն պարագայիւրը մտածելով
կատարելապէս չհամոզուեցանք մեր բարե-
կամ Տօթէօնին ըսածին. քանզի Սեղայ
Ամեհատուրեով՝ երբ Գահանայն մեղք չի
սովորեցներ խոստովանողին՝ մերինը, լայսմ
մասին, անուեղի վախ մը պէտք է համարիլ:
Ուստի մեծ յոյս ունիմք մեր բազմաթիւ
մուտ Տօթէօն համոզելու, որ շնորոք պի-
տի ընէ զալ տարուոյ Տարեցուցիս միջոցաւ
հրատարակել մեր չորս խնդիրքն, ի սէր
ընդհանրութեան Հայոց:

Առայժմ հետեւեալ դարմանատուութեան
կերպը Գահառացուց կը հաղորդեմք.

ՊՕԼԷՆՈՍ ԿՍՄ ԶՆՏՍԱՆՏ

Այդ անոնք ի պիտին արշաւած տեղերը
գրեթէ մղոն առ մղոն կը չափէին Եւրոպիոյ
բոլոր Լրագիրք, լսեցեալ տարւոյն սկիզ-
բէն ի վեր, որ առաւել ևս վտանգաւոր
սկսան համարիլ զայն, երբ մանաւանդ
Ռուսաստանի մէջ մուտք գտնելով՝ զուխը
տնկած դէպ ի յԵւրոպայ ընթանալ կը գ-
լաւնար, ուր արդէն Ֆրանքո-Ռուսա-
կան պատերազմի հետեւն ընէ օրստափած
առաւելագոյն ևս տասնամասք կը դիտէին
այի ախտը. և ասոր դարմանին վրայ կը
խորհէին Այս ասեմին էր որ շատ բժիշկ-
ներ զոնազոն միջոցներ ու դարմանաւու-
թիւններ հրատարակեցին. որոց մէջ Տօթ-
էօն էրնէսդ Տրուէ անուն Փարիզցի Բժիշ-
կին Տեսթակն ու մէկ նամակը, (որոցմով
կը քաջատրէ թէ ինչ դեղով և որպիսի ե-
ղանակաց ազէտը է հիւանդը բժշկել) բա-
ւախեալ համակրութիւն և ձայն գտած է
Լրագրոց մէջ: Եւ մեր յիշեալ Տօթէօնին
բացատրութեանցն հետեւելով՝ անոր գրածի
ու դարմանատուութեան եղանակը մարզմա-
նաբար կը բացատրեմք աստ.

ՔՕԼԷՆԱՅԻ ԿԱՄ ԶՆՈՒՄՍԻ ՂԵՂ
« Ըսին թէ Տօթէօն տըժապէլ Զնոյա-
տանի մէջ հետախտի հիւանդութիւնը Գոլօ-

սիօն ուլ (1) և Բուսօյին կամ Թէժային
ջրով վը բռնէի: Պատմեցին նաև Սօ-
թիօն Եւօշիկի լեռնօտի մէջ՝ բազմաթիւ
հիւանդ բռնկած է Գօլօսիօն ուլ և Ռոմ ուլ:
Մոցա միջոցին վրայ վերջը պիտի խօսիմ:
« Եւ միջոցս ուրիշ բան չէ՝ բայց եթէ
50—40 կուսմ (26—32 տարւած) Գօլօսիօն ուլ
հիւանդին վերջը թելել, և անոր օտ-
սելն վրամ խիտը սրտը ջուր ըմպել տալ,
նաանց ողելից կամ բուսային ըմպելիք
գործածելոյ: Եւ աւստիկ ինչպէս,
« Հիւանդութեան առաջին շրջանին մէջ,
կամ շաւա ըսելով՝ հիւանդին նոր բռն-
ւած և անոր մարմինը տառացեալ վիճակի
մէջ գտնուած տեսնին, 50—40 կուսմ Գօլ-
օսիօն ուլ անոր փորին (կործնէն վրայ) երե-
տը շաւկիկ մը պէտք է ձեւել: հետեւաբար
Օտր սելն կամ ստոնան ըման պաղ ջուր
խմցնել անոր: Այս գործողութիւնը կրտսր
ւած ինչպէս վախանքը (խաթիֆթա) կը կրտ-
րի, աւսածանգն (փոր քըշուք): հետգնեպէ կը
զաղրի և զոաց ձրգտնէն ըսկի նուագի:
Գօլօսիօնը փորին վրայ ձեւութելէն մէկ
բանի վայրկեան յետոյ Գօլօսիօնի ներ-
քեւէն ջերմութեան կետ մը կը գոյա-

(1) Գօլօսիօնը բանալիէն շինուած է, անոր համար
բանալի ողք (բանալի բռնի) կրտայ ըստիւ: Ա.

նայ. այս կէտէն հետգնեպէ, գրեթէ
կէս ժամու միջոցին մէջ, ապիտաստիկ
ջերմութիւն մը կը տարածի վորոյն վրայ
և այս ջերմութիւնն անկէ դէպ ի կուրծքը
կը դիմէ և այսպէս երկու ժամու միջոցին
մէջ հիւանդին բոլոր անդամները սառակա-
պէս կը տաքցնէ:

« Այն տառն հիւանդը կըսկսի (երբեմն
սաստկապէս) քրտնիլ: Այս քրտնիլքն ահա,
որ Հնասխատական Թոյնը մարմնոյն մէջէն
դուրս կը մղէ, օրով և հիւանդը կը փրկուի:

« Եւ ահա այս պարզ միջոցով է որ բաւ-
մաթիւ հնասխատացեալ հիւանդ բռնկեցի
տարին երէն ի վեր:

« Եւսի վերայիշեալ Բռնկաց գործածած մի-
ջոցին գալով կըսկսմէ: Որովհետև հնասխ-
տի առաջին շրջանին տառն հիւանդին մար-
մինը սաստկապէս աստիճանի մէջ կը գը-
նուի, անհնար է որ այն մարմինը որ և իցէ
միջոցաւ գեղ ծծէ կամ ընդունի՝ Թէ վերէն,
Թէ վարէն և Թէ մորթոյն վրայէն, ուստի
իւր ժամային կամ բուսային ջուրն ու որմն
տմենին օգուտ չընկէն յետոյ միասակար
ևս կերելին ինձ այնք, բանի որ սաստկապ
մարմին մը չէ կարող յիւրն ձգել կամ ծծել
որ և իցէ դեղ մինչև որ ջերմութեան
սկզբնաւորութիւն մը չարտադրի անկէ:

« Բնածիս հաստատութիւն կրնան տալ նաեւ ուրիշ Բժիշկը, Թէ հետախափ հիւանդութիւնը փարատելու միակ և զօրաւոր միջոցը միմիայն Գոլտիօնի գործածութիւնն է։

« Բանի որ 300—400 կուսմ Գոլտիօնն հետախափ տարածման ընթացքը կարող է մէկէն ի մէկ արգիլել ի սկզբուն, (բաղքի մը մէջ առաջին բռնառողներուն համար ըսել կուզէ) կը համարք՝ տկամ ըսել Թէ այսուհետեւ հետախափն վախճանուի բնաւ տեղի չմնար, այն պայմանաւ, որ գոլտիօնն ուղինիւ, եղուտ և Թանձր տեսակէն ըլլայ. բանգի նոգրն ամենեկին զօրութիւն չունի։

« Գոլտիօնն այն առաւելութիւնն ալ ունի, որ յառաջմանէ կրնայ գետել Գեղացործէն. որ եթէ յաւ, (կամ դրսի օդն ամանին խցանէն ներս չթափանցելու կերպիւ) փակուած ըլլայ խիստ աղէկ կը պահուի, և ամէն մարդ ու հիւանդն անգամ, օտարուած ատենին, իրեն համար կարող է գործածել զայն։

Ինչպէս վերն ըսինք, այս տեղեկութիւնը Գաւառացոց համար կուտանք, ուր Բժիշկ կամ չկայ և կամ հեռաւոր տեղէ կրտաւորուի։ Հարկ չկայ Բաղաբացիքը խրատելոյ Թէ հիւանդին փրկութեան առաջին առարկայն Բժիշկին ներկայութիւնն է։

ՀԱՄԱՌՈՏԱՒՈՅՆ ՏՆՂԵՈՒԹԻՒՆՔ

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ ՖՈՒՆՍՍՅՈՒՆ

1869 ԹՈՒՆԵ

— Երկրագործութիւն. Բաց ի բազմաթիւ անտառաց և արօտից, մշակեալ երկրին ընդարձակութիւնը 35,832,797 հէկտարի կը հասնի (1), և միայն զինչոյ տարեկան քանակութիւնը հասած է 88,000,000 հէկտոյի (2)։

— Վաճառականութիւն. Ելից և Մտից գումարը 11,025,800,000 ֆրանքի հասած է, բայց ի ներքին ապառուժէն, որ միմիայն Պանքայի միջնորդութեամբ վճարեալ փոխանակագրոց գումարն է 8,665,000,000 ֆրանք, որոց ընդամենն 19,686,800,000 ֆրանքի կը հասնի մէկ տարուան մէջ։

— Արհեստ. Շոգեշարժ մեքենայից համար գործածուած կաթսայից Թիւն 91,612ի կը հասնի և որոց զօրութիւնն է 408,610 ձիոյ ոյժ։ Հանքային ւածուխէն զոյացած գու-

(1) Մէկ Հէկտարն 1000 մէթր քառակուսի տեղ է։

(2) Մէկ Հէկտարն 100 մտր է, (մէկ մտրն է 10 սանտիմէթր խորանարդ)։

մարն է 202,000,000 ֆրանք, և երկամէն
գոյացածը 570,000,000 ֆրանք :

— Շոքվային. Թէ շոգեշարժ և թէ առա-
գաստաւոր նաւուց թիւը կը հասնի վինչ
16,717, որոնք 1,381,193 թծնօի. (1) չափ
կը բեռնաւորին :

— Երկամուղիք. Ընդհանուրին երկայ-
նութիւնը 18,627 բիլլմէթրի կը հասնի (2),
և որոց տարեկան ճանապարհորդաց թիւը
113,000,000 ի, և կրամ ապրանաւց ծանրու-
թիւնը 51,000,000 թ նոյի հասած է. իսկ
եկամուտը 620,000,000 ֆրանքի :

— Թէլէկուաֆ. 2368 կայան կայ, որոց
ներքին թէլէրուն ընդհանուր շրջանը 74,302
բիլլմէթրի, և հեռագրեալ նամակաց տա-
րեկան թիւը 481,000,000 ի հասած է :

— Ընկերութիւնը Միմիայն Օգնական և
Բարեգործական ընկերութեանց թիւն է 7636
և նոցաանդամոց թիւն է 51,056,366. որոցմէ
ժողովեալ դրամին գումարն հասած է վինչն
65,441,356 ֆրանքի :

— Կպրոցք. 70,971 Հասարակաց դպրոց

կայ, որոց 73,000,000 ֆրանքի ծախուց
գումարին միայն 21,000,000 ֆրանքը վը-
ճորուած է. կառավարութեան կողմանէ,
որ Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան
վճարած 214,000,000 ֆրանքին տուէր
գրեթէ նշահակութիւն չունի. Եւ որովմետե
նախօլէնի կառավարութեան ամենամեծ
Թշնամին դատարարակութիւնն էր, ուստի
և կրցածին չափ սեղմեալ վիճակի մէջ պո-
հած է գայն, Թէ անոր համար քիչ յիշու
յառկացնելով և Սէ անոր ասնձը Զիզվիթոց
ձեռքն յանձնելով :

Յոսանայի մէջ Երկրագործական չորս
մեծ դպրոցներ կան. որք են,
Ա. ի Կոնիյիօն (Սէն-է-Օազ գաւառի մէջ),
Բ. ի Կաան-ժուան (Սաորին Լուսն գաւառ.)
Գ. ի Սալզէ (Սաորին Սէն գաւառի մէջ) :
Դ. ի Լէզաւաո (Փինիսթէն գաւառի մէջ).
կայ նաև երեք հաս. Կենդանաբուծական
դպրոց՝ Փարիզի, Լիօնի և Թուլուզի մոտ :
Բաց ի սոցանէ, կան նաև տասն քաղաք,
ուր մասնաւոր գիտարաններ կան երկրա-
գործական արհեստին յատկացեալ, և ա-
սոնք են՝ Պոստօ, Նանդ, Դան, Ռոսան, Պոլէ,
Թուլուզ, Պրզանսօն, Քէմբէր և Տիտէզ :

(1) Ըռանալդի մէկ թօսն 1000 բիլլօնամ է, որ
Թուրքիոյ չափով 780 յիսա կամ 17 յաւնար 23 յիսա
կրնէ : Իսկ Անգլիոյ Թօսն 1015 բիլլօնամ է, որ 43
յաւնար 280 տրիէն կրնէ :

(2) Մէկ բիլլմէթրի երկայնութիւնն է 1000 մեթր :

ԱՆՐԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
 ՊՈՆԱՓԱՐԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
 Տիմոն քաղաքին արհեստաւորաց մէկը՝
 Պիւսժէին վրայ խօսելով՝ ըստմ էր թէ,
 Պիւսժէն՝ պանքայի թղթով՝ Կաթողիկէի
 զանգակահան բարձրորժիւնը կը ներկա-
 յացնէ։ Անձն այս խօսքին հաւատարմատիկա-
 նութեան ատենին մատնուեցաւ, լրտեսնե-
 րու օժանդակութեամբ։ Ամբաստանեալն
 իր խօսքին վրայ պիւնդ կենարով՝ ցոյց
 տուաւ հրատարակած ատօն, (ի ներկայուե-
 թեան բազմամիւ ժողովրդեան), թէ 1000
 հատ 1000 ֆունքնոց պարգուած և իրա-
 րու վրայ դիզուած թղթադրամ ճիշտ 10
 ասնժիմէթոյ չարժարութիւն մը կը ներկա-
 յացնէր. և նոյն հաշուով երկու միլիոնի
 պիւսժէն 200 մէթոյ չարժարութեան կ'ել-
 նէր, քանի որ Կաթողիկէի զանգակատան
 բարձրութիւնը հազիւ հազ 93 մէթոյ կը
 հասնէր։ Դատաւորը՝ ժողովրդեան զայ-
 րոյթէն տոկարով՝ չըկարոցին իրենց Վե-
 հապետին կամբը կ'աւարել և պարտաւորե-
 ցան ազատ կացուցանել զամբաստանեալն։
 Օրինակ մի էրս ի բիւաւորաց
 Ըստ պահանջման Նափօյէօնական նոր
 օրինաց՝ Ոստիկանութիւնն իրաւունք ունէր
 որ 24 էն աւելի անձինք ունեցող ակմբի

մը մէջ իր լրտեսներէն զոնէ մին գտնովի
 հոն... Դատաւոր քաղաքացիներէն
 մին՝ ընտանեկան երեկոյթի կուգէր հրաւի-
 րել 32 անձինք, և Ոստիկանութեան կող-
 մանէ՝ գողիք անձին ներկայութիւնն ան-
 պատեհ համարելով՝ հրաման ուզեց ոստի-
 կանութեան թաղապետէն (մտերիմն էր) որ
 բացառութիւն մ'ընէ իրեն յոյսմ մասին։
 Թաղապետն այս առաջարկութիւնը մեր-
 ժեց։ Կէս ժամէն վերջը քաղաքացին զարժ-
 եալ ներկայացաւ, Թաղապետն այս անգո-
 մին զօրէնս ի ձեռին դարձնալ մերժեց։ Բա-
 ղաքացին սառնակապէս թախանձեց, Թաղա-
 պետն ընչորաւ, բայց տեսնելով վերջապէս
 որ իր մտերիմը վշտացած պիտի դառնայ՝
 հրաւիրեցոց ցուցակն ուզեց տանել։ Բաղա-
 քացին հանեց ցուցակը ծոցէն և ներկայա-
 ցուց։ Ոստիկանութեան անձը վերէն ի վար
 կարդաց զայն, ու բժիմաղ դիմօք՝ Փնա,
 Ըսաւ. երեկոյթը ըրէ, Հրամանի կարօտու-
 թիւն չի մնաց, բանգի ցուցակիդ մէջ՝ մե-
 րիններէն (լրտեսներէն) չորս հոգի ունիս։
 Բաղաքացին օտարը իւրով դէպ ի փողոց դի-
 մեց և սկսաւ ամենայն արագութեամբ ու
 շփոթալից ընթացիւք վազել, բայց ինքզինք
 (փոխանակ իր տան) յիմարանոցին մէջ
 գտաւ. երեկոյթն ալ տեղի չունեցաւ։

ԵՐԹԵՆԵԿԻ ԶՈԳԵԱԼՈՒՅ

Ժամերը կեսօրեն և կես գիշերեն և սկսելով 1 և 12:

ՌՈՒՍՍՆԵՐՆԵՐԸ

Երբեմնիք ի մէջ Օսկայի և Կ. Պոլսոյ
Շաբաթը մէկ անգամ. Ժամանկ.

Օսկայէն.. Շբ. երեկոյ ժամ 4 | Ի Կ. Պոլսոյ..... Բշ. առաւօտ
Կ. Պոլսէն. Դշ. » 2 | Երեկոյ..... Բշ. »

Երբեմնիք ի մէջ Օսկայի և Եկեփանդրոսի:

Մեկու ամիսը մէկ անգամ. Ժամանկ.

Օսկայէն. Շբ. երեկոյ ժամ 4 | Ի Կ. Պոլսոյ..... Բշ. առաւօտ
Կ. Պոլսէն..... Բշ. առաւօտ | Ի իզմիր..... Բշ. երեկոյ
Իզմիրէն..... Կիր. » | Ի Սաքքզ..... Կիր. »
Սաքքզէն..... Կիր. անմիջա | Ի Ուտոն..... Բշ. »

Ուտոնէն..... Բշ. ցերեկ
Մէրսինէն..... Դշ. երեկոյ
Իսկէնաէրունէն..... Բշ. »
Լամարթիայէն..... Ուր. առաւօտ.
Թարսապլունէն..... Եր.
Պէրուժէն..... Շբ. »
Սքրայէն..... Կիր. ցերեկ
Եաֆայէն..... Դշ. »
Սպարայէն..... Բշ. երեկոյ

ՄԵԿՈՒ

Սէքսանդրոսիայէն Շբ. առ. Ժ 2
Սպարայէն..... Կիր. երեկոյ
Եաֆայէն..... Բշ. ցերեկ
Աքրայէն..... Դշ. »
Պէրուժէն..... Գշ.

Ի Մէրսին..... Դշ. առաւօտ
Իսկէնաէրուն..... Բշ. »
Ի Լամարթիայ..... Ուր. »
Ի Թարսապլուն Երեկոյ.
Ի Պէրուժ..... Շբ. արշապոյս
Սքրայ..... Կիր. առաւ.
Եաֆայ..... Եր.
Ի Սպարայ..... Բշ. ցերեկ
Սէքսանդրոսիայ.. Գշ. »

Ժամանկ.

Ի Սպարայ..... Կիր. առաւօտ
Եաֆայ..... Բշ. արշապոյս
Սքրայ..... Երեկոյ
Ի Պէրուժ..... Գշ. արշապոյս
Ի Թարսապլուն Դշ. առաւօտ

Պարսպալուսէն... Գշ. առաւում
 Լաթաբխայէն... » երկկոյին
 Իսկէնտերունէն... Ուր.
 Մէրախէն... Շր.
 Դատունէն... Գշ.
 Սաքզէն... Գշ.
 Իզկիլէն... Նշ.
 Կ. Պոլլախէն... Գշ.
 Երբէնիկ Ի Վէշ Կ.

Մեկգի.

Կ. Պոլլախէն... Շր. եր. ճ. 4
 Ինէպիլիէն... Կիր. ցերեկ
 Սաւսունէն... Նշ.
 Որտունէն... Գշ.
 Քերասունէն... »
 Տրապիզոնէն... Գշ. եր. » 7

Իլաթաբխայ... Գշ. երեկոյ.
 Իսկէնտերուն... Նշ. առաւում.
 Ի Մերախէն... Շր.
 Ի Դատուն... Նշ.
 Ի Սաքզ... Գշ.
 Ի Իզկիլ... »
 Ի Կ. Պոլլախ... Շր. առաւում
 Ի Սաւսուն... Նշ. ցերեկ
 Պորաշ եւ Ասիոյ. ծաւառնէ.

Մեկգի.

Պատնուսէն... Կիր. երեկոյ
 Տրապիզոնէն... Նշ. եր. ճ. 6
 Քերասունէն... Գշ. անվիշոյ.
 Որտունէն... »
 Սաւսունէն... » երեկոյ
 Ինէպիլիէն... Գշ.

Շաբաթ. մեկ անգամ.

Ի Տրապիզոն... Նշ. առաւում
 Ի Քերասուն... Գշ. կէս գիշեր
 Ի Որտուն... » ալթալոյս
 Ի Սաւսուն... » երեկոյ
 Ի Ինէպիլի... Գշ.
 Ի Կ. Պոլլախ... Ուր. առաւում

Գիծ Օսկաւի եւ Լոնսոնի

Ամեն ամսոյ յին և 15ին թէ Օսկաւայէն եւ թէ Լոնսոնէն մէկ մէկ
 շաբաթու կը մեկնին:

Մեկգի.

Օտէնայէն... Նշ.
 Երբէնիկ Ի Վէշ Օսկաւայի. նշիսի եւ Կովկասոյ.
 Շաբաթ մեկ անգամ... ծաւառնէ.
 Եր. ճ. 2 | Եւփամօրիա... Ուր. պըշաբլոյս
 Օտէնայի... Ուր ար. » 7 | Ի Սեւասթօփոլ... Բ. ար. ճ. 14

Սէվանաթօփօյէն... Ուր. կէս օր.
 Նալթալէն... » եր. 8 1/2
 Թէոմմիսայէն... Շր. առ. 6 1/2
 Քէրշէն... » երեկոյ
 Նօփօրօսիսքայէն... Վիր. առ. ժ. 7
 Թուափսէն... » երեկոյ
 Սօքունքալէն... Բշ. զիշեր

Գ Մ. Բ 2

Մեկնքի... Շաքարը մէկ անգամ.
 Փօթիէն... Բշ. կէս զիշեր
 Սօքունքալէն... Գշ. արշալոյս
 Թուափսէն... » երեկոյ
 Նօփօրօսիսքայէն... Գշ. առ.
 Քէրշէն... Բշ. Ծ. 11
 Թէոդօսիսքայէն... » եր. Ծ. 8 1/2
 Նալթալէն... Ուր. առ. » 8 1/2

Նալթալ... Ուր. եր. ժ. 6.
 Ի Թէոդօսիս... Շր. արշալոյս
 Ի Քէրշ... » եր. ժ. 2.
 Ի Նօփօրօսիսքա... Վիր. արշալոյս
 Ի Թուափսէ... » երեկոյ
 Ի Սօքունքալէ... Բշ. առա.
 Ի Փօթի... Գշ. արշալոյս

Սէվանաթօփօյէն... Ուր. եր. ժ. 6 1/2
 Եփանքիսայէն... » Ծ. 8
 Ժամանակ... Շր. կէս օր

ՅՈՒՆՍՅՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՄԵՍԱԶԸՐԻ

Երբեմնիք ի մէջ Կ. Պօլսոյ եւ Մարսիկոյ

ՄԵԿՆՔԻ

Շաքարը մէկ անգամ.

Կ. Պօլիսէն... Գշ. երե. ժ. 4 | Ի Տարաւանիէ... Բշ. առ. ժ. 7
 Տարաւանիէն... Բշ. առ. ժ. 8 | Ի Փիրէ... Ուր. » ժ. 5
 Փիրէյէն (Ոթինա) Ուր. առ. ժ. 10 | Ի Մէսինայ... Վիր. երե. ժ. 8
 Մէսինայէն... Վիր. եր. ժ. 8 | Ի Մարսիկիայ... Գշ. » ժ. 5

ՄԵԿՆՔԻ

Շաքարը մէկ անգամ.

Մարսիկիայէն... Բշ. եր. ժ. 5 | Ի Մէսինայ... Գշ. առ. ժ. 2
 Մէսինայէն... Գշ. առ. ժ. 9 | Ի Փիրէ... Բշ. կեսօր
 Փիրէյէն... Բշ. եր. ժ. 5 | Ի Տարաւանիէ... Ուր. եր. ժ. 2
 Տարաւանիէն... Ուր. » ժ. 5 | Ի Կ. Պօլիս... Շր. առ. ժ. 6 1/2

Երբեկի՛ք ի մե՛զ, Սկզբի՛կի եւ Գ. Պոյունյ

U. S. G. P.

ԱՄԷՆ ՈՒՐԱՐԱՐ. ԵՐՐ.

[illegible][illegible]

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՐԶԻ ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱԽՐԱԾՈՒԹՅԱՆ
ԲՆԱԳՈՐԾԱՎԱՅԻՆ ՑՈՒՆԵՐԻ
ԲՆԱԳՈՐԾԱՎԱՅԻՆ ԴԻՐԱՋԵԿՈՒՄԸ

W. H. G. H.

Ullig velföngur áurð.
Þannig.

$\mathfrak{g}_1 \dots \mathfrak{g}_l, \mathfrak{h}_1, \dots, \mathfrak{h}_r, \mathfrak{h}_1 \mathfrak{h}_2 \mathfrak{h}_3 \mathfrak{h}_4, \dots, \mathfrak{h}_r$

[illegible][illegible]

Երբեկե՛կ քեզի, Կ. Պոլսոյ եւ Սեւ ծովոյն

Wh. 46h.

Түрмөсү үстүгүсүз берилет.

[illegible][illegible]

Phindigeltin

Που χέλαται
Να μάγει
Με το σιρόπι
Το ουίσκι... 12. απ. δ.

[illegible][illegible]

9344.0

[illegible]

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԲԱՐՈՒՆԻՆԻՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՅԱՆՆԵՐՆԵՐԸ

[illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040

12. $\int_0^1 \frac{1}{x^2} dx = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{\epsilon}^1 \frac{1}{x^2} dx = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{x} \right]_{\epsilon}^1 = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left(-1 + \frac{1}{\epsilon} \right) = \infty$

၁၀-၂၂ ၁၂
 ၁၁-၂၃ ၁၃
 ၁၂-၂၄ ၁၄
 ၁၃-၂၅ ၁၅
 ၁၄-၂၆ ၁၆
 ၁၅-၂၇ ၁၇
 ၁၆-၂၈ ၁၈
 ၁၇-၂၉ ၁၉
 ၁၈-၃၀ ၂၀
 ၁၉-၃၁ ၂၁
 ၂၀-၃၂ ၂၂
 ၂၁-၃၃ ၂၃
 ၂၂-၃၄ ၂၄
 ၂၃-၃၅ ၂၅
 ၂၄-၃၆ ၂၆
 ၂၅-၃၇ ၂၇
 ၂၆-၃၈ ၂၈
 ၂၇-၃၉ ၂၉
 ၂၈-၄၀ ၃၀
 ၂၉-၄၁ ၃၁
 ၃၀-၄၂ ၃၂
 ၃၁-၄၃ ၃၃
 ၃၂-၄၄ ၃၄
 ၃၃-၄၅ ၃၅
 ၃၄-၄၆ ၃၆
 ၃၅-၄၇ ၃၇
 ၃၆-၄၈ ၃၈
 ၃၇-၄၉ ၃၉
 ၃၈-၅၀ ၄၀
 ၃၉-၅၁ ၄၁
 ၄၀-၅၂ ၄၂
 ၄၁-၅၃ ၄၃
 ၄၂-၅၄ ၄၄
 ၄၃-၅၅ ၄၅
 ၄၄-၅၆ ၄၆
 ၄၅-၅၇ ၄၇
 ၄၆-၅၈ ၄၈
 ၄၇-၅၉ ၄၉
 ၄၈-၆၀ ၅၀
 ၄၉-၆၁ ၅၁
 ၅၀-၆၂ ၅၂
 ၅၁-၆၃ ၅၃
 ၅၂-၆၄ ၅၄
 ၅၃-၆၅ ၅၅
 ၅၄-၆၆ ၅၆
 ၅၅-၆၇ ၅၇
 ၅၆-၆၈ ၅၈
 ၅၇-၆၉ ၅၉
 ၅၈-၇၀ ၆၀
 ၅၉-၇၁ ၆၁
 ၆၀-၇၂ ၆၂
 ၆၁-၇၃ ၆၃
 ၆၂-၇၄ ၆၄
 ၆၃-၇၅ ၆၅
 ၆၄-၇၆ ၆၆
 ၆၅-၇၇ ၆၇
 ၆၆-၇၈ ၆၈
 ၆၇-၇၉ ၆၉
 ၆၈-၈၀ ၇၀
 ၆၉-၈၁ ၇၁
 ၇၀-၈၂ ၇၂
 ၇၁-၈၃ ၇၃
 ၇၂-၈၄ ၇၄
 ၇၃-၈၅ ၇၅
 ၇၄-၈၆ ၇၆
 ၇၅-၈၇ ၇၇
 ၇၆-၈၈ ၇၈
 ၇၇-၈၉ ၇၉
 ၇၈-၉၀ ၈၀
 ၇၉-၉၁ ၈၁
 ၈၀-၉၂ ၈၂
 ၈၁-၉၃ ၈၃
 ၈၂-၉၄ ၈၄
 ၈၃-၉၅ ၈၅
 ၈၄-၉၆ ၈၆
 ၈၅-၉၇ ၈၇
 ၈၆-၉၈ ၈၈
 ၈၇-၉၉ ၈၉
 ၈၈-၁၀၀ ၉၀
 ၈၉-၁၀၁ ၉၁
 ၉၀-၁၀၂ ၉၂
 ၉၁-၁၀၃ ၉၃
 ၉၂-၁၀၄ ၉၄
 ၉၃-၁၀၅ ၉၅
 ၉၄-၁၀၆ ၉၆
 ၉၅-၁၀၇ ၉၇
 ၉၆-၁၀၈ ၉၈
 ၉၇-၁၀၉ ၉၉
 ၉၈-၁၁၀ ၁၀၀
 ၉၉-၁၁၁ ၁၀၁
 ၁၀၀-၁၁၂ ၁၀၂
 ၁၀၁-၁၁၃ ၁၀၃
 ၁၀၂-၁၁၄ ၁၀၄
 ၁၀၃-၁၁၅ ၁၀၅
 ၁၀၄-၁၁၆ ၁၀၆
 ၁၀၅-၁၁၇ ၁၀၇
 ၁၀၆-၁၁၈ ၁၀၈
 ၁၀၇-၁၁၉ ၁၀၉
 ၁၀၈-၁၂၀ ၁၁၀
 ၁၀၉-၁၂၁ ၁၁၁
 ၁၁၀-၁၂၂ ၁၁၂
 ၁၁၁-၁၂၃ ၁၁၃
 ၁၁၂-၁၂၄ ၁၁၄
 ၁၁၃-၁၂၅ ၁၁၅
 ၁၁၄-၁၂၆ ၁၁၆
 ၁၁၅-၁၂၇ ၁၁၇
 ၁၁၆-၁၂၈ ၁၁၈
 ၁၁၇-၁၂၉ ၁၁၉
 ၁၁၈-၁၃၀ ၁၂၀
 ၁၁၉-၁၃၁ ၁၂၁
 ၁၂၀-၁၃၂ ၁၂၂
 ၁၂၁-၁၃၃ ၁၂၃
 ၁၂၂-၁၃၄ ၁၂၄
 ၁၂၃-၁၃၅ ၁၂၅
 ၁၂၄-၁၃၆ ၁၂၆
 ၁၂၅-၁၃၇ ၁၂၇
 ၁၂၆-၁၃၈ ၁၂၈
 ၁၂၇-၁၃၉ ၁၂၉
 ၁၂၈-၁၄၀ ၁၃၀
 ၁၂၉-၁၄၁ ၁၃၁
 ၁၃၀-၁၄၂ ၁၃၂
 ၁၃၁-၁၄၃ ၁၃၃
 ၁၃၂-၁၄၄ ၁၃၄
 ၁၃၃-၁၄၅ ၁၃၅
 ၁၃၄-၁၄၆ ၁၃၆
 ၁၃၅-၁၄၇ ၁၃၇
 ၁၃၆-၁၄၈ ၁၃၈
 ၁၃၇-၁၄၉ ၁၃၉
 ၁၃၈-၁၅၀ ၁၄၀
 ၁၃၉-၁၅၁ ၁၄၁
 ၁၄၀-၁၅၂ ၁၄၂
 ၁၄၁-၁၅၃ ၁၄၃
 ၁၄၂-၁၅၄ ၁၄၄
 ၁၄၃-၁၅၅ ၁၄၅
 ၁၄၄-၁၅၆ ၁၄၆
 ၁၄၅-၁၅၇ ၁၄၇
 ၁၄၆-၁၅၈ ၁၄၈
 ၁၄၇-၁၅၉ ၁၄၉
 ၁၄၈-၁၆၀ ၁၅၀
 ၁၄၉-၁၆၁ ၁၅၁
 ၁၅၀-၁၆၂ ၁၅၂
 ၁၅၁-၁၆၃ ၁၅၃
 ၁၅၂-၁၆၄ ၁၅၄
 ၁၅၃-၁၆၅ ၁၅၅
 ၁၅၄-၁၆၆ ၁၅၆
 ၁၅၅-၁၆၇ ၁၅၇
 ၁၅၆-၁၆၈ ၁၅၈
 ၁၅၇-၁၆၉ ၁၅၉
 ၁၅၈-၁၇၀ ၁၆၀
 ၁၅၉-၁၇၁ ၁၆၁
 ၁၆၀-၁၇၂ ၁၆၂
 ၁၆၁-၁၇၃ ၁၆၃
 ၁၆၂-၁၇၄ ၁၆၄
 ၁၆၃-၁၇၅ ၁၆၅
 ၁၆၄-၁၇၆ ၁၆၆
 ၁၆၅-၁၇၇ ၁၆၇
 ၁၆၆-၁၇၈ ၁၆၈
 ၁၆၇-၁၇၉ ၁၆၉
 ၁၆၈-၁၈၀ ၁၇၀
 ၁၆၉-၁၈၁ ၁၇၁
 ၁၇၀-၁၈၂ ၁၇၂
 ၁၇၁-၁၈၃ ၁၇၃
 ၁၇၂-၁၈၄ ၁၇၄
 ၁၇၃-၁၈၅ ၁၇၅
 ၁၇၄-၁၈၆ ၁၇၆
 ၁၇၅-၁၈၇ ၁၇၇
 ၁၇၆-၁၈၈ ၁၇၈
 ၁၇၇-၁၈၉ ၁၇၉
 ၁၇၈-၁၉၀ ၁၈၀
 ၁၇၉-၁၉၁ ၁၈၁
 ၁၈၀-၁၉၂ ၁၈၂
 ၁၈၁-၁၉၃ ၁၈၃
 ၁၈၂-၁၉၄ ၁၈၄
 ၁၈၃-၁၉၅ ၁၈၅
 ၁၈၄-၁၉၆ ၁၈၆
 ၁၈၅-၁၉၇ ၁၈၇
 ၁၈၆-၁၉၈ ၁၈၈

Urbh

ወገብ ሳይሆን ለሌላው ሰው ሊሆን ይችላል።

ՀՀ ԿՈՆՍՏԱՆՍՆՈՒԼԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆՈՒՄԸ

1. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 84

(Faint handwritten notes from bleed-through)

0000000

Մեկեր.

Հարաբեր մեկ անգամ դարձ.

ձամանէ.

| | | | |
|-----------------|---------------|------------------|-----------|
| Գիրատունէն..... | Եր. ժ. 4 | Ի Տրապիզոն..... | Եր. ժ. 6 |
| Տրապիզոնէն..... | Եր. » 4 | Ի Գիրատուն..... | Եր. ժ. 4 |
| Գիրատունէն..... | » առ. » 3 | Ի Սամսոն..... | Եր. առ. 5 |
| Սամսոնէն..... | Եր. » 9 | Ի Եփեսոս..... | Եր. » 2 |
| Եփեսոսէն..... | Եր. Կես օրին. | Ի Կիւ Պոլիս..... | Եր. » 9 |

ԳԵՏՄԱՆԱՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՈՅՏ

Մեկեր. Գիծ թրէպոն, չափ. ձամանէ:

Կ. Պոլիսէն..... Հար. անուծո ի Սիրիւ ի Գորբու և ի Երիւն.

Մեկեր. Եր. Ժամ 4

Կ. Պոլիսէն..... Հար. Եր. Ժամ 4

Մեկեր. Եր. Ժամ 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. Ժամ 4

ԳԻՐ ՏՐԱՊԵԶՈՆԻ

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

Կ. Պոլիսէն..... Եր. ժ. 4

ԵՌԹԵՒԵԿ-ՇՈՐԵՆԱՌՈՒՑ ԵՒ ՇՈՐԵԿԱՌԱՅ

Ի մէջ հոսանդնւոյսոյ եւ վիճակի

ՇՈՐԵՆԱՌ

Ամենեւեալքքի եւ Ուրաքքի Յամանէ

| | | |
|------------|----------------|---------------------------|
| Կ. Պօլիսէն | Գշ. երեկ. ժ. 4 | Ի վառնա Գշ. առաւ. ժ. 6 30 |
| » | » » 4 | » » » 6 30 |
| Ռուսնուքէն | Գշ. երեկ. » 7 | Երեկոյ » 4 |
| » | » » 7 | » » » 4 |

ՇՈՐԵԿԱՌ-Ք

| | | |
|-----------|-----------------|----------------------------|
| Վառնայէն | Գշ. առաւ. ժ. 44 | Ի Ռուսնուք Գշ. երեկոյ ժ. 6 |
| » | » » 44 | » » » 6 |
| Պազիւաշէն | Երեկ. » 6 55 | Ի Փէշթա Գշ. առաւ. » 7 20 |
| » | » » 6 55 | » » » 7 20 |

Փէշթէն

Գշ. առաւ. ժ. 7 29
Շք. » » 7 29

Ի վիճակոյ Գշ. երեկ. ժ. 1 55
» » » Շք. » 1 55

ԳՐԻՄ ՎԵՆԵՍԱՅԻ ԵՒ Կ. ՊՈԼԻՍՈՅ ԳՐԱՐԶ

| | | |
|------------|--------------------|----------------------------|
| Վիճակոյէն | Բշ. երեկոյ ժ. 2 30 | Ի Փէշթա Բշ. երեկոյ ժ. 9 45 |
| » | » » 2 30 | » » » 9 45 |
| Փէշթաէն | Բշ. » » 9 54 | Ի Պազիւաշ Գշ. առաւ. » 8 45 |
| » | » » » 9 54 | » » » 8 45 |
| Պազիւաշէն | Գշ. կէս օրին | Ի Ռուսնուք Գշ. » » 10 |
| » | » » » » | » » » » 10 |
| Ռուսնուքէն | Գշ. » » » | Ի վառնա Գշ. երեկոյ » 8 |
| » | » » » » | » » » » 8 |

ՇՈՐԵՆԱՌ

| | | |
|----------|-----------------|-------------------------|
| Վառնայէն | Գշ. երեկոյ ժ. 8 | Ի Կ. Պօլիս Եշ. կէս օրին |
| » | » » 8 | » » » » |

ԳՐԾ ՏԱՀՈՒՊԻ ՀՈԳԵՆԱԻՈՒՑ

ՄԵԿԵՐ.

Կ. Պօլիս Շր. Երեկոյ ժ. 4
 Պաշկազէն, Կիր. առաւ. » 7
 Սուլինայէն թշ: Կէս օրին
 Դաւէայէն »
 Կալացէն Գշ. Երեկոյ ժ. 2
 Փշ. Գալց Ե՛. » 3
 Կալայիլայէն Գշ. Կրկէս ժ. 2
 Կալացէն Գշ. » 3
 Դաւէայէն Ուր. առաւ. » 11
 Սուլինայէն » Երեկոյ » 5
 Պաշկազէն Շր. » 4

Ի Պաշկազ Կիր. առաւ. ժ. 5
 Ի Սուլինայ թշ. Կրկէս » 6
 Ի Դաւէայ Կիր. Երեկոյ » 7
 Ի Կալացէն » 2
 Ի Կալայիլայ թշ. » 6

ԳՐԾ

Ի Կալաց Գշ. Երեկոյ ժ. 3
 Ի Դաւէայ Ուր. Երեկոյ » 1
 Ի Սուլինայ » » 4
 Ի Պաշկազ Շր. » 5
 Ի Կ. Պօլիս Երեկոյ ժ. 9

ՅԷՎԱՅԻՏԻ ՕՍՄՆԻՑԷ ՀՈԳԵՆԱԻՈՒՑ

Մեկնի Ձորեքշաքթի Օրեք Երեկոյ. ժ. 10 Տաակ.

Կ. Պաշկազէն Վերջէս Կալայիլայ Կիր. Երեկոյ ժ. Սերտիսի Սամսոն,
 Ի Կիւիս, Գլաուս, Ի Կիրակոս, Ի Տրապիզոն, Ի Տիգրէ, Ի Կ. Պաշկազէն:
 Երեկոյ Երեկոյ ժ. Կ. Պաշկազէն Երեկոյ ժ. Կ. Պաշկազէն

Կ. Պաշկազէն Ի Կալայիլայ, Ի Զանաք-բաշէ, Ի Երեկոյ, Ի Քարապաշ,
 Ի Քալայիլայ, Ի Սէլանիկ, Ի Վօլոզ:

ԳՐԾ ԿԵՐԵՐԻՑԻ

Երեքշաքթի Օրեք Երեկոյ. ժ. 10 Տաակ.

Կ. Պաշկազէն, Ի Կալայիլայ, Ի Զանաք-բաշէ, Ի Երեկոյ, Ի Քարապաշ,

ի Տէրէլի, ի Գլխի, ի Սարգս, ի Հանեա, ի Ռէնա, ի Քանտիկա :

ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆ ԶԱՐԱՅԻ ԵՐԵՐ, Ի ԾԱԳ . արեգական

Ի Սիլիկի, ի Թէքիկա :

ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ

Ամառն ամեն Օր . իսկ Ձմեռն . երկուշաբթի, Չորեքշաբթի .

Հինգշաբթի եւ Չաբաթ, ի Ծագ . արեգական

Ի Տաքճա, ի Գաղափար, ի Տէլիկի, ի Գլխի, ի Գլխի, ի Գլխի :

ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ

Հինգշաբթի Օրեր, ի Ծագ . արեգական

Ի Տէրէլի, ի Գլխի, ի Սարգս, ի Հանեա, ի Ռէնա, ի Քանտիկա :

ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ ԲԻՄ ԹԵՔՆԻԿԱՆ

ՀԱՅ ԱՏԱՄԵՆԱԲԵԻ

Կ. ԱՂԱՔԻԿԵԱՆ

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ի ԲԵՐԱ.
Մեծ փողոց, Թիւ 341

DENTISTES ARMÉNIENS

G. AGABEG

ET

S. HACHADOURIAN
A PÉRA

Grande Rue N° 341

Ասամանց վերաբերալ բուժական
եւ արհեստական առէն տեսակ հոգա-
սարութիւն կը մատակարարուի այս
գործարանին մէջ՝ արժանաւոր գներով :

Կայի — չըկամ. Զըկայի — կամ:
Այսպէս էի, չեմ յարժամ.
Ինչ ունիս բեր, տուր ինձ կուլ տալ,
Վերստին ուզէ՛, անմօրս ետ տամ:
Երբոր Թօքս թաշխանի վանիս՝
Մի սէքս պըղծեր. Միտ դիր խօսքիս.
Զըլլա Թէ կողերուն դըպիս,
Որ մի գոցէ յաստեաց փոխիս:
Այս ըսածէս մի վարի բերեր,
Ման խօսեցայ, բայց միտքս այն չէր.
Զի Տէրն է ինձ արշտօն տուեր,
Բաշխել միշտ կենալ, փշա, յոյս և սէր:
Զի երբ հեռիւ գալ՝ քեզ կը մեղմեմ,
Սըրտիս զարնես՝ քեզ կը զըրկեմ.
Շատ հեղձեքբիդ վուշ կը կապեմ
Ի՛ամէն պահանջըդ կը պոռմեմ:

ԻՅԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս որ 1871 Թուականի Տարեցուցին մէջ խոստացած եմք, նոյն Թուականի շրջանին մէջ այս Հանելուկներուն ամէն մէկին համար պիտի նուիրեմք 20ական Ժողովրդային զինուոր, Փարիզու Դըրատան զրբերէն. իսկ ե՞թէ 1872 ին մնայ

ՅԱՆԵԻԳ ես յիմմէ կայի,
Բայց մինչ յայնժամ շինուած չէի՝
Երբ Զինակիր մ'իս էացուց,
Այրն ստեղծեալ՝ զիմս ինձ էցոյց:

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Այքա կընսիկ, զանգոս անկիկ,
Եմ անկեղու ես անցօսիկ.
Խօսիւս բարեւ գնոյս ի մեզ.
Անդ, ուր դեռ չէն հասած Մարդիկ:

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Անդոցս յալերց՝ չիք ինչ իմ քան,
Փարսաւ վուռերս՝ անս անդ ելի քան,
Երբ հացն ուզեմ՝ ամր ինձ ցոյց քան.
Ով՞, կամ ինչ եմ, անունս թող քան:

սոցա լուծու՞մք, այն տարւոյ շրջանին
մէջ լուծողին պիտի տրուի, ԹԻՒ 8 Հա-
նելուկին համար 60 Ժրանքի զինուոր, և
10, 12, 13 Թիւ Հանելուկաց ամէն մէ-
կին համար, 40 ական Ժողովրդային զինուոր:

ՑԱՆԿ ՆԻՒԹՈՑ

| | |
|--|-----|
| Գարուն | 1 |
| Օրացոյց | 11 |
| Հայք | 81 |
| Յուդակ Նեանսուփի եւ Ամուսնութ. | 83 |
| Հայ Առաջնորդ Թուրքիոյ | 84 |
| Հայ Պատեմասարք | 86 |
| Հայ Բժիշկ Կ. Պօլսոյ | 88 |
| Հռովմէական եւ Բողոքական Հայք. | 90 |
| Թղթասարուքիւն Թուրքիոյ. եւայլ. | 91 |
| Հեռագրութիւնք » » » » | 97 |
| Վիճակագիր Թուրքիոյ | 109 |
| Վիճակագիր Տերութեանց | 115 |
| Ժամանակագրութիւն Քաղաքական | 129 |
| Պատերազմ Յունիս-Բուսական .. | 151 |
| Անուանք Իգական սեռին Հայոց .. | 185 |
| Յուդակ անուանց իգ. | 190 |
| Բժեկական (Գօլէնա) | 195 |
| Զանազանք | 201 |
| Երբեքիք Շոգեմարտոց եւ Շոգեկա-
նաց | 101 |
| Հանելուկք | 123 |

ՅՈՒՅԱԿ ԳՐԵԱՆՑ

Գ Ր Ա Տ Ա Ն Փ Ա Ր Ի Ձ Ո Ի

Սաղմոս փոքրադիր պատկեր. ոսկեզօծ հասարակ
Նարեկ մեծ. փոքր. պատկեր. փառակ. եւ հասարակ.
Դատարան Հայկ. մանկանց բազմապատկ.
Թուարանուրիւն երկհատոր Ս. Միքայէլեանի
Նոյն համառոտ

Համառոտ Բառարան Հայ. Չոանա Տան
Բառգրքուկ .

Եղիշէ

Եզնիկ Գ. Տպագր. ոսկեզօծ փառակազմ լաթակազմ
Սիւլիօ Բէլլիօ . Բ. Տպագրութիւն
Դասերի առաքինի, Վիպասանութիւն
Փելիփս եւ Պաւլինէ պատկ. փառակ. հարկ
Ընդունելութիւն Ընծայի, Կրկնիկեան
Խնդիր Միութեան Հայոց
Հասցեի բաղաձայն Ս. Մ. Վ. Գարագաշեան
Նեռն կամ Կատարած աշխատի
Տարեի Բաղաձայն Տնտեսական
Գործնական Բեռնաւորութիւն
գործ եւ Լուծմամբ ի

Բանալի Գործ
Օլէնսոճ Ա.
Առակի Գոյիլոս

Դաղանի Հաւ
Հաղար եւ Մի

059
U-83

6639

20132002

ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0032810

